

"*The Peacemaker* is an awesome and thorough tool of reference on biblical peacemaking and reconciliation that will transform the lives of Christians in the twenty-first century."

—William L. Sheals, pastor, Hopewell Missionary Baptist Church, Norcross, Georgia

"Sande weaves the theology of conflict resolution into a tapestry portraying Jesus Christ and his gospel as the only true foundation for peacemaking. . . . I highly recommend this 'new and improved' version."

—Dennis Rainey, president of FamilyLife and radio host of *FamilyLife Today*

"This generation of believers is called to authentic Christian peacemaking and reconciliation. Ken Sande shows the way in *The Peacemaker*. All pastors and Christian leaders should read this book."

—R. Albert Mohler Jr., president, Southern Baptist Theological Seminary

"The third edition of *The Peacemaker* is simply outstanding. Conflict is deeply rooted in the heart, but there is a gloriously liberating remedy, and you will hear about it in the pages of this life-changing, relationship-mending book."

—Bruce W. Green, dean, Liberty University School of Law

"A culture of gospel unity should characterize God's covenant family. *The Peacemaker* gives hope for victory in what is often a hard-fought battle for unity."

—Susan Hunt, author of *Spiritual Mothering*

"Here is wisdom both biblical and practical. You can tell it was written by a man who has lived out these principles as a lawyer in practice, and as a leader in his church. We are in his debt."

—Mark Dever, pastor, Capitol Hill Baptist Church, Washington, D.C.

"Who would have thought that Ken Sande's landmark book *The Peacemaker* could be better? This updated version is! Let your heart be shaped by this book and go out and do what the Prince of Peace called all of his children to do: make peace."

—Paul David Tripp, director, Changing Lives Ministries

"The Bible calls Christians to defend the truth, but the Bible also calls Christians to work hard at unity. Ken Sande gives us valuable, practical help in our 'fight for peace' among Christians in addition to our fight for truth."

—Ric Cannada, president, Reformed Theological Seminary

"Ken has given us a biblical and practical strategy for resolving personal conflict. While the enemy is busy trying to destroy relationships, this book will give you the strength and the strategy to make peace."

—Mac Brunson, pastor, First Baptist Church, Dallas

"*The Peacemaker* helps the believer stop seeing conflicts as obstacles and start seeing them as 'opportunities to glorify God.'"

—Peter N. Nanfelt, president, the Christian and Missionary Alliance

"*The Peacemaker* is an indispensable tool for pastors. . . . There is no need for another book on this topic to be written now that this volume exists."

—C. J. Mahaney, pastor, Covenant Life Church

"A solid, Bible-based guide to process the local church through conflict. Absolutely one of the best books I know of to minimize personal and organizational conflict."

—Gary R. Allen, national coordinator of ministerial enrichment, Assemblies of God

"*The Peacemaker* is the most thorough and comprehensive guide to resolving conflicts I have ever read. It is insightful, convicting, and biblical."

—Josh McDowell, international speaker and author

"This updated version of a well-respected book should be invaluable to Christian leaders who want to create a culture of peace in their organizations and churches."

—Bob Creson, president, Wycliffe U.S.A.

"My church, and my own pastoral leadership, have benefited immeasurably from *The Peacemaker* . . . the most comprehensive 'how to' book on the subject."

—Joel Hunter, pastor, Northland—A Church Distributed, Orlando

"For over a decade, this book has been the 'go to' guide for biblical conflict resolution. And now Ken Sande has made it even better by sharing his experiences as a conciliator, bringing us rich real-life stories and Christ-centered truth."

—Elyse Fitzpatrick, counselor and author

"In an age when conflict is more often the norm in the world and the church, a practical guide to being a peacemaker is sorely needed. Ken Sande provides that guide. It is timely. It is biblical. It is user friendly."

—Sam Casey, executive director, Christian Legal Society

"Ken refreshes the heart with winsome, biblical guidance on how to live out the gospel in human relationships. A must read for everyone—especially those in the helping professions where relationships and conflict are central concerns."

—Judy Dabler, executive director, Center for Biblical Counseling & Education

"[Sande] laces the book with examples of his experience in conciliation work. He makes a strong case for the 'must' of reconciliation, and he demonstrates the how-tos with which to arrive at peace."

—Rolf Bouma, *The Banner*

"It is rare to find a Christian lawyer who will depend so wholly on the Scriptures."

—Jay E. Adams, pastor and author

"Through the years I have read much . . . of the enormous body of literature dealing with conflict resolution and its allied problems. This treatment is the most concrete and helpful I have yet to find."

—Vernon Grounds, Denver Conservative Baptist Seminary

አስታራቂው

ግላዊ ግጭቶችን የመፍቻ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መመሪያ

ሦስተኛ እትም
በኬን ሳንድ

በኢቫንጀሊካል ቲዮሎጂካል ኮሌጅ
ተተርጉሞ ታተመ
2004 ዓ.ም

© 1991, 1997, 2004 by Kenneth Sande

Produced under license from Peacemaker® Ministries. For more information, please contact:

Peacemaker® Ministries
P.O. Box 81130
Billings, MT 59108
United States of America
1-406-256-1583
www.Peacemaker.net

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means—for example, electronic, photocopy, recording—without the prior written permission of the publisher. The only exception is brief quotations in printed reviews.

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Sande, Ken.

The peacemaker : a biblical guide to resolving personal conflict / Ken Sande.—
3rd ed.

p. cm.

Includes bibliographical references and indexes.

ISBN 0-8010-6485-6 (pbk.)

1. Reconciliation—Religious aspects—Christianity. 2. Interpersonal relations—
Religious aspects—Christianity. 3. Conflict management—Religious aspects—
Christianity. 4. Peace—Religious aspects—Christianity. I. Title.

BV4509.5.S26 2004

253.5'2—dc22

2003019166

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሰው የመጽሐፍ ቅዱስ
ጥቅሶች በሙሉ ከእዲሱ መደበኛ ትርጉም ነው።

የአማርኛው ትርጉም አሳታሚ ድርጅት
መብት በህግ የተጠበቀ ነው።

ክፍል 1 - እግዚአብሔርን አክብር 14

1. ግጭት መልካም ዕድሎችን ያመጣል 19
2. በሰላም ኑር 44
3. በጌታ ታመንና መልካም ነገር አድርግ 62

ክፍል 2 - በዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንዱን አውጣ 80

4. ይህ በርግጥ ውዝግብ ሊደረግበት የሚገባ ነገር ነውን? 85
5. ግጭት ልብ ውስጥ ይጀምራል 110
6. ንስሐ ነፃነትን ያስገኛል 129

ክፍል 3 — በገርነት መልስ 154

7. በሁለታችሁ መሀል ብቻ 158
8. እውነትን በፍቅር ተነጋገሩ 179
9. አንድ ወይም ሁለት ሰው ያዝ 206

ክፍል 4— ሂድና ተስማማ (ታረቅ) 224

10. ጌታ ይቅር እንዳላችሁ እናንተም ሌላውን ይቅር በሉ 228
11. የሌሎችን ጥቅሞችም ተመልከት 252
12. ክፉን በመልካም አሸንፍ 277

ማጠቃለያ: የአስታራቂው ቃለ መሃላ 290

ተቀጥላ ሀ: የአስታራቂ ተግባሮች ዝርዝር 293

ተቀጥላ ለ: አማራጭ የግጭት መፍቻ መንገዶች 301

ተቀጥላ መ: የካላ መርሆች 309

ተቀጥላ ረ: የአስታራቂ አገልግሎቶች 322

ተቀጥላ ሸ: ቤተክርስቲያን ውስጥ የሰላም ባህልን አዳብር 324

መቅደም

አስታራቂዎች ፀጋን የሚተነፍሱ ህዝቦች ናቸው። ሳያቋርጡ ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ቸርነትና ኃይል በመቅረብ ለአለታዊ የሕይወት ግጭቶች መፍትሄ የሚሆኑ ፍቅር፣ ምህረት፣ ይቅርታ፣ ብርታትንና ጥበብን ከእርሱ ያመጣሉ። እግዚአብሔር በአስታራቂዎች በኩል ፀጋውን በመተንፈሱ ደስተኛ ነው። እንዲሁም ቁጣን ለማስወገድ፣ ግንዛቤን ለማሳደግ፣ ፍትህን ለማስፈን፣ ንስሐንና እርቅን ለማስፈንም በእነርሱ ይጠቀማል።

እንደጠበቃና የሙሉ ጊዜ ክርስቲያናዊ አስታራቂነቱ፣ ይህ ብርቱ ግንኙነት በመቶ በሚቆጠሩ ግጭቶች ውስጥ፣ ኮንትራታዊ ግጭቶችን ጨምሮ፣ የፊቺና ልጅ የማሳደግ ወዝግቦችን፣ በግለሰቦች መካከል የሚደርስ ጉዳትን፣ በጎረቤቶች መካከል የሚፈጠሩ ፀቦችንና የቤተክርስቲያን መለያየትን በማስታረቅ ለላም እንዲሰፍን ማድረጉን አይቻለሁ። የቤተክርስቲያን ሽማግሌ እንደመሆኔም አብረውኝ ከሚሠሩ ሰዎች ጋር ራዕይን በተመለከተ በሚፈጠሩ ልዩነቶች፣ በመሪነት ሚና፣ በገንዘብ ጉዳይ፣ በአምልኮ አፈፃፀም፣ በሠራተኞች ጉዳይ፣ በሕፃናት ትምህርት አቀራረብና በግንባታ ፕሮግራሞች ላይ በምንወዛገብበት ጊዜ፣ እግዚአብሔር የጉባኤውን አንድነት ለመጠበቅ እንዲሁም እንዲጉለብት እራሳቸውን ለተግባሩ በሰጡ ሰዎች ዓማካይነት ሲሠራ ተመልክቻለሁ።

ባልና አባት እንደመሆኔ መጽሐፍ ቅዱሳዊው አስታራቂነት ተስፋ አስቆራጭ ግጭቶችን በመቀየር ቤተሰባችን ኃጢአቱን እንዳይሸሽግ በማድረግ፣ ለአንድነታችን አዳኞችንን መፈለግ እንዳለብን ወደእርሱና እርስ በርሳችን በመቀራረብ ማደግ እንደሚኖርብን ወደመረዳት ሲለወጥ አይቻለሁ። የቀድሞ ኢንጂነር የአሁን የቤተክርስቲያን አጋር አገልግሎት መሪ እንደመሆኔ ደግሞ በሥራ ቦታ የሚፈጠሩ እጅግ አዳጋች የሆኑ ችግሮችን አንኳን አንድ ሠራተኛ በግጭቶቹ መሃል ፀጋን ለመተንፈስ ከወሰነ፣ ችግሮችን ገንቢ በሆነ መንገድ እንደሚፈቱ አይቻለሁ።

እነዚህ ውጤቶች በዘመናችን የተለመዱ እንዳልሆኑ አብዛኞቻችን ተመልክተናል። ሰዎች በፍርድ ቤት፣ በጉባኤዎች፣ መኝታ ቤት ውስጥ ወይም በሥራ ቦታ ውዝግብ ውስጥ ሲገቡ፣ ብዙ ጊዜ ግንኙነቶች በጣም ይጎዳሉ። ግጭት ሰፊ ጊዜያችንን፣ ኃይላችንን፣ ገንዘብና የሥራ ወይም

የአገልግሎት እድሎቻችንን ያሳጣናል። ከሁሉም የከፋው ክርስቲያናዊ ምስክርነታችን ወይም አኗኗራችንን ሊያበላሽ የሚችል መሆኑ ነው። አማኞች እከረረ አለመግባባት ውስጥ ሲገቡ ወይም በቀላሉ ሊለያዩ፤ ይህንኑ አስመልክተን እኛ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ያስታራቁነት ፍቅር ስንገራቸው ሰዎች ጀርድቸውን ይሰጡናል።

የዚህ ተቃራኒ ነገርም ይሆናል። ክርስቲያኖች አስታራቁነትን ሲማሩ፤ ግንኙነቶችን በማጠናከር ሕብረትን በመጠበቅና ሕይወታቸውን የክርስቶስ ፍቅርና ኃይል የሚመስክር በማድረግ ግጭቶችን የግንኙነት ማጠናከሪያ ዕድል ወደመርጃ ይለውጡታል።

ይህ መጽሐፍ የታቀደው ከላይ የተገለጠውን የመሰለ አስታራቂ እንድትሆን ይረዳህ ዘንድ ነው። ቀላል፤ ነገር ግን አጠቃላይ የግጭት መፍቻ ዘዴን የሚያስጨብጥ ነው። ይህ ዘዴ በእግዚአብሔር ቃል ላይ በጽኑ የተመሠረተ በመሆኑ፤ ማንኛውንም ዓይነት ግጭት በመፍታት ረገድ ውጤታማ ነው። የተለመዱ ዕለታዊ ልዩነቶችን ለመፍታት ብቻ ሳይሆን፤ ፍቺን፤ የአብያተ ክርስቲያን መለያየትን፤ እንዲሁም ብዙ ገንዘብ የሚያስወጡ መግቶችን ለማስቆም ጠቅሟል። ይህ ግጭትን የመፍቻ ዘዴ በአራት መሠረታዊ መርሆዎች ሊጠቃለል ይችላል።

እግዚአብሔርን አክብር (1ቆሮ. 1031)። መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስታራቁነት የሚነሳሳውና የሚመራው፤ ኢየሱስ ክርስቶስን የአስታራቁነት ፍቅርና ኃይል ለመግለጥ ከሚፈጠር ጥልቅ ፍላጎትና ለእግዚአብሔር ክብርን ከመስጠት ነው። ፀጋውን ስንቀበል፤ የእርሱን ምሳሌነት እንከተላለን፤ አስተምህሮውን እንተገብራለን፤ ከሰሜታዊ፤ እንዲሁም ግጭትን ከሚያበዙ የራስ ወዳድነት ውሳኔዎች ነፃ እንሆናለን። የወንጌልን ኃይል በሕይወታችን በመግለጥም ለእግዚአብሔር ክብርን ለንሰጥ ይገባል።

በዓይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ አውጣ (ማቴ. 75)። ሌሎችን ማጥቃት ትርፉ አፀፋ ጥቅትን መጋበዝ ነው። ለዚህ ነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሌሎች ባደረጉት ላይ ከማትኮር በፊት ለግጭቱ መፈጠር የኛ ድርሻ ምን

እንደነበር እንድንመረምር የማያስተምረን። ብዙ ጊዜ የሌሎችን ጥቃቅን

በደሎች ስናልፋቸው እንዲሁም የእኛን በደል ከልባችን ስንቀበል፤ ተቃራኒዎቻችንም ተመሳሳዩን ነው የሚያደርጉት። ውጥረቶች ሲረግቡ ቅንነት ላለበት ውይይት፤ ድርድር እና እርቅ መንገዱ ይከፈታል።

በገርነት መልሱ (ገላ 61)። ሌሎች ለግጭቱ መነሣት ያደረጉትን አስተዋፅኦ ሲረሱ፤ አንዳንድ ጊዜ ስህተታቸውን በቅንነት ልናሳያቸው ይገባል። ተገቢውን አፀፋ የማይሰጡ ከሆነ፤ የተከበሩ ወደጀች፤ የቤተክርስቲያን መሪዎችና ወይም ንስሐ እና ሰላም እንዲወርድ ሊያደርጉ የሚችሉ ሰዎች ጣልቃ እንዲገቡ እንድናደርግ ኢየሱስ ያዛል።

ሂድና ተሰማማ (ማቴ. 524)። በመጨረሻም፤ አስታራቁነት የተበላሹ ግንኙነቶችን ለመመለስና ትክክለኛ ስምምነት ይኖር ዘንድ ውይይት እንዲደረግ የማስቻል ቁርጠኝነትን ይጠይቃል። ኢየሱስ ይቅር እንዳለን፤ ሌሎችን ይቅር ስንል፤ እንዲሁም የኛን እና የሌሎችን ፍላጎት የሚያረካ መፍትሄ ሲኖረን፤ የግጭት ፍርስራሽ ይጠረግና በሩ ለእውነተኛ ሰላም ይከፈታል።

እነዚህ መርሆች የዳበሩት፤ ፒስ ሜክር ሚኒስትሪ ተብሎ በሚጠራ ድርጅት ሲሆን፤ እ.ኤ.አ. በ1982 ዓ.ም. ተመሠረተ። አገልግሎቱም ግጭቶችን መጽሐፍ ቅዱሳዊ በሆነ መንገድ ለመፍታት የሚጥሩ ክርስቲያኖችን እና አብያተ ክርስቲያናቸውን ማሰልጠን ነው (ተቀጥላ ረን ይመልከቱ)። በዓለም ዙሪያ ካሉና ፀጋው ካላቸው ሰባኪያን ጋር የግንኙነት መረብ ዘርግተን በመሥራት እነዚህ መርሆች ዓለማቀፋዊና ባህላዊ ድንበሮችን የሚሻገሩ መሆናቸውን ተገንዝበናል። የሚያስፈልጉና ውጤታማ መሆናቸውን ልክ እንደ አሜሪካ፤ ደቡብ ኮሪያ፤ አውስትራሊያ፤ ህንድ፤ ሩዋንዳ፤ ቡልጋሪያ፤ እና ፔሩ ውስጥ አረጋግጠዋል።

እነዚህ መርሆች የባህል ተቃራኒ መሆናቸውም በዓለም አቀፍ ደረጃ ተረጋግጧል። ከየትኛውም ዘር ወይም ሀገር ብንመጣ ማንኛችን ኢየሱስ ያዘዛቸውን ትእዛዛት፤ ማለት ጠላታችንን ለመውደድ፤ ጥፋታችንን ለመናዘዝ፤ ሌሎችን በፍቅር ለማቅናት፤ ለቤተክርስቲያናችን ለመገዛትና የበደሉንን ይቅር

ለማለት የተፈጥሮ ዝንባሌ የለንም። እንደውም በደመነፍስ ስለምንመራ

ተቃራኒውን ነው የምናደርገው።

እድለኞች ሆንንና እንደአስታራቂዎች ውስጣዊ ድካማችንን እንድንሸፍንና ግጭቶች ገንቢ በሆነ መንገድ እንድናያቸው እግዚአብሔር መንገድ አዘጋጀልን፤ የርሱ መፍትሔ ወንጌል ነው። «ክርስቶስ ኢየሱስ ኃጢአተኞችን ለማዳን ወደ ዓለም መጣ » (1ጢሞ. 1፡15) የሚለው የምሥራች ነው። በሞቱና በትንሣኤው የኃጢአታችንን ዕዳ ይከፍልልን ዘንድ እግዚአብሔር ልጁን ባክልን። ይህን ስንቀበልና በኢየሱስ ስናምን፤ እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ሁሉ ይቅር ይላል። በወንጌል በኩል፤ ፈተናን የምንቋቋምበትን፤ ለትእዛዙ የምንገዛበትንና እርሱን የሚያከብር ሕይወት እንድንኖር የሚያስችል ኃይል ይሰጠናል።

ይህ ድንቅ የምሥራች የግጭት አያያዝ ዘዴያችንን በሥርነቀል ለውጥ ይቀይረዋል። በወንጌልና ቀደም ሲል በጠቀስናቸው አራት መርሆች ዓማካይነት ያስታራቂነት ሚናችንን እንድንጫወት ጌታ ያስችለናል። ተመሳሳይ በሌለው ፀጋው ውስጥ በአክብሮትና በፍርሃት ከሆንን፤ የራሳችንን ጥቅም በማሳደድ ከምናገኘው ይልቅ እግዚአብሔርን በማክበር የበለጠ ደስታ እናገኛለን። እግዚአብሔር ኃጢአታቸውን ለሚናዘዙ የሚራራ መሆኑን ስንረዳ፤ እራስን የማፅደቅ ነገራችንን ትተን ስህተታችንን ለመቀበል እንችላለን። ወንጌል ፍቅር በተሞላበት መንገድ ኃጢአታችንን ሊያሳየን ያን በመቀበል ከተጠቀምንበት፤ በደል የፈፀሙ ሰዎችን በእርጋታ ለመቀበልና ሕይወታቸው የተስተካከለ እንዲሆን ለማድረግ እንነሣለን። በእግዚአብሔር ነፃ አውጪ ይቅርታ መደሰት ስንጀምር፤ ወደሌሎች ሄደን በተመሳሳይ መንገድ ይቅርታ ለማድረግ ኃይል እናገኛለን። እግዚአብሔር በወንጌሉ አማካይነት የአስታራቂነት ምሳሌነትና መነሣሣት ሰጥቶናል።

ጌታ በተጨማሪም ለአስታራቂነት ብርቱ የእርዳታ ስርዓት ሰጥቷል። እርሷም ቤተክርስቲያን ናት። በራሳችን መንገድ ለአንድ ግጭት መፍትሄ መስጠት ሲያቅተን፤ አንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን ጥበቧን፤ ሀብቷንና ሥልጣኗን ይዛ ግጭቱ ውስጥ ጣልቃ በመግባት ችግሩን እንድትመለከት እግዚአብሔር ያዛታል። (ማቴ. 18፡16-17፤ ፊልጵ. 4፡2-3፤ 1ቆሮ. 6፡1-8)። ይህን ታላቅ ኃላፊነት በታማኝነት በማከናወን ላይ ስላላት እውነት ብዙ አብያተ ክርስቲያን እግዚአብሔርን አመለግናለሁ። እነዚህን አብያተ

ክርስቲያን ሰዎቻቸው አስታራቂዎች እንዲሆኑ በማስተማር ላይ ናቸው። የማስታረቅ ስጦታ ያላቸውን አባሎች እያሰለጠኑ የፍቅር አገልግሎት በመስጠት፤ በአስከፊ ኃጢአት የወደቁ አባሎቻቸውን ወደነበሩበት ሕይወት የመመለስ ኃላፊነታቸውን ይወጣሉ። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ እንደምትመለከቱት፤ በአጥቢያ ቤተክርስቲያን የሚሰጥ ይህን የመሰለ ስልጠናና እርዳታ፤ ግንኙነቶችን በማጠናከር፤ የትዳር ፍቺን በማቆምና ተስፋ የሌላቸው የሚመስሉ ግጭቶችን በመፍታት ረገድ ቁልፍ መሆኑን አስመስክሯል።

አለመታደል ሆነና፤ ብዙ አማኞችና ቤተክርስቲያኖቻቸው መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ባደረገና ታማኝነት ባለበት መንገድ ለግጭቶች መፍትሄ የመስጠትን ቁርጠኝነትና ችሎታ ገና አላዳበሩም። ብዙ ጊዜ ይህ የሚሆነው፤ ክርስቲያን ያልሆነው ዓለማችን ዘላለማዊውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት እንድንተውና ድህረ ዘመናዊነት አንፃራዊነትን እንድናጎለብት ለሚያሳድርብን ብርቱ ጫና በመሸነፋቸው ነው። ምንም እንኳን ብዙ ክርስቲያኖችና ቤተክርስቲያኖቻቸው የእግዚአብሔር ቃል የሕይወታቸው መመዘኛ መሆኑን ቢያምኑም፤ ሌሎች ነገሮችን ጨምሮ ለግጭቶች የሚሰጧቸው ውሳኔዎች የሚያመለክቱት ግን፤ ሰፊውን ሥፍራ የሰጡት ለዓለም መሆኑን ነው። ልዩነቶችን ግልፅ በሆነ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አሠራር ከመፍታት ይልቅ፤ ግጭቶችን በተለመደው ሁኔታ በማግለል፤ እንደፈለጋቸው በማድረግና ነገሩን ዓለማዊ የሆነ የግጭት አፈታት መንገድን ይከተላሉ፤ ባጠቃላይ፤ በግልም ሆነ በጉባኤ ለድህረ ዘመናዊነት አስተሳሰብ ተሸንፈዋል፤ እንዲህ በማለትም ይጠይቃሉ፤ «ይህ ነገር፤ ጥሩ ስሜት የሚፈጥር፤ እውነት የሚመስልና ለኔ የሚጠቅመኝ ነው?»

ይህ እራስን ከፍ የማድረግና ራስን ብቻ ማገልገል አስተሳሰብ፤ እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስፍ ከገለፀው መለኮታዊ ድንጋጌ ማለት ራስን የመካድ አስተሳሰብ ጋር ይጋጫል። ይህን መጽሐፍ በባሕሎች መካከል ያለ ግጭት በግልጽ ታያላችሁ። እንዲሁም እናንተና ቤተክርስቲያኖችሁ በተለይ ችግሮቻችሁን በመፍታት ረገድ በእግዚአብሔር እና በቃሉ ላይ በጽኑ እንዳትታመኑ ያደረጓችሁን አንዳንድ ነገሮች ለይታችሁ ታውቁ ዘንድ ይረዳችኋል ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ። ይህን የዓለማዊ አስተሳሰብ ብክላ በመከላከል ረገድ ቆራጦች ትሆናላችሁ፤ በግልም ሆነ

ቤተክርስቲያናችሁ ውስጥ የሚከናወነው የአስታራቂነት ተግባር ጠንካራ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አሠራር እንዲኖረው በንቃት ተግታችሁ ትሠራላችሁ ብዬም ተስፋ አደርጋለሁ። ይህን በተመለከተ ጉባኤያችሁን እንድታገለግሉ ልረዳችሁ በማሰብ (ተቀጥላ ረ) ውስጥ፤ ቤተክርስቲያናችሁ «እውነተኛ የሰላም ባህል» ለማዳበር ይረዳችሁ ዘንድ ዝርዝር ራዕይና ተግባራዊ መርሃ ግብርን አያይገላችኋለሁ።

የዚህ መጽሐፍ ዋነኛ ትኩረት፤ እንደ አንድ ክርስቲያን ግጭቶችን ለመፍታትና እውነተኛ አስታራቂ ለመሆን ዓለማዊ አስተሳሰቦችን በመጣል በምታደርጉት ጥረት ውስጥ እግዚአብሔር እንዴት እንደሚረዳችሁ ማሳየት ይሆናል። ሌሎች ነገሮችንም ጨምሮ ቀጥሎ ያሉትን ጉዳዮች ይዘረዝራል፤

በግጭቶች እንደመልካም አጋጣሚ በመጠቀም፤ የኢየሱስን ፍቅርና ኃይል እንዴት መግለጥ እንደሚገባን።

አንድን ጥቃት በዝምታ ማለፉ ተገቢ በሚሆንበት ጊዜ ወደ ግጭት የሚመሩ ዝንባሌና ልምምዶችን እንዴት እንደሚለወጡ፤

ስህተት የሆነ ድርጊቶቻችንን በታማኝነትና ውጤታማ በሆነ መልኩ ንስህ የምንገባበት መንገድ መቼ ማረጋገጥ እንደሚገባ፤

ሌሎችን ውጤታማ በሆነ መንገድ ማረም እንደሚቻል፤

ሌሎችን ይቅርታ በማለት እውነተኛ እርቅ የሚገኝበት መንገድ፤

በውይይት ትክክለኛና ሚዛናዊ ስምምነቶችን ማድረግ የሚቻልበት መንገድ፤

ቤተክርስቲያን አንድ ግጭት ውስጥ ጣልቃ እንድትገባ የምትጠየቅበት ጊዜ።

እንደሚገባ ምክንያታዊ ለመሆን የማይፈልጉ ሰዎችን ማስተናገድ የሚቻልበት መንገድ።

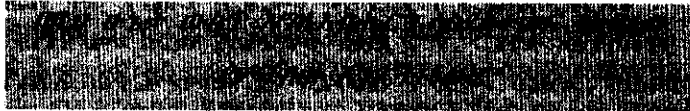
ክርስቲያን ጉዳዩን ይዞ ወደፍርድ ቤት መሄዱ ተገቢ የሚሆንበት ጊዜ።

ወደ እግዚአብሔር ፀጋ መቅረብን እና እነዚህን ጉዳዮች በመጽሐፍ ቅዱሳዊ መንገድ መፈታትን ስትማር፤ ግጭቶችን ለመፍታት ፍፁም አዲስ መንገድ ለመከተል ትችላለሁ። ግጭቶችን ግራ በተጋባ፤ እራስን በመከላከል

ወይም በቁጣ ለመፍታት ከመሞከር ይልቅ፤ በራስ መተማመንና በሚያንፅ ሁኔታ መፍታትን ትማራላችሁ። እዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተጠቀሱት ቁልፍ መርሆች ሁሉ በእውነተኛ የሕይወት ምሳሌዎች የተጠናከሩ ናቸው። (የሰዎች ስሞችና ጠቃሚ እውነቶች፤ የሰዎችን ግለ ነፃነት ለመጠበቅ ሲባል ተለውጠዋል)።

የእግዚአብሔርን የማስታረቅ መርሆች ይበልጥ በተማርክና በሥራ ላይ ባዋልካቸው ቁጥር፤ ምን ያህል ተተግባሪና ብርቱ መሆናቸውን ይበልጥ ትገነዘባለህ። እነዚህ መርሆች በወንጌል ላይ ተመሥርተው አገልግሎት ላይ ሲውሉ፤ ከግጭት ውስጥ አጥፊ ዝንባሌ ያላቸውን አስከፊ ችግሮች ገንቢ ወደሆነ ዘላቂነት ወዳለው መፍትሔ አመንጭነት፤ ወደተጨባጭና ጉልህ ግላዊ እድገት፤ ወደጥልቅ ግንኙነትና፤ ከሁሉም ይልቅ አዲስና ሕይወት ሰጪ በሆነ መንገድ የእግዚአብሔርን ፍቅር መግለጫ ወደ መሆን ይለውጡታል። መጽሐፉ ይህ ሂደት በሕይወትህ እንዲበረታታ በማድረግ አስታራቂ ከመሆን የሚመጡ መከናወኖችና ደስታን እንድታጣጥም እንደሚያስችልህ ተስፋ አደርጋለሁ።

እግዚአብሔርን አክብር

እንግዲህ ስትበሉም ሆነ ስትጠጡ ወይም ማንኛውንም ነገር ስታደርጉ ሁሉንም ነገር ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት።

1ቆሮ7ቶስ 1031

«ወደዚህ ለመግባት አትሞክር፤ ትልቅ ዱላ ስላለኝ ወደ ውስጥ የሚገባውን ሁሉ እመታዋለሁ» አለ ፍራንክ ድምፁን ከፍ አድርጎ «በሩን ክፈተው ባክህ ፍራንክ» አለ ጆ፤ በረንዳው ላይ እንደቆመ። «ልናናግርህ ብቻ ነው የፈለግነው»

«ይህ ነገር ከቁጥጥር ውጭ በመሆን ላይ ነው፤ ጠበቃችንን መጥራትና ፍራንክን እንዲያነጋግረው ማድረግ የሚኖርብን ይመስለኛል » አለች ጆኒ የጆንን እጅ እየሳበች። «የመንግሥት ወኪል የሆነው ሰውዬና ቤቱን የሚገዛው ሰው በእሥር ደቂቃ ውስጥ እዚህ ይደርሳሉ! ቤቱን ለማየት ወደ ውስጥ ካልገቡ ሽያጩ ይፈርሳል»

«ፍራንክ በያዘው ዱላ ካገኛቸው ነገሩ ይበልጥ የከፋ ይሆናል! ለሰዎቹ አሁኑኑ ስልክ ልደውልና፤ ለፍራንክ ነገር አንድ መጽጫ እስክንሰጠው ድረስ የመገናኛችንን ጊዜ ላስተላልፈው»

«አሺ፤ ይህን ሽያጭ ለዘላለም እንዲያገደው ግን አልፈቅድለትም። ከዚህ ቤት እንዲወጣ የማድረጊያ ሁለት ቀን ብቻ ነው ያለሽ ጆኒ፤ ከዚያ በኋላ የራሴን ዱላ ይገዢ መጣለሁ። እርግጠኛ ነኝ ጆን እና ማት በደስታ ከኔ ጋር ይወገናሉ»

ጆ መኪናው ውስጥ ገብቶ እስኪሆን የመንገዱን ጠጠር በማፈናጠር ቁጣውን እየገለጠ ሄደ።

ጆኒ መኪናዋን ወደ ከተማ እየነዳች የምታሰላስለው በአራቱ ወንድሞቿ መሀል የተጠመደች መሆኗን ነበር። እናታቸው ከሞተች ወዲህ በእርሻው መሬት ውርስ ጉዳይ በመፋለም ላይ ናቸው። ፍራንክ የተወለደው እድሜ ልኩን ቤት ከሚያስቀምጠው አካለ ስንኩልነት ጋር ነው። ቀደም ሲል እናቱ ነበረች የምትንከባከበው። እርሷ ጤና ባጣች ጊዜ ደሞ፤ ፍራንክ ነበር ከጎኗ ላይርቅ የተንከባከባት። በመጨረሻም የደም ግፊቷ ክፉኛ አይሉ በገደላት ጊዜ፤ ፍራንክ ጭለማ ዋጠው።

ነገሩ እጅግ የከፋው፤ የእናቱ ኑዛዜ በተነበበ ጊዜ ነው። እናትና አባታቸው ከረጅም ዓመታት በፊት የውርስ ገንዘብ ለፍራንክ ለብቻው አስቀምጠውለታል። የእርሻ ቦታቸውን ግን ለአራቱ ልጆች እኩል ነው የተናዘዙላቸው። አሁን ሁለቱም ወላጆቻቸው ከሞቱ ወዲህ ጆ፤ ጆንና ማት ንብረቱን በአስቸኳይ ለመሸጥ ፈለጉ። ይህን አሳባቸውን ለፍራንክ በገለጡለት ጊዜ፤ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ ከኖረበት ቤት የሚወጣ መሆኑ አሰጋውና ፈራ። የእህትና ወንድሞቹን አሳብ በተቃወመ ጊዜም በመካከላቸው የጋለ ክርክር ተፈጠረ። አሁን ፍራንክ በእርሻ አካባቢ ብቸኛ በሆነው ቤቱ ውስጥ ተከቧል።

ጆኒ፤ ምንም እንኳን እንደሌሎቹ ወንድሞቿ ከሽያጩ የሚገኘውን ገንዘብ ብትፈልገውም፤ ፍራንክን በግድ ከቤቱ ውስጥ የማስወጣቱን አሳብ አልወደደቸውም። ሦስቱ ወንድሞቹ ግን የፍራንክ ሁኔታ ስለአሳሰባቸው ከቤቱ ውስጥ ሊያስወጡት ቆረጡ። ጆኒ ድርጊታቸውን ለማስቆም ኃይል የሌላት መሆኑ ተለማት።

በዚህ ጊዜ ነው መጋቢዋ (ፓስተሯ) መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስታራቂነትን በተመለከተ በቅርቡ ሥልጠና መውሰዱ ትዝ ያላት። በስልክ ለመጋቢዋ ጉዳዩን ካሳወቀችው በኋላ ወንድሞቿን አስከትላ ወደዚያው አመራች። ሦስቱ ከፓስተሩ ጋር ተገናኝተው ያደረጉት ውይይት ጥልቅ ነበር።

«እየው ፓስተር» አለ ጆ፤ «እኔ የምጠይቀው የእናታችንን ፍላጎት እንድናብርና እና ሕግን እንድንከተል ብቻ ነው። እናትና አባቱ ከዓመታት በፊት ነው ለፍራንክ የውርስ ገንዘብ ለማስቀመጥና የእርሻ ቦታቸውን ደግሞ ለእኛ ሌሎቻችን እንድንከፋፈል የወሰኑት። የእናቱ የግል ወኪል

እንደመሆኑ መጠን፤ የእርሷን ኑዛዜ የማስከበር ሕጋዊ ኃላፊነት አለብኝ። ቤቱን ለቆ መውጣቱ ለፍራንክ ትንሽ እንደሚከብደው አውቃለሁ። ነገር ግን ከተማ ውስጥ በጣም ጥሩ የመኖሪያ አፓርትሜንቶች አሉ። በማንኛውም ጊዜ እዚያ ለመግባት ይችላል።»

«ይህ ድርጊት ፍራንክን ለሞት ነው የሚዳርገው » አለች ጄኒ በመማጠን፤ «የእናታችን ሞት ፍራንክን ክፋኛ ጉድቶታል። ከቤቱ ውስጥ በግድ ብናስወጣው ፤ የሰመዳቸውን ነገሮች ሁሉ ያጣቸዋል። ከዚህ የተነሣ የሚደርስበትን ነገር ሳስበው አስፈርቶኛል »

«ታዲያ ምን እናድርግ?» አለ ማት ጣልቃ ገብቶ፤ «ለዓመታት ጠብቀን እሱ ከሞተ በኋላ ሀብቱን እንዳፈልግ ኮሌጅ የሚማሩ ሁለት ልጆች አሉኝ፤ እናቱ በሕይወት ብትኖር የእርሻው ቦታ ተሸጦ እነሱ እንዲረዱ ታደርግ እንደነበር እርግጠኛ ነኝ። ከጆ ጋር አስማማለሁ። የእናታችንን ኑዛዜ ማክበርና ሕጉን መከተል አለብን።»

«ለእናታችሁና ለሕጉ ያላችሁን አክብሮት አደንቃለሁ» አለ መጋቢው ባርይ፤ « ነገር ግን ልብ ልንለው የሚገባ ሌላ ነገር አለ። ሁላችሁም ክርስቲያኖች ነን ትላላችሁ። ታዲያ በእናንተ የግጭት አፈታትና፤ በእግዚአብሔር መኖር በማያምን ሰው ግጭት አፈታት መካከለ ያለው ልዩነት ምንድነው?»

ከረጅም ዝምታ በኋላ፤ «የምትለው አልገባኝም» አለ ጆ።

«በሌላ መንገድ ልግለጠው። በዚህ ሁኔታ ውስጥ ለእናንተ ትልቁ ነገር የትኛው ነው? አብዛኛዎቹ ሰዎች እንደሚያደርጉት ገንዘባችሁን ባስቸኳይ ማግኘት ወይስ ለወንድማችሁ የክርስቶስን ፍቅር መግለጥ?»

«አሃ ገባኝ » አለ ጆን፤ «ለሌሎች የምንሰጥ እና የእኛ የሆነውን ሁሉ ትተን የምንሄድ ጥሩ ክርስቲያኖች እንድንሆን ነው የምትፈልገው?»

«የለም፤ እንዲያ ማለቱ አይደለም። እግዚአብሔር ፍትሕን ይወዳል፤ እናንተም የወላጆቻችሁን ፍላጎት እንድታከብሩ ይፈልጋል። ነገር ግን ከዚያ ይበልጥ የሚፈልገው ነገር አለ፤ የወንጌልን ኃይል በሕይወታችሁ በሚገለጥበት መልኩ እርስ በርሳችሁ ስትረዱ ለማየትም ይፈልጋል»

«ይህ መልካም አላብ ይመስላል ፓስተር» አለ ጆ፤ «ሃይማኖት ለዚህ ችግር መፍትሄ የሚሆንበት መንገድ ግን አልገባኝም»

«በእርግጥ ይህን ለማወቅ ከፈለግህ እግዚአብሔርን በሚያከብርና

የወላጆቻችሁን ፍላጎት በሚያረካ መልኩ ይህን ችግር መፍታት የሚችልበትን መንገድ እርሱ እንዲያሳየን አሁኑኑ እንጸልይ» ጆ ባልጠበቀው መንገድ እግዚአብሔር ለጸሎታቸው መልስ ሰጠ።

ከሦስት ሳምንት በኋላ ቤተዘመድ ሁሉ በእካባቢው ባለ አንድ ሬስቶራንት መመገቢያ ክፍል ውስጥ ተሰባሰበ። ጄኒ ፍራንክን እንደምንም አግባብታና ፍርሃቱን አሸንፋ በቤተዘመዱ እራት ግብዣ ላይ እንዲገኝ አድርጋዋለች። እስፍራው የተሰበሰበት አሥራ ሁለት የወንድምና የአህትማማች ልጆች ፍራንክ መጥቶ በፍርሃት ጠረጴዛው አንድ ጫፍ አለው ወንበር ላይ ሲቀመጥ በትኩረት ይመለከቱት ነበር።

የሁሉ ታላቅ የሆነው ጆ፤ የተሰበሰበው ሰው እንዲያደምጥ ከጠየቀ በኋላ፤ ወደፍራንክ ዞር አለና፤ «ቤተዘመዶቻችን ዛሬ የተሰባሰቡት ለአንተ ክብር ነው። ላለፉት አሥር አመታት እናታችንን አገልግለሃታል። ዛሬ ይህን ልዩ ስጦታ እናበረክትልሃለን። በስጦታው ሰነድ ላይ የሠፈረው ጽሑፍ እንዲህ ይላል፤ « ከወንዶቹ ልጆች ሁሉ ለተሻልከውና እናታችንን በፍፁምና በማይሞት ፍቅር ሳገለገልካት ወንድማችን ፍራንክ፤ አብረሃት መሆንህ የእናታችንን ሕይወት በደስታና ፍስሃ የሞላ ከመሆኑም በላይ፤ ሁል ጊዜ የእግዚአብሔርን ፍቅር እንድታስታውስ ያደርጋት ነበር። ድንቅ ለሆነው ወንድማችን ከጥልቅ ምሥጋና ጋር። ከጆ፤ ጆኒ፤ ጆኒ እና ማት»

ጆ ስጦታውን ሲሰጠው የፍራንክ ዓይኖች እንባ አቀረሩ። እርሱ ከመናገሩ በፊት ፈጠን አለና ጆ አንድ ፖስታ ሰጠው።

«ፍራንክ» ቀጠለ ንግግሩን ጆ «ለእናታችን ላደረግህላት ነገር ሁሉ ምሥጋና ይህን ስጦታ እናበረክትልሃለን። ፖስታው ውስጥ ያለው ጽሑፍ በእርሻው ሥፍራ ያለውን ቤት ዕድሜ ልክህን ያንተ እንድታደርገው የሚፈቅድና ሁላችን የፈረምንበት ስምምነት ነው። በሕይወት እስካለህ ቤቱ ውስጥ ትኖራለህ። የእርሻውን ቦታ የሚገዛ ሰው አግኝተናል። የቤቱ ባለቤትነት በመጨረሻው ለልጆቻችን ይተላለፋል። እዚያ ለመኖር እስከፈለክ ጊዜ ግን፤ ቤቱ ያንተ መሆኑን እንድታውቅ እንፈልጋለን። »

ፍራንክ ፖስታውን እንደጨበጠ የስሜት ግድቡ ተናደ። ለወራት አብረውት የቆዩት ጥርጥርና ፍራቻ፤ ለእጩታና ለምሥጋና ለቅሶ ሥፍራቸውን ለቀቁ። ጆ ከብዙ ዓመታት በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ ወንድሙን ሲያቅፈው፤ የጆኒ ትልቅ ልጅ ወደእህቱ ዘንበል አለና፤ «ምናልባት በዚህ

ጉዳይ ውስጥ የእግዚአብሔር ጣልቃ ገብነት ሳይኖርበት አይቀርም፤ እንዲያ ባይሆን ኑሮ አባታችን እራሱ አሁን ያደረገውን ሊያደርግ አይችልም ነበር» አለ በሹክሹክታ።

ግጭት መልካም ዕድሎችን ያመጣል

ደግ አድርገሃል፤ መልካም ታማኝ አገልጋይ
ማቴ. 25:21

አንድ ሰው ተገቢ ያልሆነ ነገር ሲያደርግብን ወይም ሲቃወመን፤ ደመነፍሳዊው ውሳኔያችን ትክክለኛ መሆናችንን ማሳየት እና ነገሮች በእኛ መንገድ እንዲከናወኑ የተቻለንን ሁሉ ማድረግ ነው። ይህ እራስ ወዳድ ዝንባሌ፤ ነገሮችን ይብስ ወደሚያወሳስባቸው አስከፊ ውሳኔ ይመራል።

የኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ከዚህ የቁልቁልዮሽ ዝቅጠት መውጫውን መንገድ አዘጋጅቷል። ኢየሱስ መስቀል ላይ ያደረገልንን ስናስታውስ፤ ጭፍን እራስወዳድነታችን ወደ እግዚአብሔር መልካምነትና ኃይል በሚያቀርብ ነፃ አውጪ ፍላጎት ሊተካ ይችላል። ቆላስይስ 3:1-2 እንደሚያስተምረው፤ «እንግዲህ ከክርስቶስ ጋር ከተነሣችሁ፤ ክርስቶስ በእግዚአብሔር ቀኝ በተቀመጠበት በላይ ያሉ ነገሮችን እሹ፤ አሳባችሁ በላይ ባለው ላይ እንጂ በምድራዊ ነገር ላይ አይሁን»

በእግዚአብሔር ላይ ማትኮር ግጭቶችን ገንቢ በሆነ መንገድ የመፍቻ ቁልፍ ነው። ምህረቱን ስናስታውስና ከእርሱ ኃይልን ስናገኝ፤ ነገሮችን በግልጥ መመልከትና ግጭቶችን ይበልጥ ጥበብ በተሞላ መንገድ መፍታት እንችላለን። እንዲህ በማድረግ ለችግሮቻችን እጅግ የተሻሉ መፍትሔዎችን እንፈልጋለን። በዚያውም እግዚአብሔር በእርግጥ መኖሩንና፤ በብርታታችን ልናደርግ የማይቻሉንን ነገሮች ለመፈፀምም እንድንችል መርዳት ደስ እንደሚለው ለሌሎች ለማሳየት እንችላለን።

የሽርሽር ሻንጣዬን አዝዬ አስደናቂ ትዕይንት ባለው ቢርዝቱዝ በሚባሉት ተራራዎቹ ላይ መዝናናት ያስደስተኛል። አንዴ፤ በፀደይ መጨረሻ አካባቢ፤ ከሦስት ጓደኞቼ ጋር ወደ ሥፍራው ድፍረት የሞላበት ጉዞ አደረግን። ከሚሟሟ በረዶ የሚወጣው ጅረት እንደሞላ ነው። ወደ ተራራዎቹ በምናደርገው ጉዞ እምንሄድበት ሥፍራ ለመድረስ አሥር ማይልስ ያህል ሲቀረን፤ ድልድዩ በውሃ እተወሰደበት ወንዝ አጠገብ ደረስን። ወንዙ ጥልቅና እጅግ ቀዝቃዛ ነው። ከድንጋይ ድንጋይ እየዘለልን ወንዙን ለመሻገር ልንሞክር የምንችልበት አንድ ሥፍራ ነበር። ያን ማድረግ፤ ግን ፈረሰኛው ውሃ ውስጥ የመውደቅ አደጋ ነበረው።

ማድረግ የሚገባንን ነገር ለመወሰን ቆመን በማሰላሰል ላይ እያለን፤ ሦስት የተለያዩ አሳቦች መጡልን። ከመካከላችን አንዱ ወንዙ እደገኛ መሰናከል ነው አለ። በዚህ መሠረት አንድ ሰው በወንዙ ይወሰድ ይሆናል ብሎ ስለፈራ፤ ወደኋላ ለመመለስና ሌላ መሻገሪያ ለመፈለግ ወሰነ። ሌላው ጓደኛችን ደሞ ወንዙ የጥንካሬ ማሳያ ይሆነኛል። ምንም እንኳን ልብሳችን ሊረጥብና ለትንሽ ሰዓታት ቅዝቃዜ ሊሰማን ቢችል፤ በውሃው ውስጥ እየተንባራጩትን እንሻገር አለ። ሁለታችን ግን ወንዙን ገንቢ ተግዳሮት ተመልክትነው። ወደ ማዶ መሻገሪያ ይሆናሉ ያልናቸውን ድንጋዮች አጠናናቸው። ተጨማሪ መረማመጃዎች የት የት መኖር እንዳለባቸው ወሰንን። በዚህ መሠረት የወደቀ ግንድ ከጫካ ውስጥ አመጣንና በድንጋዮቹ መሐል ሰፊ በሆነው ክፍተት ላይ አጋደምነው።

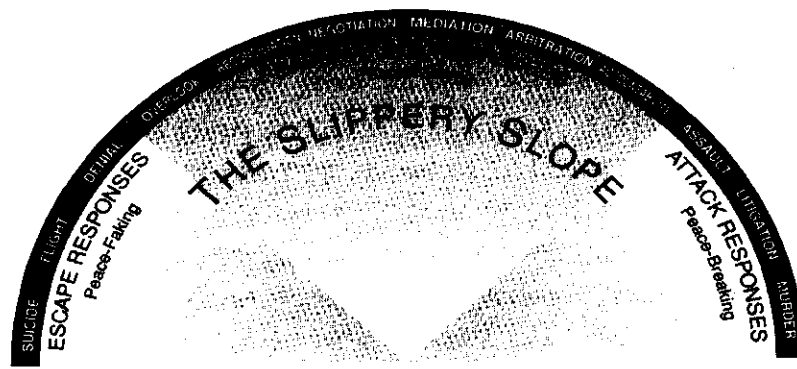
እዚህ ላይ ሁለቱ ጓደኞቻችን ይተባበሩን ጀመር። በጋራ ባደረግነው ጥረት አንዱን ጓደኛችን ወደማዶ አሻገርነው። ሁለታችን ደግሞ ወንዙ መሀል

ድንጋዮች ላይ ቆምንና እቃዎቻችንን እሻገርን። ከፊት በቀደመው ሰው እየታገዝን በድንጋዮቹ ላይ አንድ በአንድ መዝለል ጀመርን፤ ብዙም ሳይቆይ ሁላችንም ተሻገርን። ምንም ውሃ ሳይነካን ያሰብነውን ስላደረግን ደስ አለን።

ሰዎች ግጭቶችን የሚያዩዋቸው ልክ እኔና ጓደኞቼ ወንዙን በተመለከትነው ሁኔታ መሆኑን ተረዳሁ። እንዳንድ ሰዎች የርስ በርስ ግጭትን አዳልጦ የሚጥልና ለስብራት ወይም ለሌላ ጉዳት የሚዳርግ አደጋ ነው ብለው ይፈሩታል። ለእንዳንድ ሰዎች ደግሞ ግጭት መሰናከል ስለሆነ፤ የሚያስከትለው ነገር ምንም ሆነ ምን፤ በፍጥነትና በጽኑ አቃም ድል መደረግ አለበት ይላሉ። አንዳንዶች ግን፤ ግጭት እግዚአብሔርን በሚያከብርና ግጭቱ ውስጥ የገቡ ሰዎችን በሚጠቅም መንገድ ለመፍታት የሚረዳ መልካም አጋጣሚ መሆኑን ተምረዋል። በትምህርቱ ወደፊት እንደምትመለከቱት የኋለኛው አመለካከት ለግጭት መፍቻነት የተከተላችሁትን መንገድ ሊለውጠው ይችላል።

አንሽራታቹ የግጭት ቁልቁለት

ሰዎች ግጭትን የሚያስተናግዱባቸው ሦስት መንገዶች አሉ። እነዚህ አፀፋዎች ኮረብታ በሚመስል ቅስት መዞሪያ መልክ ሊዘጋጁ ይችላሉ። ኮረብታው ግራ ደረት ላይ ባለው ቁልቁለት ለግጭት የሚሰጠው ምላሽ እናመልጥ የሚል መሆኑን እናያለን።

በቀኝ ጎን የሚታዩት የማጥቃት አፀፋዎች ሲሆኑ፤ ከመሐል

የምናገኛቸው ደግሞ የማስታረቅ አፀፋዎችን ነው። ይህን ተራራ በበረዶ የተሸፈነ አድርጋችሁ ቁጠሩት። ወደ ግራ ወይም ወደ ቀኝ ርቃችሁ ከሄዳችሁ፤ ያዳልጣችሁና በቁልቁለቱ ትንሽራተታላችሁ። በተመሳሳይ ሁኔታ ግጭት ውስጥ በምትገቡበት ጊዜ፤ እራስን መከላከል ወይም ጥላቻ ውስጥ መግባት ቀላል ነገር ነው። ሁለቱም አፀፋዎች ግጭቱን እንዲባባስ በማድረግ ወደ ከፋ እርምጃ እንዲያመራ ያደርጉታል።

በዚህ አንሽራታች ቁልቁለት እናት ላይ ለመቆየት ከፈለጋችሁ ሁለት ነገሮችን ማድረግ አለባችሁ። ግጭት ውስጥ ስትገቡ በመጀመሪያ ሥጋዊ የሆኑትን የሽሽት ወይም የበቀል ዝንባሌዎች ትከላከሉ ዘንድ እንዲረዳችሁ እግዚአብሔርን ጠይቁት። ሁለተኛ የተለየ ግጭትን ለመፍታት የሚችል የማስታረቅ አፀፋ በመስጠት ወንጌልን የመተግበር ብቃት ለማዳበር ትችሉ ዘንድ እንዲረዳችሁ እግዚአብሔርን ጠይቁት። እያንዳንዱን አፀፋዎች ጠለቅ ባለ ዝርዝር እንመልከታቸው።

የሽሽት አፀፋዎች

በስተግራ ባለው አንሽራታች ቁልቁለት ላይ ያሉት ሦስት አፀፋዎች የሽሽት አፀፋዎች ይባላሉ። ሰዎች ለግጭት መፍትሔ በመሻት ፈንታ መሸሽን ሲመርጡ፤ እነዚህን አፀፋዎች የመምረጥ ዝንባሌ ይታያቸዋል። ይህ ዝንባሌ ቤተክርስቲያን ውስጥ የተለመደ ነው። የዚህ ምክንያቱ፤ ብዙ ክርስቲያኖች ግጭቶች ሁሉ የተሳሳቱ ወይም አደገኞች ናቸው ብለው ማመናቸው ነው። እነዚህ ሰዎች፤ ክርስቲያኖች ሁል ጊዜ በሁሉ ነገር መስማማት አለባቸው በማለት ወይም ግጭት ግንኙነትን ያፈርሳል ብለው በማሰብ፤ ከግጭት ለመሸሽ ሊሉ ከሦስቱ ነገሮች አንዱን ያደርጋሉ።

መካድ። ከግጭት የመሸሻው አንዱ መንገድ ግጭቱ የሌላ ማስመሰል ነው። ወይም ችግሩ የለም ለማለት ባንችልም እንኳን፤ ችግሩን በተገቢው መንገድ ለመፍታት መደረግ ያለበትን ነገር ለማድረግ አንፈልግም። እንዲህ ያሉት አፀፋዎች ጊዜያዊ እፎይታ ቢያስገኙም፤ ነገሮቹን ወደከፋ ሁኔታ ይወስዷቸዋል። (ዘፍ. 16:1-6፤ 1ሳሙ. 22:2-25)።

ሽሽት። ከግጭት የማምለጫው ሌላ መንገድ ሽሽት ነው። ይህ፤ ቤትን

ትቶ መሄድን፤ ወዳጅነትን ማፍረስን፤ ሥራ መልቀቅን፤ ፍቺ መጠየቅን ወይም ቤተክርስቲያን መቀየርን ሊያካትት ይችላል። በብዙ ሁኔታዎች ሽሽት ተገቢ መፍትሔን ወደሌላ ችግር የሚያስተላልፍ ብቻ ነው (ዘፍ. 16፡8)። በመሆኑም ሽሽት ለግጭት መፍቻነት ሲውል ጉዳት አለው። እርግጥ ግራ አጋቢ ወይም ስሜታዊ የሆነን ሁኔታ ለማርገብ፤ ለማሰላሰልና ለመፀለይ በጊዜያዊነት በአክብሮት ገለል ማለት ተገቢ የሚሆንበት ጊዜ ይኖራል። በጣም አስፈሪ አካላዊ ወይም ወሲባዊ ጥቃት በሚያጋጥምበት ጊዜም ሽሽት ተገቢ ይሆናል (1ሳሙ. 19፡9-10)። አንድ ቤተሰብ እንዲህ ባለው ሁኔታ ውስጥ ከገባ፤ አስተማማኝ እርዳታ ለማግኘትና ለችግሩ ዘላቂ መፍትሔ ወደመፈለጉ ለመመለስ ማንኛውም ተገቢ ጥረት መደረግ አለበት። (ይህን ጉዳይ ምዕራፍ 9 ውስጥ በበለጠ ዝርዝር እነሣዋለሁ።)

ራስን መግደል፡ ሰዎች ግጭት የሚፈቱበትን ተስፋ ሁሉ ሲያጡ፤ ከሁኔታው ለመሸሽ ይፈልጉና፤ እራሳቸውን ለመግደል ይሞክሩ፤ (ወይም በተስፋ መቀረጥ እያለቀሱ እርዳታ ይፈልጉ) ይሆናል (1ሳሙ. 31፡4)። ራስን መግደል ግጭትን የመፍቻ ትክክለኛ መንገድ አይደለም። አሳዛኝ ነገር ግን፤ አሜሪካን ውስጥ ከጎልማሶች ሞት ምክንያት ሦስተኛውን ሥፍራ የያዘው፤ ራስን መግደል መሆኑ ነው። የዚህ ክፍል ምክንያት ብዙዎቹ በሕፃንነታቸው ግጭትን በተገቢው መንገድ የሚፈቱበትን ጥበብ ሳይማሩ ማደጋቸው ነው።

የማጥቃት አፀፋ፡

በስተቀኝ ባለው አንሸራታች ቁልቁለት ላይ ያሉት ሦስት አፀፋዎች፤ የማጥቃት አፀፋዎች ይባላሉ። እነዚህ አፀፋዎች ሥራ ላይ የሚውሉት፤ ግንኙነትን በመጠበቅ ሳይሆን፤ በማሸነፍ ግጭትን በመፍታት በሚያምኑ ሰዎች ነው። ይህ ዝንባሌ የሚታየው፤ ግጭትን እንደውድድር፤ መብታቸውን እንደማረጋገጫ ዕድል፤ ሌሎችን እንደመቆጣጠሪያነት ወይም ያሉበትን ሁኔታ ወደ ጥቅም ማግኛ እንደመለወጫነት በሚመለከቱ ሰዎች ዘንድ ነው። የማጥቃት አፀፋ ብዙ ጊዜ ጥቅም ላይ የሚውለው፤ በዋናነት ጠንካራና በራሳቸው በሚተማመኑ ሰዎች ነው። ደካማነት፤ ፍርሀት፤ ዋስትና ወይም ክለላ ማጣት የሚሰማቸው ሰዎችም በዚህ መንገድ ሊጠቀሙ ይችላሉ። መነሻ ምክንያታቸው

ምንም ይሁን ምን፤ እነዚህ የጥቃት አፀፋዎች የሚያነጣጥሩት ደግሞ በተቃዋሚዎች ላይ ከባድ ጫና በማሳደርና ተቃውሞን በማስወገድ ላይ ነው።

ማጥቃት፡ አንዳንድ ሰዎች በተለያዩ የኃይል ድርጊቶች ወይም በማስፈራራት ተቃዋሚዎቻቸውን ድል ለማድረግ ይሞክራሉ። ድርጊቶቹም ክፋን ግግር (ሀሜትና ስም ማጥፋት)፤ አካላዊ ጉዳት ማድረስ፤ የአንድን ሰው ሞያዊና ገንዘባዊ መሠረት ለመናድ ጥረት ማድረግ ሊሆኑ ይችላሉ (ሐዋ. 68-15)። እንዲህ ያለው ተግባር ምን ጊዜም ቢሆን ግጭቶችን ያባብላቸዋል።

ክስ፡ ሰዎች ለፍቃዳችን እንዲገዙ የማድረጊያው ሌላኛው መንገድ፤ ክስ ነው። አንዳንድ ግጭቶች ወደ ፍርድ ቤት መሄዳቸው ተገቢ ቢሆንም (ሐዋ. 24፡1-26፡32 ፤ ሮሜ 13፡1-5)፤ ክስ ብዙ ጊዜ ግንኙነትን ያበላሻል፤ ፍፁም የሆነ ፍትህም አያስገኝም። ክርስቲያኖች ከሳሽነትም ሆነ ተከላሽነት ውስጥ ሲገቡ፤ የሕይወት ምስክርነታቸው ይበላሻል። ለዚህ ነው ክርስቲያኖች ያልተግባቡበትን ነገር ከፍርድ ቤት ይልቅ በቤተክርስቲያን እንዲፈቱ የታዘዙት (1ቆሮ. 6፡1-8)። ስለዚህ እወዛጋቢ ነገሮች ሲኖሩ በተቻለ መጠን ከፍርድ ቤት ውጭ ለመፍታት መሞከር ይጠቅማል (ማቴ. 5፡25-26 ፤ ተቀጥላ ሠን ተመልከቱ)።

ገድያ ፡ በጣም የከረረ ግጭት ሲፈጠር፤ ሰዎች ተቃዋሚዎቻቸውን በመግደል በአሸናፊነት ለመውጣት እስከመሞከር ይደርሱ ይሆናል። (ሐዋ. 7፡54-58) አብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች ሆን ብለው ሰው የማይገድሉ ቢሆኑም፤ በሌሎች ላይ ስንቆጣ ወይም በልባችን ስንጠላቸው፤ በእግዚአብሔር ዓይን በነፍስ ገዳይነት የምንታይ መሆናችንን መዘንጋት የለብንም (1ዮሐ. 3፡15፤ ማቴ. 5፡21-22)

ሰዎች ወደማጥቃት ክልል የሚገቡባቸው ሁለት መንገዶች አሉ። አንዳንዶች ግጭት እንደገጠማቸው ወዲያውኑ የጥቃት አፀፋን ይመርጣሉ። ሌሎቹ ከግጭቱ ለማምለጥ ያልተሳካ ሙከራ ካደረጉ በኋላ ወደዚያው ይገባሉ። ችላ የማይሉት፤ የማይደብቁት ወይም የማይሸሹት ችግር ሲሆንባቸው፤ ወደሌላኛው ጽንፍ ይሄዱና ተቃዋሚዎቻቸውን ያጠቃሉ።

የዕርቅ አፀፋ፡

በአንሸራታቹ ቁልቁለት ጫፍ ላይ የሚገኙት ስድስት አፀፋዎች የእርቅ አፀፋዎች ይባላሉ። እነዚህ በእግዚአብሔር የታዘዙ፤ በወንጌል ኃይል የተሞሉና ወደ ትክክለኛና ተስማሚ የግጭት መፍትሔ ማግኛዎች የሚያመሩ ምላሾች

ናቸው። እነዚህ መርሆች እያንዳንዳቸው በቀጣዮቹ ምዕራፎች በዝርዝር ይቀርባሉ፤ እሁን ግን ጠቅለል አድርገን በአጭሩ እንመለከታቸዋለን።

የመጀመሪያዎቹ ሦስት የማስታረቅ አፀፋዎች «ግላዊ አስታራቂነት» ሊባሉ ይችላሉ። ምክንያቱ በአንተ ወይም በአኝቼና በሌላው ወገን መካከል ብቻ በግልና በምስጢር የሚካሄዱ በመሆናቸው ነው። በሕይወት ውስጥ የሚከሰቱ አብዛኛዎቹ ግጭቶች ከነዚህ በአንደኛው መንገድ ሊፈቱ ይችላሉ፤ ይገባልም።

በደልን ማለፍ። ብዙ ግጭቶች በጣም ቀላል ስለሆኑ፤ አንድን በደል ሆን ብሎ ችላ በማለት ሊፈቱ ይችላሉ። «ጥበብ ሰውን ታጋሽ ታደርገዋለች፤ በደልን ንቆ መተውም መከበሪያው ነው» (ምሳሌ 19፡11 ፤ እንዲሁም 12፡16፤ 17፡14፤ ቆላስ. 3፡13፤ 1ኤፕ. 48)። አንድን በደል ማለፍ የይቅርታ ዓይነት ነው። ስለ በደሉ ላለማንሣት፤ ላለማቁም ወይም ወደ መራራነትና ቁጣ እንዳያድግ ማድረግንም ይጠይቃል።

እርቅ። አንድ በደል ከመታለፍ በላይ ከሆነ ወይም ግንኙነትን ከጎዳ፤ ግላዊ እንዲሁም ግንኙነታዊ የሆኑ ጉዳዮችን በንስሐ፤ በፍቅር መተናነፅና በይቅርታ ልንፈታቸው ይገባል። «ወንድምህ የተቀየመብህ ነገር መኖሩ ትዝቢልህ ... ሄደህ ከወንድምህ ጋር ተስማማ» (ማቴ. 5፡23-24፤ ምሳሌ 28፡13)። «ወንድሞች ሆይ አንድ ሰው በኃጢአት ውስጥ ገብቶ ቢገኝ፤ መንፈሳውያን የሆናችሁ እናንተ በገርነት ልትመልሱት ይገባል» (ገላ. 6፡1፤ ማቴ. 18፡15)። «ይታ ይቅር እንዳላችሁ እናንተም ሌላውን ይቅር በሉ» (ቆላስ. 3፡13)።

ድርድር። ግንኙነታዊ ጉዳዮችን በአጥጋቢ ሁኔታ ብንፈታቸውም እንኳን፤ ከገንዘብ፤ ከንብረት ወይም ከሌሎች መብቶች ጋር የተያያዙ ጉዳዮችንም ማስተካከል ይገባል። ይህ መከናወን ያለበት፤ በመግባባት የድርድር ሂደት ነው። ይህ ሂደት አንተና ሌላው ሰው የሁለታችሁንም ተገቢ ፍላጎት ከሚያረካ ድምዳሜ ለመድረስ በምታደርጉት ጥረት ነው። «እያንዳንዳችሁ ሌሎችን የሚጠቅመውንም እንጂ፤ ራሳችሁን የሚጠቅመውን ብቻ አትመልከቱ» (ፊልጵ. 24)።

አንድ ግጭት በአንድ አስታራቂ ምላሽ አማካይነት በሚደረግ የእርቅ ሂደት የማይፈታ ሲሆን፤ ከሚቀጥሉት ሦስት የእርቅ አፀፋዊ ሂደቶች በአንዱ እንድንጠቀም እግዚአብሔር ይነግረናል። ይህ ሂደት «የታዝ ማስታረቅ» ይባላል። እነዚህ አፀፋዎች ከቤተክርስቲያን ወይም ከሌሎች ክርስቲያናዊ

ማህበረሰብ አባላት ሰዎች እንዲገቡበት ማድረግን ይጠይቃል።

ሽማግሌ ። ሁለት ሰዎች በግላቸው ለመስማማት ካልቻሉ፤ ሁለቱን አገናኝተው በማነጋገር ተገቢ መፍትሄ የሚያፈላልጉ አንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ብቁ ሰዎች መጋበዝ አለባቸው። «ባይስማሙ ግን ቃል ሁሉ በሁለት ወይም በሦስት ምስክሮች ፊት ስለሚፀና አንድ ወይም ሁለት ሰው ይዘህ አነጋግረው» (ማቴ. 18፡16)። አስታራቂዎቹ ጥያቄ ይጠይቁና ምክር ይሰጡ ይሆናል፤ አንድን የተለየ ውሳኔ እንድትቀበል ሊያስገድዱህ ግን ሥልጣን የላቸውም።

ጻፍ። አንተና ተቀናቃኝህ ንብረትን በተመለከተ ጉዳይ በግላችሁ ለመስማማት በማትችሉበት ጊዜ፤ ክርክራችሁን እድምጠው ችግሩን ለመፍታት የሚያስችል ውሳኔ የሚሰጡ አንድ ወይም ከዚያ በላይ አስታራቂዎችን ለመምረጥ ትችላላችሁ። 1ቆሮንቶስ 6፡1-8 ውስጥ ክርስቲያኖች በመካከላቸው የሚነሣውን ሕግ ነክ ጉዳይ እንኳን መፍታት የሚኖርባቸው በዚህ ሁኔታ መሆኑን ጳውሎስ ያስገነዝባል። «እንግዲህ እንዲህ ያለ ጉዳይ ሲያጋጥማችሁ፤ በቤተክርስቲያን የተናቁን ሰዎች ፈራጅ አድርጋችሁ ሹሟ!» (1ቆሮ. 6፡4)

ተጠያቂነት። ክርስቲያን ነኝ የሚል አንድ ሰው፤ ለመታረቅና ተገቢውን ነገር ለማድረግ እምቢ የሚል ከሆነ፤ የቤተክርስቲያን መሪዎች ጣልቃ ገብተው እሱን ወይም እሷን በእግዚአብሔር ቃል መሠረት ተጠያቂ በማድረግ ንስህ፤ ፍትህና ይቅርታ እንዲፈፅሙ ያደርጉ ዘንድ ኢየሱስ አሟላ። «እነርሱን ባይሰማ ለቤተክርስቲያን ንገር» (ማቴ. 18፡17)። ዛሬ ዛሬ የቤተክርስቲያን ቀጥታ ጣልቃ ገብነት በአንዳንድ ክርስቲያኖች ዘንድ በአሉታዊነት መንገድ ነው የሚታየው። ኢየሱስ እንዳስተማረው በፍቅር፤ ነፃ በሚያደርግና በሚያገዝበው ሁኔታ ሊፈፀም ግን፤ የተበላሽ ግንኙነትን በመፈወስና ፍትህን በማስፈን ረገድ ቁልፍ ድርጊት ሊሆን ይችላል።

የቁልቁለቱ ላይ አስደላች አቅጣጫዎች

አንሽራታቹ ቁልቁለት ግጭትን በተመለከተ የሚኖሩንን ብዙ አስደላች ልማዳዊ ምላሾችን ያሳያል። በግራ ካለው ቁልቁለት፤ በቀኝ ወዳለው ስንተላለፍ፤ ለግጭቶች የምንሰጣቸው አፀፋዎች የግል ከመሆን የማህበረሰብ የመሆን አዝማሚያ ይታይባቸዋል። አንድን ግጭት መፍታቱ በሚያቅተን ጊዜና፤ እርቅ፤

ማስማማትና ለቤተክርስቲያን ተጠያቂ መሆን፤ ከዚያም አልፎ ግጭቶችን ለመፍታት መግት ሲያስፈልግ ተጨማሪ ሰዎች በጉዳዩ መግባት አለባቸው።

በመታጠፊያው ላይ ከግራ ወደቀኝ መዛወር በሚደረግበት ጊዜ ግጭትን በፈቃደኝነት ከመፍታት፤ በግዴታ ወደ መፍትሔ መዛወርንም ያካትታል። በግራ በኩል ባለው መታጠፊያ ባለት አፀፋዎች ውስጥ ሁሉ፤ ግጭቱ ውስጥ ያሉት ወገኖች እራሳቸው መፍትሄ የሚሰጡ ናቸው። ከብያኔ ጀምሮ ባለው ሂደት ግን ሌሎች የመፍትሔ ጫና የሚያደርጉ ናቸው። ይህ ሂደት በግጭቱ ውስጥ ላሉ ሁሉ እምብዛም የሚጥም አይሆንም።

ለግጭት ተቃራኒ አፀፋን የመስጠት ውጤቱ ታላቅ ውድቀት የሚሆንበት ጊዜም አለ። ለግጭት የሚሰጥ ማንኛውም አፀፋ ዋጋ ያስከፍላል፤ ሌላ ነገር ለማግኘት አንድ ነገር መስጠት አለብህ። ግላዊ እርቅ በአጠቃላይ «ትርፋማ» ልውውጥን ያስገኛል። የመፍትሔህ ጥቅሞች፤ ስምምነት ላይ ለመድረስ፤ በተለይ ከመንፈሳዊው አካሄድ አንፃር፤ በተግባር ላይ የምታውለውን ጊዜና ኃይል የሚክሱ ናቸው። ከግላዊው እርቅ ክልል በየትኛውም አቅጣጫ እየራቅህ በሄድህ ቁጥር በጊዜ፤ በገንዘብ፤ በጥረት፤ በግንኙነቶች ወይም በንፁህ ህሊና የምትከፍለው ዋጋ ከፍተኛ ይሆናል።

በአንሸራታቹ ቁልቁለት ሁለት ጎኖች ልብ መባል ያለባቸው ሦስት ተመሳሳይ ነገሮች አሉ። የሁለቱም ጎኖች ጫፎች ውጤት ሞት ነው፤ እራስን በማጥፋት ወይም ሌላ ሰው በመግደል። እነዚህ ድርጊቶች የባህላችን አስከፊ ተግዳሮቶች ናቸው። በተመሳሳይ ሁኔታ ማጥቃትና ሽሽት («ተዋጋ ወይም ሽሽ») በሚለው ዓይነተኛ ባህርይ መሠረት አብረው ይጎዳኛሉ። በተመሳሳይ መልኩም ማጥቃት እና መሸሽ የሚለው በተለምዶ «መፋለም ወይም መሸሽ» ከሚለው ጋር የተቆራኝ ነው፤ ሁለቱም አቅጣጫዎች ዋናዎቹን የግጭት ምክንያቶች ወደ ጎን የሚሉ ናቸው። በመጨረሻም ክስ የሚባለው ነገር በሞያው በተካኑ ባለሞያዎች አማካኝነት የሚደረግ ክህደት እና ማጥቃት ነው። ወደ ፍርድ ቤት ሥርዓት ውስጥ ስትገባ፤ ጠበቃህ አንተን ንፁህ ሰው፤ ተቀናቃኝህን ደግሞ ሙሉ በሙሉ የችግሩ ተጠያቂ ማስመሰል ይጠበቅበታል። ይህ እውነትን የማጣመም ድርጊት ግንኙነቶችን ወደፍፁም ጥፋት የሚወስድ ነው።

ለግጭት የሚሰጡ አፀፋዎችን አስመልክቶ ሌሎች አስደናቂ ንፅፅሮችም አሉ።

በመጀመሪያ የትኩረት ልዩነት አለ። የማምለጫ አፀፋዎችን ለመስጠት በምጥርበት ጊዜ፤ በአጠቃላይ የማተኩረው በ«እኔ» ላይ ነው። ቀላል፤ ምቹ ወይም የማያስፈራኝ ነገር እፈልጋለሁ። የማጥቃት አፀፋ ስጠቀም፤ ባጠቃላይ ትኩረቴ በ«አንተ፤ አንቺ፤ እናንተ» ላይ ነው። በመሸነፍ ችግሩን እንድትፈቱ ለማድረግ እወቅሳችኋለሁ። የእርቅ አፀፋን በምጠቀምበት ጊዜ ትኩረቴ በ«እኛ» ላይ ይሆናል። እያንዳንዱ ሰው በግጭቱ ውስጥ ያለውን ፍላጎት፤ በተለይም የእግዚአብሔርን አሳብ በማወቅ፤ ችግሩን በመፍታት ረገድ በጋራ የኃላፊነት ስሜት እሠራለሁ።

የዓላማዎች ጉዳይ በተለያዩ አፀፋዎች መካከል ያለውን ሁለተኛ ልዩነት ይገልጣል። በሽሽት አፀፋዎች የሚጠቀሙ ሰዎች አሳብ «እርቅ» ወይም ነገሮች መልካም ባይሆኑም እንኳን መልካም እንዲመስሉ ማድረግ ነው። (ሰዎች ከእርግጠኛው ሰላም ይልቅ፤ ለአስመሳይ ሰላም በጣም በሚጨነቁበት ቤተክርስቲያን ውስጥ ይህ በተለይ የተለመደ ነው) በማጥቃት አፀፋ የሚጠቀሙ ሰዎች «ሰላም የማፍረስ» ዝንባሌ ያላቸው ናቸው። የሚፈልጉትን ለማግኘት ሲሉ ሰላምና አንድነትን ለመሰዋት በጣም ፈቃደኞች ይሆናሉ። በአንሸራታቹ ቁልቁለት አናት ላይ ያሉት ሰዎች «ለእርቅ» የቆረጡ ሲሆኑ፤ ለእውነተኛ ፍትህና ክሌሎች ጋር አንድነትን ለመፍጠር በዘላቂነትና በብርቱ ይሠራሉ።

በመጨረሻም፤ በውጤቶች ውስጥ ልዩነት አለ። አንድ ሰው ለግጭት የእርቅ አፀፋን በቅንነት በሚከታተልበት ጊዜ፤ በመጨረሻ እርቅ ላይ የመድረስ ታላቅ ዕድልን ይረዳል። በአንፃሩ ለግጭት የሚሰጥ የሽሽትና የማጥቃት አፀፋ ውጤቱ ግንኙነት ደህና ሰንብት ይሆናል።

ለግጭቶች የሚሰጡ የተለያዩ አፀፋዎችና ተዛማጅ ግንኙነቶች፤ እርቅ ባከናወንኩበት አንድ ቤተሰብ ውስጥ በተፈጠረ ግጭት ውስጥ በአስደናቂ ሁኔታ ተከስቷል። በሰባት ወንድምና እህትማማቾች መካከል ተፈጥሮ የነበረን አንድ ውዝግብ እንድፈታ ተጠይቄ ነበር። የእነዚህ ጎልማሶች እናት የሆነና በዕድሜ የገፋ ሴትን የሚመለከት ሲሆን፤ «ሴትዮይቱን ቤት ውስጥ እንከባከባቸው ወይስ ጠረተኞች ማዕከል እናስገባቸው? በሚለው ጥያቄ ምክንያት ነበር ውዝግቡ የተነሣው። እምስቱ እህትና ወንድማማቾች ከውዝግቡ ለመሸሽ የተቻላቸውን ሁሉ በማድረግ ላይ ነበሩ። ይህን የሚያደርጉት፤ ውዝግቡ እንደሌለ በማስመሰል

ወይም ከሌሎች ጋር ተገናኝቶ ስለችግሩ መወያየትን ባለመፈለግ ነው። ሌሎች ሁለቱ፣ አንዱ የሌላውን ስም በቤተሰብና በየዘመዱ ዘንድ በማጥፋት፣ እንዲሁም በፍርድ ቤት በኩል ህጋዊ የበላይነት ለማግኘት በከረረ ሁኔታ ይሻኩኑ ነበር።

የውዝግቡ መፍቻ የመጀመሪያ እርምጃ፣ ቤተሰቡ ለተፈጠረው ሁኔታ የሚሰጠውን አፅፋ እንዲለውጥ መርዳት ነው። ከችግሩ ለመሸሸ ይሞክሩ የነበሩት አምስት እህትና ወንድማማቾችም በቅሬታ ጭምር ለእርቅ ቢሰማሙም፣ በሰብሰባዎቹ ወቅት ተገቢ ባልሆነ ዓላማ እርስ በርስ በመወነጃጀልና ተቃራኒ መፍትሔዎችን በመጠየቅ መሻከታቸውን ገፉበት። ለዚህ ጉዳይ ያዋልነው ጊዜና ጉልበት ፍሬ አልባሆነ፤ ግንኙነቶችም ይበልጥ ይበላሹ ጀመር።

በመጨረሻ ከሁለቱ እህትማማቾች ጋር በግል ለመነጋገር ጠየኩ። እናታቸውን የመንከባከቡን ጉዳይ ለጊዜው ወደ ጎን በማለት፣ አንዱ በሌላው ላይ በማድረግ ላይ ያለውን ነገር በጥሞና እንዲመለከቱ ጠየኳቸው። ከጥቂት ተዛማጅ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች አንፃር ዝንባሌያቸውንና ባህርያቸውን በመመርመር ላይ ሳለን፣ ጌታ በልባቸው ይሠራ ጀመር። የግጭቱ እውነተኛ ምክንያት በመጨረሻ ተገለጠ። ከሀያ ዓመት በፊት አንደኛይቱ እህታቸው ሌሎቹን በጥልቅ የጎዳ አንድ ነገር ተናግራ ነበር። ያኔ የተቀየመችው እህት ስድቡን አእምሮዋ ውስጥ ደበቀችውና ግንኙነታቸው በፍጥነት ተመረዘ። በመሆኑም በማንኛውም ነገር እርስ በርሳቸው ይቃረኑ ጀመር፤ ለእናታቸው ሊደረግ የሚገባውን እንክብካቤ ጨምሮ።

በጉዳዩ በመነጋገርና በመፅለይ ላይ ሳለን፣ ስሜትና ድርጊታቸውን ከወንጌል አንፃር ይመዝኑ ጀመር። በዚህ መሠረት እግዚአብሔር ልባቸውን አለስልሶ ኃጢአታቸውን ወደ መናዘዝና እርስ በርሳቸው ይቅር ወደ መባባል መራቸው። በሀያ ዓመት ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ ተቃቅፈው ተላቀሱ። ከዚያም ከሌሎች እህትና ወንድሞቻቸው ተቀላቀሉና ተፈጥሮ የነበረውን ሁኔታ ገለጡ። በአምስት ደቂቃዎች ምክክር እናታቸው ቤታቸው ቢኖሩ ደስተኞች እንደሚሆኑ ሁሉም ተስማሙ። ከእስራ አምስት ደቂቃዎች ምክክር በኋላ ደግሞ እናታቸውን የመንከባከቢያ ተራ አወጡ። በዚያ ምሽት ውሳኔያቸውን ለእናታቸው ሲነግሯት፣ ለእርሷ አኗኗር ከወጣው እቅድ ይልቅ የልጆቿ መታረቅ ይበልጥ ያስደስታት መሆኑን ለመገመት ይቻላል።

ግጭት በመጽሐፍ ቅዱስ እይታ

ለግጭት፣ የጥቃትና የሽሽት አፅፋን ከመስጠት ጋር የተያያዙት ብዙ ችግሮች፣ ሊፈቱባቸው የሚኖርባቸውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መንገዶች ብንማር ልንከላከላቸው የሚቻለን ናቸው። እግዚአብሔር ግጭቶች እንዴት እንደሚመጡና፣ እንዴት ልናስወግዳቸው እንደሚገባን በቃሉ ገልጾልናል። እርሱ ያስተማረንን ይበልጥ በተረዳንና በታዘዘን መጠን፣ ከሰዎች ጋር ያሉብንን አለመግባባቶች በመፍታት ረገድ ይበልጥ ውጤታማ እንሆናለን። ቀጥሎ ብዛት ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ የግጭት መፍቻዎች ጀርባ ካሉት መርሆች ጥቂቶች ናቸው።

ግጭት እንደ ሀሳብ ልዩነት ወይም የሌላን ሰው ግቦችና ፍላጎቶች የማሸነፍያ ዓላማ ያለው አድርገው በማብራራት ውይይታችንን እንጀምር። ይህ ትርጓሜ ለያሌ ፍላጎቶችን የሚያካትት እንደመሆኑ እጅግ ሰፊ ነው። ከትዳር ጥንዶች አንዱ፣ የእረፍት ጊዜውን በተራራዎች ላይ ለማሳለፍ ቢፈልግና ሌላው ሀይቅ ወይም ባህር ዳር ለመዝናናት ቢፈልግ የሚፈጠረውን ቀላል ግጭት ጨምሮ ድብድብን፣ ፀብን፣ ክስን ወይም የቤተክርስቲያን መከፈልን የመሳሰሉ ከባድ ውዝግቦችን ያካትታል።

አራት ዋና ዋና የግጭት ምክንያቶች አሉ። አንዳንዶቹ፣ በተሳሳተ ግንዛቤ ሳቢያ የሚፈጠሩ አለመግባባቶች ናቸው። (ኢያሱ 22፡10-34)። እሴቶችን፣ ግቦችን፣ ስጦታዎችን፣ ጥሪዎችን፣ ቀዳሚ ነገሮችን፣ ተስፋዎችን፣ ጥቅሞችን፣ እንዲሁም አሳብ ወይም አስተያየቶችን በተመለከተ የሚፈጠሩ ልዩነቶች ወደ ግጭት ይመራሉ። (ሐዋ. 15፡39፣ 1ቆሮ. 12፡12-31)። ጊዜና ገንዘብን በመሳሰሉ ውሰን ሀብቶች ላይ የሚደረግ ፉክክር በቤተሰብ፣ በቤተክርስቲያንና በንግዱ ዓለም የሁልጊዜ የግጭት ምንጭ ነው። (ዘፍ. 13፡1-12)። እንዲሁም ከዚህ በታች እንደምንመለከተው፣ ብዙ ግጭቶች የሚፈጠሩት ወይም የሚባባሉት ቅዱስ ወዳልሆነ ንግግርና ድርጊት በሚመሩ ኃጢአታዊ ዝንባሌዎች ነው። (ያዕ. 4፡1-2)።

ቢሆንም ግጭት መጥፎ አይደለም። እንደውም አንዳንድ ልዩነቶች ተፈጥሯዊና ጠቃሚ መሆናቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጥልናል። እግዚአብሔር ልዩ ልዩ ግለሰቦች አድርጎ የፈጠረን እንደመሆናችን፣ እኛ ሰዎች ብዙ ጊዜ በተለያዩ አላቦች፣ እምነቶች፣ ፍላጎቶች፣ አስተያየቶችና ቅድሚያ በምንሰጣቸው ነገሮች

ልዩነቶች ይኖሩናል። ከነዚህ ልዩነቶች ብዙዎቹ ከመነሻቸው ትክክል ወይም ስህተት አይደሉም፤ ከእግዚአብሔር የተሰጡ ልዩነቶችና ግላዊ ምርጫዎች ናቸው፤ (1ቆሮ. 12፡21-31)። በዚህ ዙሪያ ያሉ አለመግባባቶች በተገቢው መንገድ ከተያዙ፤ ገንቢ ወይይቶችን ያነሣሉ፤ ፈጠራን ያበረታታሉ፤ ጠቃሚ ሰው ሆኖ ያስገኛሉ፤ ባጠቃላይ ሕይወትን ይበልጥ ተወዳጅ ያደርጋታል። ስለዚህ ምንም እንኳን በግንኙነታችን ውስጥ አንድነትን ብንሻ፤ ተመሳሳይነትን መፈለግ የለብንም (ኤፌ. 4፡13)። ግጭቶችን ሁሉ በመግፋት ወይም ሌሎች ሁልጊዜ ከእኛ ጋር እንዲስማሙ በመጠየቅ ፈንታ፤ በእግዚአብሔር ፍጥረት ውስጥ ባለው ልዩነት ደስተኞች መሆንና ነገሮችን ከእኛ በተለየ ሁኔታ ከሚመለከቱ ሰዎች ጋር መሥራትን መማር ይኖርብናል፤ (ሮሜ 15፡7 ፤ 14፡1-13) ።

ግጭት ሁሉ ነፃ ወይም ጠቃሚም አይደለም። ብዙ አለመግባባቶች የኃጢአታዊ ዝንባሌዎችና ፀባዮች ቀጥተኛ ውጤት መሆናቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል። ያዕቆብ 4፡1-2 ውስጥ እንደሚነግረን፤ «በእናንተ መካከል ያለው ጦርነትና ጠብ ከየት የመጣ ነው? በውስጣችሁ ከሚዋጉት ምኞታችሁ አይደለምን? ትመኛላችሁ፤ ነገር ግን አታገኙም። ትገድላላችሁ በብርቱም ትመኛላችሁ ልታገኙም አትችሉም። ትጣላላችሁ፤ ትዋጋላችሁ .....» አንድ ግጭት የኃጢአተኛ ምኞት ወይም በቀላሉ የማይታለፉ ድርጊቶች ውጤት በሚሆንበት ጊዜ፤ የሸሽት እንዲሁም የማጥቃት ፈተናን ማስወገድ አለብን። ከዚያ ይልቅ፤ ለግጭት መፍቻነት የሚውሉ የእርቅ አፀፋዎችን መፈለግ ይኖርብናል። ይህ የግጭቱን መሠረታዊ ምክንያት ለማግኘትና፤ እውነትኛ ሰላም ለማስፈን ይረዳናል።

ግጭቶችን እንደችግር ወይም ፍቃዳችንን በሌሎች ላይ ለመጫን እንደአጋጣሚ አድርገን እንዳንመለከታቸው መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል። ከዚያ ይልቅ በሕይወታችን የእግዚአብሔርን ፍቅርና ኃይል የመገለጫ ዕድል እንደሆኑ ልንቆጥራቸው ነው የሚገቡ ናቸው። የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች በሃይማኖታዊ፤ ህጋዊ እና በአመጋገብ ጉዳይ በመካከላቸው ውዝግብ ተነስቶ፤ ቤተክርስቲያናቸውን መከፋፈል ባሰጋት ጊዜ፤ ጳውሎስ የነገራቸው ይህንነት ነው።

«እንግዲህ ስትበሉም ሆነ ስትጠጡ ወይም ማንኛውንም ነገር ስታደርጉ ሁሉንም ነገር ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት። ለአይሁድም ሆነ ለግሪኮች

ወይም ለእግዚአብሔር ቤተክርስቲያን መሰናክል አትሁኑ። እኔ ሰውን ሁሉ በማንኛውም ረገድ ለማስደሰት እንደምጥር እናንተም እንዲሁ አድርጉ፤ ብዙዎች ይድኑ ዘንድ፤ ለራሴ የሚጠቅመውን ሳይሆን፤ ለነርሱ የሚጠቅመውን እሻለሁና። እኔ የክርስቶስን ምሳሌ እንደምከተል እናንተም የእኔን ተከተሉ » (1ቆሮ. 10፡31 ፤ 11፡1)።

ይህ ምንባብ የሚያቀርበው የግጭትን ሥር ነቀል አመለካከት ነው። ግጭትን እግዚአብሔርን ከፍ እንደማድረጊያ፤ ሌሎችን እንደማገልገያና ክርስቶስን በመምሰል እንደማደጊያ ዕድልነት እንድንቆጥረው ያበረታታናል። ይህ አመለካከት በመጀመሪያው እይታ የዋህና ተግባራዊ የማይሆን ይመስል ይሆናል፤ በተለይም በውዝግብ ውስጥ ለሚገኝ ሰው። ይሁን እንጂ፤ ወደፊት እንደምንመለከተው፤ ለግጭት የሚያበረክታቸው አፀፋዎች አስደናቂና ተተግባሪ ናቸው። አፀፋዎቹ ቀየት ብሎ እዚህ መጽሐፍ ውስጥ የሚገለጡ ቢሆኑም፤ አሁን አጠቃላይ ምልክታዊ ማድረግ ይረዳናል።

እግዚአብሔርን አክብር

ግጭት ሁልጊዜ እግዚአብሔርን የማመስገኛ ዕድል ይሰጣል። ይህ የሚሆነው ማንነቱን በሚገልጽ ሁኔታ ምስጋናና ክብርን በመስጠት፤ ባህርይውንና ተግባሩን በማሳየት ነው። በግጭት ውስጥ ሆኖ እግዚአብሔርን የማክበሪያው ከሁሉ የላቀ መንገድ፤ በሱ በመታመንና ፀጋውን በመፈለግ፤ ማለት የማይገባንን ግን እንዲሁ ከእርሱ የተሰጠንን ፍቅር፤ ምህረት፤ ብርታት እና በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የምናገኘውን ጥበብ መፈለግ ነው። ይህን በተለያዩ መንገድ ልታደርጉት ትችላላችሁ።

አንደኛ በእግዚአብሔር ታመኑ። ለሚቃረኗችሁ ሰዎች አፀፋ በምትሰጡበት ጊዜ፤ በራሳችሁ አሳብና ችሎታ ከመታመን ይልቅ ፤ ልታደርጉት ከምትፈልጉት ሙሉ በሙሉ ተቃራኒ ቢሆንም እንኳን፤ በእርሱ የመታመን ፤ የመደገፍና መንገዱን የመከተል ፀጋን እንዲሰጣችሁ እግዚአብሔርን ጠይቁት፤ (ምሳሌ 3፡5-7) ። ከሁሉም በላይ የወንጌልን የእርነት ተስፋ ጠበቅ አድርጋችሁ ያዙ። ኢየሱስ ኃጢአታችሁን ይቅር እንዲላችሁ በደላችሁን በነፃነት ተናዘዙ። የግጭት ጫናዎችን ለእድገታችሁ የሚጠቀሟቸው መሆኑን እመኑ፤ ከእርሱም ጋር

ተባበሩ፤ ሁልጊዜ ወደእናንተ የሚመለከት በመሆኑ በእምነት ተደገፉ፤ ሌሎች አንዳች ነገር ያደርሱብን ይሆናል የሚል ፍርዳታችሁን አቁሙ። የመቀደስ ኃይሉን በህይወታችሁ በመግለጥ ደስ የሚለው መሆኑን እውቁ። እጅግ የጎዳችሁን ሰው ይቅር ለማለት በራሳችሁ ብርታት ፍፁም ባትችሉም፤ ይህን የማድረጊያ ጉልበት ከሱ እንደምታገኙም አትዘንጉ። እነዚህን «ተፈጥሯዊ ያልሆኑ ነገሮች» በተመለከተ በጌታ ላይ ስትታመኑ፤ ሰዎች እግዚአብሔር ህያው መሆኑን በሕይወታችሁ የማየት እድል ያገኛሉ፤ በእናንተም በሚሠራው ሥራ ምክንያት ያመሰግኑታል፤ (ሐዋ. 16:22-31)።

ሁለተኛ፤ ለእግዚአብሔር ታዘዙ። እግዚአብሔርን ከማክበሪያ ኃይል መንገዶች አንዱ ትእዛዛቱን መፈፀም ነው፤ (ማቴ. 5:16፤ ዮሐ. 17:4፤ ፊልጵ. 19-10)። ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፡ «በዙ ፍሬ በማፍራት ደቀ መዛሙርቴ መሆናችሁን ብትገልፁ፤ በዚህ አባቴ ይከብራል» (ዮሐ. 15:8) ። በፍፁም ፍቃደኛነት እግዚአብሔርን የመታዘዝ ድርጊት፤ የርሱ መንገዶች ፍፁም መልካሞች፤ በጥበብ የተሞሉና አስተማማኝ መሆናቸውን በማሳየት ያከብረዋል። ታዛዥነታችን እግዚአብሔር ጥልቅ ፍቅራችንና ለእርሱ መስጠታችን የሚገባው መሆኑንም ይገልጻል። ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፤ «ብትወዱኝ ትእዛዜን ትጠብቃላችሁ ... ። የሚወደኝ ትእዛዜን ተቀብሎ የሚጠብቅ ነው...። የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል ... የማይወደኝ ቃሌን አይጠብቅም ... እኔ አብን እንደምወድ፤ አባቴ ያዘዘኝንም እንደማደርግ ዓለም እንዲያውቅ ነው» (ዮሐ. 14:15-13፤ከ1ዮሐ. 5:3 እና 2ዮሐ. 5-6 ጋር ያነፃፅሩት)። ይህ ድግግሞሽ፤ ሕይወት ለዋጭ ቁም ነገር አለው፤ ኢየሱስን ለማክበርና በዓለም ካለው ነገር ሁሉ ይልቅ መከባበርና መወደድ ያለበት መሆኑን ለማሳየት ከፈለጋችሁ፤ መንገዶቹን ተማሩ፤ ትእዛዛቱንም ጠብቁ።

ሦስተኛ፤ እግዚአብሔርን ምሰሱ። የኤፌሶን አማኞች ከግጭት ጋር በመታገል ላይ በነበሩበት ጊዜ፤ ጳውሎስ ይህን ዘመን የማይሸረውን ምክር ሰጣቸው፤ «እንግዲህ እንደተወደዱ ልጆች እግዚአብሔርን ምሰሱ፤ ክርስቶስ እንደወደደን ራሱንም ስለእኛ መልካም መዓዛ ያለው መባና መሥዋዕት አድርጎ ለእግዚአብሔር እንደሰጠ እናንተም በፍቅር ተመላለሱ» (ኤፌ. 5:1-2፤ 1ዮሐ. 2:6)። ጳውሎስ እንደተረዳው በግጭት፤ ውስጥ ሆኖ ኢየሱስን መምሰል፤

ከሚቃወሙን ጋር ስላምንና ህብረትን ለማፅናት እውነተኛው መንገድ ነው፤ (ኤፌ. 4:1-3)። ከሁሉም ይልቅ፤ ወንጌልን በኑሯችን ስንገልጽና የኢየሱስን ትህትና፤ ምህረት፤ ይቅርታና በፍቅር ማነፅ ስናንፀባርቅ ዓለምን እናስደንቃለን። የጌታን ህልውናና ኃይል በሕይወታችን በማሳየት ትክክለኛ ማስረጃም እንሆናለን (ፊልጵ. 19-11፤ 1ጴጥ. 2:12)።

አራተኛ፤ እግዚአብሔርን አክብር። ለግጭቶች ባልተለመደና ውጤታማ በሆነ መንገድ አፀፋ እንድትሰጥ የእግዚአብሔር ፀጋ ሲበዛልህ ሰዎች ይመለከቱና ያረከውን እንዴት እንዳደረግህ ለማወቅ ይጓጓሉ። ዝም ካልክ፤ ስለአደረከው እስደናቂ ተግባር ያደንቁሃል፤ ይህ የእግዚአብሔርን ክብር መውሰድ ይሆናል። ይህ እንዳይሆን እነዚህን ልዩ አጋጣሚዎች በመጠቀም፤ ፈፅሞ ልታከናውናቸው የማይችሉህን ነገሮች በማድረግ በአንተ የሠራው እግዚአብሔር መሆኑን በመግለፅ ፀጋን ለሌሎች አዳርስ፤ (ፊልጵ. 2:13፤ 1ጴጥ. 3:14-16)። ከዚያም አገልግሎትህን ቀጥልና ኢየሱስ የሚወዳቸው ስለመሆኑ፤ በመስቀል ላይ ስለፈፀመው የማዳን ሥራ፤ እና ኃጢአታቸውን ይቅር የሚላቸው መሆኑን ለሰዎች ግለፅ። ወደ ግጭት ከሚመሩ ዝንባሌዎችና ድርጊቶችም ነፃ እንደሚያወጣቸው ንግራቸው። ስለሚሆነው ነገር ሁሉ ወደ ኢየሱስ በማመልከት ክብርን ሁሉ ለርሱ ሰጥ።

ግጭት ባጋጠመህ ጊዜ ሁሉ ስለ እግዚአብሔር የምታስበው ነገር መገለጡ አይቀሬ ነው። «ጌታ አምላክህን በፍፁም ልብህ፤ በፍፁም ነፍስህ፤ በፍፁም አሳብህ ውደድ» (ማቴ. 22:3) በተለይ ይህን ማድረግ አስቸጋሪ በሚሆንበት ጊዜ ትእዛዝ በትክክል መፈፀምህን ለማሳየት ከፈለክ፤ ትታመንበት፤ ትታዘዘው፤ ትመስለውና ትመስክርላት ዘንድ እንዲረዳህ ጠይቀው። ይህ ፀባይ እግዚአብሔርን ያከብረዋል። ምን ያህል የአንተ ፅሞናና ምስጋና የሚገባው መሆኑም ለሌሎች ይገለጻል።

ይህ መርህ በሐዋርያው ጴጥሮስ ሕይወት በብርቱ ተገልጧል። ኢየሱስ ወደ ሰማይ ሊያርግ ሲል፤ በእምነቱ ምክንያት የሚገደል መሆኑን ገልጾ ጴጥሮስን አስጠነቀቀው። ዮሐንስ 21:19 ውስጥ እንዲህ የሚል ቃል እናነባለን፤ «ኢየሱስ ይህን ያለው ጴጥሮስ በምን ዓይነት ሞት እግዚአብሔርን እንደሚያከብረው ለማመልከት ነው»። እንዴት ነው ጴጥሮስ በመሞት እግዚአብሔርን

የሚያከብረው? እግዚአብሔር እጅግ መልካምና ታማኝ ፣ መንገዶቹም ፍፁም ስለሆኑ ከእርሱ ከመለየት ወይም ትእዛዛቱን ካለመታዘዝ ይልቅ፣ መሞት የሚሻል መሆኑን በማሳየት ነበር፤ (ዳን. 3፡1-30፤ 6፡1-28፤ ሐዋ. 5፡17-42፤ 68-760)። ጴጥሮስ እግዚአብሔርን ምን ያህል እንደወደደውና እንደሚታመንበት ለማሳየት ሲል ከሁሉ የላቀውን ዋጋ ለመክፈል ፍቃደኛ ነበር።

እግዚአብሔርን ማክበር ለአንተም ይጠቅምሃል፤ ቡተለይ ግጭት ውስጥ ስትገባ። ብዙ ግጭቶች የሚጀምሩት ወይም ወይከፋ ደረጃ የሚያድጉት፣ ግጭት ውስጥ የገቡት አንዱ ወይም ሁሉም ወገኖች ለስሜታቸው ተሸንፈው በኋላ የሚቆጩበትን ነገር ሲናገሩ ወይም ሲያደርጉ ነው። እግዚአብሔርን በማመን፣ በመታዘዝ፣ በመምሰልና ስለእርሱ በመመስከር ላይ ስታተኩር፣ በነዚህ መሰናክሎች የመውደቅህ አዝማሚያ ያነሰ ይሆናል። መዝ. 37፡31 «የአምላኩ ሕግ በልቡ አለ፤ አካሄዱም አይወላገድም» እንደሚለው ማለት ነው።

ለግጭት መፍቻነት እግዚአብሔርን ማዕከል ያደረገን መፍትሔ የመፈለጉ ሌላ ጥቅም፣ በውጤት ላይ እምብዛም እንዳትደገፍ ማድረጉ ነው። ለማስታረቅ በምታደርገው ጥረት ሌሎች ቀጥተኛ አፀፋ ባይሰጡህ እንኳን፣ በመታዘዝህ እግዚአብሔር ደስ ያለው መሆኑን በማወቅህ መጽናናትን ታሻሽለህ። ይህ እውቀት በአስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ እንድትፀና ሊረዳህ ይችላል።

ግጭት ውስጥ ሆነህ እግዚአብሔርን ካላከበርክ፣ አንድ ሰው ወይም ነገር እንደምታስከብር መገንዘቡ ጠቃሚ ነው። ድርጊትህ አንድም ትልቅ አምላክ ያለህ መሆኑን፣ አንድም ትልቅ ችግር ያለበት ትልቅ ማንነት ያለህ መሆንህን ታሳያለህ። በራስህና በፍቃድህ ወይም በሌሎች ሰዎችና ፍቃዳቸውን በመፍራት ላይ ማትኮርህ አይቀርም።

በኔታ ላይ ከማትኮሪያ ተመራጭ መንገዶች አንዱ፣ ያለማቋረጥ እነዚህን ጥያቄዎች ለራስህ ማቅረብህ ነው፤ «በዚህ ሁኔታ ውስጥ እግዚአብሔርን የማስደስተውና የማክብረው እንዴት ነው? በተለይም ፣ እዳኝና እየለወጠኝ መሆኑን በማሳየት ለኢየሱስ ምሥጋና የማመጣው እንዴት ነው? እግዚአብሔርን ለማስደሰትና ለማክበር መፈለግ ብርቱ የሕይወት አቅጣጫ ማመልከቻ ነው፤ በተለይም ከአስቸጋሪ ተግዳሮቶች ጋር በምንፋጠጥበት ጊዜ፤

ኢየሱስ እራሱ በነዚህ ግቦች ተመርቷል። እንዲሁም ብሏል፤ «የላከኝ እርሱ ከእኔ ጋር ነው፤ ምንጊዜም የሚያስደስተውን ስለማደርግ ብቻዬን አልተወኝም» (ዮሐ. 17፡4) ። ንጉሥ ዳዊት ቀጥሎ ያለውን ቃል ሲጽፍ ተመሳሳይ ፍላጎት ነበረው። «መጠጊያዬና አዳኝ እግዚአብሔር ሆይ የአፌ ቃልና የልቤ አሳብ በፊትህ ያማረ ይሁን» (መዝ. 19፡14)።

በዓለማዊ ነገር ከመያዝና እራስህን ከማስደሰት ይልቅ፣ በጥበብ እና ራስን በመቆጣጠር ስሜት የእግዚአብሔርን የፍቅር ባለፀጋነት አፀፋ መስጠት፣ እያደገ የሚሄድ ባህርይ ይሆናል። ይህ መንገድ እግዚአብሔርን ያከብራል፣ ለውጤታማ የማስታረቅ ሥራም ምቹ ሁኔታ ይፈጥራል።

ሌሎችን አገልግል

ጳውሎስ ለቆሮንቶሳውያን እንዳስታወሳቸው፣ ግጭት ሌሎችን ለማገልገልም ዕድል ይሰጣል። ይህ ከዓለማዊያን እይታ አኳያ ዘበት ይመስላል። ምክንያቱም፣ ዓለም የምትለው «ቀዳሚ ለመሆን ፈልግ» ነው። ኢየሱስ ግን ፣ « ነገር ግን ለእናንተ ለምትሰሙ እሳችኋለሁ፤ ጠላቶቻችሁን ወደዱ፤ ለሚጠሏችሁም መልካም አድርጉ፤ የሚመርቁችሁን መርቁ ለሚበድሏችሁም ፀልዩ» (ሉቃስ 6፡27-28) ነው የሚለው ። በግልጽ ለመናገር፣ ጎረቤቶቻችን ቢጠሉን፣ ቢሰድቡንና ቢበድሉን እንኳን፣ እግዚአብሔር የሚያዘን፣ እርሱ መሀሪ እንደሆነ ሁሉ እኛም ለሚጎዱን ከባድ አፀፋ ከመስጠት ወይም በቀልን ከመፈለግ ይልቅ ምህረት እንድናደርግላቸው ነው፤ (ሉቃስ 6፡36)። በራሳችን ብርታት ሌሎችን በዚህ ሁኔታ ልናገለግላቸው አንችልም። ያለማቋረጥ የእግዚአብሔርን ፀጋ መተንፈስ አለብን (ቃሉን በማጥናት፣ በፀሎት፣ በአምልኮና በክርስቲያናዊ ህብረት)። ይህን በማድረግ የጌታን ፍቅር፣ ምህረት፣ ይቅርታ እንተነፍሳለን፣ በቃልና በድርጊታችን ጭምር። አንተም ይህን በተለያዩ መንገዶች ልታደርግ ትችላለህ።

በአንዳንድ ሁኔታዎች፣ ተቀናቃኝህ ለችግሮቹ ያስፈልገኛል የሚላቸውን ነገሮች ብቻውን ከሚያደርግ ይልቅ፣ ጥቅሙን ተገንዝቦ የተሻለ መፍትሔ ይፈልግ ዘንድ እንድትረዳው እግዚአብሔር ይጠቀምብህ ይሆናል (ፊልጵ. 2፡3-4) ። ምዕራፍ 11 ውስጥ የተጠቀሱትን የስምምነት መርሆች

ከተከተልክ፣ የራስህንም ሆነ የተቀናቃኝህን ፍላጎት የሚያረኩ ፈጠራዊ መንገዶች ታዳብራለህ። እርስ በርሳችሁን የሚጎዳ መንገድ ከመከተል ይልቅ፣ የጋራ ችግራችሁን ለመፍታት የሚቻልበትን መንገድ ትማራላችሁ።

በሌላ በኩል ደግሞ የተቀናቃኝህን መንፈሳዊ፣ ስሜታዊና ቁሳዊ ፍላጎቶች ሽክም የምትጋራበትን እድል ጌታ ይሰጥህ ይሆናል (ገላ. 62፤ 9-10)። ግጭቱ የተፈጠረው ባብዛኛው በሁለታችሁ መካከል ባለው ልዩነት ሳይሆን፣ በተቀናቃኝህ ሕይወት ባሉ ሌሎች ችግሮች ምክንያት ይሆን ይሆናል። ሰዎች እንዳንዴ ቢጠሉህ፣ የችግሩ መነሻ ተስፋ የመቀረጥና ሌላ ጉዳይ ይሆን ይሆናል። (ይህ ዓይነቱ ፀባይ በተለይ በቤተሰብና በቅርብ ወዳጆች መሀል የተለመደ ነው)። በዚህ ጊዜ፣ የተለየ አፀፋ ከመስጠት ይልቅ፣ ሰዎች ካሉበት ሁኔታ እንዲወጡ የምትረዳበትን መንገድ ለመፈለግ ሞክር። ይህ ማለት ግን የእነርሱን ኃላፊነት ውሰድ ማለት አይደለም። ከአቅማቸው በላይ የሆነን ሽክም በማንሳቱ ረገድ እርዳቸው። እንዲህ ያለው ባህርይ ክብርን ለእግዚአብሔር ይሰጣል፣ የተቀናቃኝን ልብ በማለስለስም ለእርቅ መንገድ ይከፍት ይሆናል። (ሮሜ 2፡20)።

ሰዎች ስህተታቸውን እንዲረዱና ለውጥ የሚያሻቸው መሆናቸውን እንዲገነዘቡ በማድረግ ጌታ ይጠቀምብህ ይሆናል። (ገላ. 6፤ 1-2)። ዘግየት ብለን እንደምንመለከተው፣ ይህ ሁኔታ በግል የማንፅ ሥራን ይጠይቅ ይሆናል። ይህ መንገድ ካልሠራ፣ ተፈላጊውን ንስህና ለውጥ ሊያመጡ የሚችሉ ሌሎች ሰዎችን ጌታ ያስነሣ ይሆናል።

ግጭት፣ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑ የማድረግ ዕድልም ይሰጥ ይሆናል። አንድ ግጭት ውስጥ በምትገባበት ጊዜ፣ ተቀናቃኝህና በዙሪያህ ያሉ ልዩ ልዩ ሰዎች በቅርብ ይከታተሉህል። ዓለማዊ ባህርይ የሚታይብህ ከሆንክ፣ የማያምኑ ሰዎች በክርስቲያኖች ላይ እንዲያላግጡና ክርስቶስን እንዳይቀበሉ የይሁንታ ፍቃድ ትሰጣቸዋለህ። በሌላ በኩል የእግዚአብሔርን ፍቅር የምትገልጥበትና፣ ለሁኔታዎች ትህትና፣ ጥበብና እራስን የመግዛት አፀፋ የምትሰጥ ከሆንክ፣ የሚመለከቱህ ሁሉ ፣ የሆንከውን ለመሆን ያስቻለህን ኃይል «ከየት አመጣው?» በማለት ይገረማሉ። ያ ብቻም አይደል፣ ድርጊትህ እነዚያን ሰዎች ከክርስቶስ ጋር እንድታገናኛቸው በር ይከፍትልሃል። (1ኤፕ. 3፤ 15-16)።

በመጨረሻም፣ በግጭት ውስጥ ሌሎችን ማገልገል በምሳሌነትህ ሌሎችን

ለማስተማርና ለማበረታታት ብርቱ መንገድ ነው። በግጭት ውስጥ በምትሆንበት ጊዜ ሁሉ፣ ከምትረዳው በላይ በሆነ መንገድ የሚመለከቱህ ብዙ ሰዎች ይኖራሉ። ለኃጢአተኛ ስሜትህ ተሸንፈህ ጠላቶችህን የምታጠቃ ከሆንክ፣ ሌሎችም አንተ የምታደርገውን በማድረጋቸው ትክክለኛነት ይሰማቸዋል። ለሚጎዱህ የፍቅርና ራስን የመግዛት አፀፋ ብታሳያቸው ግን፣ ብዙ ሰዎች በመልካም ምሳሌነትህ ይነሣሣሉ። (1ቆሮ. 4፤ 12-13፤ 16፤ 11ጢሞ. 4፤ 12፤ ቲቶ. 2፡7)። በተለይ ወላጅ ወይም አያት ከሆንክ ይህ አካሄድ ይጠቅምሃል። ግጭትን የምትፈታበትን መንገድ ሁልጊዜ ይመለከታሉ። ተከላካይ፣ ተቃራኒ፣ የማታመዝገበን ግልፍተኛ ከሆንክ፣ እነሱም ካንተ የተማሩትን ባህርይ ያዳብራሉ። ፀጋን የምትተነፍስ ከሆንክ ግን፣ ልጆችህ አንተን ለመምሰል ይበረታታሉ። ስለእርቅ ካንተ የሚማሩት ነገር፣ ግጭትን በትምህርት ቤት ፣ በሥራ ቦታና በትዳራቸው ውስጥ በሚፈቱበት መንገድ ላይ ታላቅ ተፅእኖ ይኖረዋል።

ክርስቶስን ለመምሰል እደግ

አብዛኛዎቹ ግጭቶች ይበልጥ ኢየሱስን ወደመምሰል የማደጊያ ዕድል ይሰጣሉ። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች በጻፈው ምክር፣ «እኔ የክርስቶስን ምሳሌ እንደምትከተል፣ እናንተም የኔን ተከተሉ» (1ቆሮ. 11፤ 1) ብሏል። ሮም ለነበሩት ክርስቲያኖች በጻፈው ደብዳቤም ይህን እድል አብራርቶታል። «እግዚአብሔር ለሚወዱትና እንደአሳቡም ለተጠሩት፣ ነገር ሁሉ ተያይዞ ለበጎ እንዲሠራ እንደሚደረግላቸው እናውቃለን። እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ወሰናቸው፤ ይኸውም ከብዙ ወንድሞች መካከል እርሱ በኩር እንዲሆን ነው» (ሮሜ 8፡28-29፤ 2ቆሮ. 3፤ 18)።

እግዚአብሔር ላንተ ያለው ከፍተኛ ዓላማ የተመቸህ ፣ ባለፀጋ ወይም ደስተኛ እንድትሆን ማድረግ አይደለም። እምነትህን በእርሱ ካደረግህ እጅግ የበለጠና አስደናቂ ነገር አለው፤ የልጁን መልክ እንድትመስል አቅዷል፤ በእርሱ ካመንክበት ዕለት አንስቶ አንተን መለወጥ ጀምሯል፤ በህይወት ዘመንህ ሁሉ ይህን ማድረጉንም ይቀጥላል። የክርስቶስን የመሰለ ባህርይ ይበልጥ እንዲኖርህ ለማድረግ እግዚአብሔር ከሚጠቀምባቸው ብዙ ሁኔታዎች አንዱ፣ ግጭት ነው። ለመጀመር ያህል፣ ደካማነትህን ሊያስታውስህና በርሱ ላይ እንድትደገፍ

ያበረታታህ ዘንድ በግጭት ይጠቀም ይሆናል፤ (2ቆሮ. 12፡7-10)። በእርሱ ፀጋ፣ ጥበብና ኃይል ይበልጥ በታመንክ ቁጥር፤ ይበልጥ ጌታ ኢየሱስን ትመስላለህ (ሉቃስ 22፡41-44)።

በሕይወትህ ያሉትን ኃጢአተኛ ዝንባሌዎችና ልማዶች ለማጋለጥ እግዚአብሔር በግጭት ይጠቀም ይሆናል። በተለይ ታይታ እና ትእቢት የሞላበትን ኩራት፣ መራራና ይቅር የማይል ልብን ወይም ነቃፊ ምላስን ለማጋለጥ ግጭት ውጤታማ ነው። በውዝግብ ስትዋክብና እነዚህ ኃጢአታዊ ባህርያትህ ሲጋለጡ፣ የነዚህን ነገሮች መኖር በመረዳት፣ እነሱን ድል ለማድረግ የእግዚአብሔርን እርዳታ የመጠየቅ ዕድል ታገኛለህ (መዝ. 119፡6) ።

ይሁን እንጂ፣ ድካምን ከመገንዘብና ኃጢአትን ከመናዘዝ ይልቅ ኢየሱስን በመምሰል የበለጠ ነገር አለ። ለማደግ ፣ ወደፀጋው መጠጋት፣ አዳዲስ ዝንባሌዎችና ባህርያት መለማመድ አለብህ። አትሌቶች በአድካሚ ልምምድ ጡንቻቸውን እንደሚያጠነክሩ ሁሉ፣ ፈታኝ ሁኔታዎች በገጠሙህ ጊዜ፣ ያለማቋረጥ አሰላስለህ ተገቢውን አፅፋ ስትሰጥ ታላቅ እድገት ታያለህ። ለምሳሌ፣ ሰዎች ሲተናኩህና ተስፋ ሲያስቆርጡህ፣ ፍቅርና ይቅርታን በመተግበር ተለማመድ፣ አፀፋቸው ፈጣን በማይሆንበት ጊዜም ታገሥ። ከአንድ ሰው ለመለየት ብትፈተን፣ ታማኝነትን ተለማመድ። ግጭት እንዲህ ያሉ ብዙ ድብልቅ ፈተናዎችን ያመጣል። እያንዳንዱ ግጭት ባህርይህን ሊያጠራና ሊያጠነክር ይችላል። ቻርልስ ስዊደል የተባለ ፀሐፊ እንዳለው፣ «በዙሪያህ ያሉ ድምጾችን ብታዳምጥ፣ ሌላ ተለዋጭ ሥፍራ፣ ማለት የማምለጫ መንገድ ትፈልጋለህ»። ይህን በምታደርግበት ጊዜ፣ እነዚህ ችግሮች እያንዳንዳቸው፣ ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖርህን ጉዞ ይበልጥ የተቀራረበ እንዲሆን ያደርጉ ዘንድ በእርሱ የተመደቡ የትምህርት ዕድሎች የመሆናቸውን እውነት ትስታለህ። ለነዚህ ተግዳሮቶች፣ ማለት ለመቋቋም ለሚያስችግሩ ስቃይና ምስቅልቅል ነገሮች በምትሰጠው መፍትሄ ጫፍ እድገትና ጥበብ ይጠብቁሃል።

እግዚአብሔር ውጥረትና ተግዳሮት ውስጥ ሊያስገባህ በጥንቃቄ በተሠራ የግጭት መንገድ ይጠቀማል። ይህ ሂደት አንዳንድ ጊዜ «የመንፈሳዊ ዕድገት ሀሁ» ይባላል። መከራ ባህርይን ያንፃል። በግጭት ውስጥ ማለፍህን ችላ እያልክ በዚያ ውስጥ በማደግ ላይ ባተኮርክ መጠን ሂደቱን ትጨምራለህ። ይህን

በማድረግም ኢየሱስን ወደመምሰል እያደክ፣ ከዚያ የሚገኘውን እጅግ የበዛ በረከት ትለማመዳለህ።

የማስታረቅ አራት መንገዶች

ሦስቱ የግጭት ዕድሎች ወደ አራት የማስታረቅ መርሆች ያድጋሉ። የመጀመሪያዎቹ ሦስት መርሆች፣ ከሦስቱ ዕድሎች ጋር በአቻነት ይስማማሉ (ትንሽ ለየት ባለ ቅደም ተከተል)፤ አራተኛው መርህ ግን ከሦስቱ ዕድሎች ይልቃል። አራቱ መርሆች በአራት መሠረታዊ ጥያቄዎች አጥረው ሊቀርቡ ይችላሉ። እነዚህን በቀጣዮቹ ተከታታይ ምዕራፎች እንመለከታቸዋለን።

እግዚአብሔርን አክብር፤ በዚህ ሁኔታ ውስጥ እያለሁ እግዚአብሔርን ደስ ላሰኘውና ላከብረው የምችለው እንዴት ነው?

ከዓይንህ ውስጥ ግንዱን አውጣ፤ ለዚህ ግጭት የራሴን ኃላፊነት በመውሰድ በኔ ውስጥ ያለውን የኢየሱስ ሥራ የማሳየው እንዴት ነው?

በገርነት (አንፅ)፣ ሰዎች በግጭቱ ላደረጉት አስተዋፅዖ ኃላፊነትን እንዲወስዱ በመርዳት፣ እንዴት ነው በፍቅር የማገለግላቸው?

ሂድና ተሰማማ/ ታረቅ፤ ለግጭቱ ተገቢ መፍትሔ እንዲገኝ በማድረግ የእግዚአብሔርን ይቅርታ የማሳየው እንዴት ነው?

ባለሀፉት ሁለት አሥርተ ዓመታት እነዚህን አራት መርሆች በመቶዎች ለሚቆጠሩ ግጭቶች መፍቻነት ተጠቅሜባቸዋለሁ። ያም ሆኖ እነዚህ መርሆዎች ተገቢና ውጤታማ ምሪት የማይሰጡባቸው ሁኔታዎች አሁንም ይገኙሙኛል። የአምስት ዓመት ዕድሜ ያለው አስቸጋሪ ልጅ፣ የተከፋፈሉ ጉባኤዎች ወይም የአንድ ሚሊዮን ብር ክፍያ የሚጠይቅ ጠበቃ ገጥመውኝ ሰላምን እንዲሁም እርቅን በምፈልግበት ጊዜ፣ አራቱ መርሆዎች ልክተል የሚገባኝን አስተማማኝ መንገድ አሳይተውኛል።

የግጭት አያያዝ

ግጭትን እንደዕድል መመልከት፣ በሚያስደንቅ ሁኔታ ውጤታማ ወደ ሆነ የግጭት አያያዝ ዘዴ ይመራል። ይህን ዘዴ «መጋቢነት» ብዬዋለሁ። ይህ ዘዴ የግጭት አያያዝ የሚለውን ሀረግ በልዩ ሁኔታ ያገላዋል። ኢየሱስ ስለመጋቢነት በተናገረ ጊዜ፣ በጌታው አንድ ሀብት ወይም ኃላፊነት ስለተሰጠው

አገልጋይ ብዙ ጊዜ ይጠቅስ ነበር፤ (ምሳሌ፤ ሉቃስ 1242)። እንዲህ ያለውን ሰው መጽሐፍ ቅዱስ መጋቢ ይለዋል። መጋቢ ነገሮችን የሚያስተዳድረው ለራሱ ደስታ፤ ምሾት ወይም ጥቅም አይደለም። የጌታውን ትእዛዝ መከተልና፤ ድርጊቱ ከግላዊ ፍላጎቱ ወይም ምሾቱ ጋር የሚጋጭ ቢሆንም እንኳን፤ የጌታውን ጥቅም መጠበቅ ነው(ዮሐ. 1224-26)።

የመጋቢነት ጽንሰ አሳብ ከአስታራቂነት ጋር በልዩ ሁኔታ ይዛመዳል። እግዚአብሔር ግጭት ውስጥ በምትገባበት ጊዜ ሁሉ፤ የምትፈርድበትን ዕድል ሰጥቶሃል። በወንጌሉ በኩል ኃይል፤ ችሎታና መንፈሳዊ ፀጋ ተሰጥቶሃል። ሁኔታዎችን እንድታስተዳድርለት የሚፈልግበትን መንገድ ቃሉ በግልፅ ያስረዳል። ገንቢ መፍትሔዎችንና እውነተኛ እርቅን ይበልጥ ትመለከታለህ። ታማኝ መጋቢነት፤ የሚቃወሙህ ሰዎች ድርጊት ምንም ይሁን ምን፤ በእግዚአብሔር ፊት ንፁህ ህሊና እንዲኖርህ ያደርጋል።

መጽሐፍ ቅዱስ ፤ ግጭትን በውጤታማ መንገድ ለመያዝ የሚያስችሉ ዝርዝር የባህርይ ብቃቶችን ይገልጣል። ከነዚህ ብቃቶች ብዙዎቹ ዘግቶ ብለው በዚህ መጽሐፍ የሚቀርቡ ቢሆኑም፤ ጥቂቶቹ ፈጣን ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ናቸው። ውጤታማ መጋቢ ለመሆን ከፈለክ የሚከተሉትን መሆን አለብህ።

ተነሳሽነት ያለህ ሁን። ከዚህ በፊት እንደተመለከተው ወንጌል ለግጭቶች በሚያንጽ መልኩ ምላሽ መስጠት እንድንችል በጣም ብዙ ማነሻሻዎችን ይሰጠናል። ጌታ ለአንተ የሠራውን ሥራ እያስታወስክ እና በእርሱ ሐሴት እያደረግህ ሲትሄድ ራስ ወዳድነትን፤ አስተዋይነት የጉደለው አመለካከትን ተቋቁመህ ጌታህን ለማገልገል በሙሉ ልብ በመስጠት ትነሳሳለህ።

የተረዳህ መሆን። እንደመጋቢነትህ የጌታህን ፍቃድም ማወቅ ያስፈልግህል (ሉቃስ 1247)። ይህ አስቸጋሪ አይደለም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር መመሪያዎቹን በጽሑፍ አስፍሮልህል። እያንዳንዱን የሕይወት ጉዳይ በምን ሁኔታ ልትይዘው እንደሚገባ በግልጽ በማብራራት አስተማማኝ መመሪያ ሰጥቷል። መጽሐፍ ቅዱስ የሃይማኖታዊ ሥርዓቶችና የተገቢ ቁምነገሮች ስብስብ ብቻ አይደለም። እግዚአብሔርን በግላችን እንዴት ማወቅ እንደሚገባን ከማሳየት በተጨማሪ፤ በዕለታዊ ሕይወት ውስጥ የሚነሱ ችግሮችን ለመፍታት የሚረዱ ዝርዝርና ተግባራዊ መመሪያዎችንም ይሰጣል (2ጢሞ. 3፡16-17)።

የእግዚአብሔር ቃል እውቀት የጥበብ መሠረታዊ ይዘት ነው። ለሕይወት ውስብስብ ነገሮች የእግዚአብሔርን እውነት ተግባራዊ የማድረግ ችሎታም ነው። ጥበብና መሆን የእግዚአብሔርን መንገዶች ሁሉ የመረዳት ክህሎት ማለት አይደለም። ለሕይወት የሚኖርህ አጻፋ የእግዚአብሔር መንገድ ይሆናል ማለት እንጂ (ዘዳ. 29፡29)። መጽሐፍ ቅዱስን ይበልጥ ባወቅህ ቁጥር፤ ይበልጥ ብልህ ትሆንና ችግርን የመፍታት እውቀት ይኖርህል።

የበረታህ መሆን። ችግርን በምትፈታበት ጊዜ ብቻህን አይደለህም፤ «በፍፁም ልባቸው የሚታመኑበትን ለማበርታት የእግዚአብሔር ዓይኖች በምድር ሁሉ ላይ ይመለከታሉና» (2ዜና 169፤ 1ቆሮ. 10፡13)። እርቅን በማምጣት ረገድ ጠቃሚ ሚና ባለው መንፈስ ቅዱስ ዓማካይነት እግዚአብሔር ይህን ብርታት ለክርስቲያኖች ሁሉ ይሰጣል። መንፈስ ቅዱስ፤ የእግዚአብሔርን ፍቃድ እንድታውቅ ከመርዳት በተጨማሪ፤ (1ቆሮ. 29፡15)፤ መንፈሳዊ ስጦታዎችን፤ ፀጋ እንዲሁም ብርታት ይሰጥሃል። ይህ ስጦታ ለግጭት፤ ክርስቶስን የሚያከብርና ቤተክርስቲያኑን የሚያንፅ አፀፋ እንድትሰጥ ያስችልሃል፤ (ገላ. 5፡22-23፤ ኤፌ. 3፡16-21፤ 2ጢሞ. 1፡7፤ 1ጴጥ. 4፡10-11)። ይህ በጠየቅህ ጊዜ የምታገኘው እርዳታ ነው፤ ለዚህ ነው እዚህ መጽሐፍ ውስጥ ፀሎት ትኩረት የተሰጠው።

ድጋፍ ፈላጊ መሆን። አንዳንዴ ግጭት ከአቅምህ በላይ ይሆንብሃል። ለአንድ የተለየ ሁኔታ የምትሰጠው አጻፋ ችግርህ ግራ ትጋባ፤ ወይም ትክክል መሆኑን የምታውቀውን ነገር ማድረግ ይታከትህ ይሆናል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ ወደ ቤተክርስቲያን መለስ በልና፤ የሚያበረታታህ፤ ጥሩ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምክር የሚሰጥህና ለእግዚአብሔር ታማኝ ለመሆን በምታደርገው ጥረት ይረዳህ ዘንድ መንፈሳዊ ብስለት ያለው ክርስቲያን ፈልግ፤ (መዝ. 12፡15፤ 15፡22፤ 1ጢሞ. 5፡10-11፤ ዕብ. 10፡24-25)። ልትሰማው የምትፈልገውን ነገር ገምተው የሚነግሩህ ሰዎች አሳብ አይረዳህም (2ጢሞ. 4፡3)። ስለዚህ ለእግዚአብሔር ታማኝ መሆንህን ወደሚወዱ ሰዎች ስለመሄድህ እርግጠኛ ሁን። የእግዚአብሔር ሰዎች በሆኑ እማካሪዎች ስትታመንና ለቤተክርስቲያን ምክር ስትገዛ፤ ይህን ባታደርግ ያሸንፋህ የነበሩ ግጭቶችን ልትፈታ ትችላለህ።

ታማኝ መሆን። የአንድ ባለአደራ ወይም አስታራቂ በጣም አስፈላጊ መለያ ታማኝነት ነው። «ባለአደራዎች ታማኝ ሆነው መገኘት አለባቸው» (1ቆሮ. 4፡2)።

ታማኝነት ውጤታማ የመሆን ጉዳይ ሳይሆን፤ በመታመን ላይ የተመሠረተ ታማኝነት ነው። ሌሎች ሰዎችን ለመቆጣጠር እንደማትችል እግዚአብሔር ያውቃል፤ በመሆኑም ለግጭት የመጨረሻ ውጤት ተጠያቂ አያደርግህም፤ (ሮሜ 12:18)። የሚመለከተው፤ የርሱን ብርታትና ምሪት መፈለግህን፤ በወንጌል በኩል ያለህን ነፃነትና ኃይል ማስታወስህን፤ ለቃሉ መታዘዝህንና የሰጠህን ሀብት በጥበብ የተጠቀምክበት መሆን አለመሆንህን ነው። በርሱ ከተደገፍህና አንድን ግጭት በፍቅርና መጽሐፍ ቅዱሳዊ መንገድ ለመፍታት የሚቻልህን ካደረግህ፤ ነገሩ በየትኛውም ሁኔታ ቢያልቅ፤ አስደናቂ ምሥጋና ታገኛለህ፤ «ደግ አድርገሃል አንተ መልካም ታማኝ አገልጋይ» (ማቴ. 25:21)።

ፍሬ ነገርና ትግበራ

ግጭት እግዚአብሔርን ለማክበር፤ ሌሎችን ለማገልገልና ኢየሱስን ወደ መምሰል ለማደግ ዕድሎችን ይሰጣል። እነዚህ ዕድሎች፤ ማለት ለእግዚአብሔር ታማኝ መሆን፤ ለሌሎች ምህረት ማድረግና ፍትሐዊነት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለሰዎች የተሰጡ ትእዛዛት ናቸው። ሚክያስ 6:8 ውስጥ እንዲህ ተነግሮናል፤ «ሰው ሆይ መልካም የሆነውን አሳይቶሃል፤ እግዚአብሔር ከአንተ የሚፈልገው ምንድነው? ፍትህን ታደርግ ዘንድ፤ ምህረትንም ትወድድ ዘንድ፤ በእምላክህም ፊት በትህትና ትራመድ ዘንድ አይደለምን?» በተመሳሳይ መንገድ ኢየሱስ እንዲህ በማለት አስተምሮናል፤ «በሕጉ ውስጥ ዋነኛ የሆኑትን ማለትም ፍትህን፤ ምህረትንና ታማኝነትን ...» (ማቴ. 23:23) ወንጌልን ስትናገሩና፤ የእግዚአብሔርን ቅድሚያ የራስህ ቅድሚያ ስታደርግ፤ ግጭትን ሁሉ ከእግዚአብሔር ጋር የቀረበ ግንኙነት ወደመመሥረቻና ውጤታማ፤ እንዲሁም ፍሬያማ ወደ ሆነ የክርስትና ሕይወት የሚያመራ የመረማመጃ ድንጋይ ታደርገዋለህ።

በአሁኑ ጊዜ ግጭት ውስጥ የምትገኝ ከሆንክ፤ ቀጥሎ ያሉት ጥያቄዎች እዚህ ምዕራፍ ውስጥ የቀረቡትን መርሆዎች ላለህበት ሁኔታ እንድታውላቸው ይረዱሃል።

1. ሁኔታዎችን ቅደም ተከተል በማድረግ ግጭትህን በተቻለ መጠን በተረዳኸው መሠረት በአጭሩ አስፍር። በተለይ ግጭቱን ለመፍታት

ያደረከውን ግለፅ።

2. ይህን ግጭት ለመፍታት የተጠቀምክበት (ከአንሽራታቹ ቁልቁሉት ስዕላዊ መግለጫ) አፀፋህ የቱ ነው? አፀፋህ ሁኔታውን እንዴት አሻሽለው ወይም አባባሰው?
3. ይህን ግጭት ለመፍታት በምትሞክርበት ጊዜ ዋና ግብህ ምን ነበር?
4. ከእንግዲህ ወዲህ እንዴት ነው በዚህ ግጭት ዓማካይነት እግዚአብሔርን የምታከብረው? በተለይ በዚህ ሁኔታ ውስጥ እያለህ፤ ያዳነህና የለወጠህ ኢየሱስ መሆኑን በማሳየት እግዚአብሔርን የምታከብረውና ኢየሱስን የምታመሰግነው እንዴት ነው?
5. በዚህ ግጭት ዓማካይነት ሌሎችን ለማገልገል የምትችለው እንዴት ነው?
6. በዚህ ግጭት ዓማካይነት ይበልጥ ኢየሱስን ወደመምሰል ልታድግ የምትችለው እንዴት ነው?
7. በዚህ ሁኔታ ውስጥ እያለህ ምሪትን ለማግኘት የምትተማመነው በማን ነው? ትክክል ነው ስለምትለው ነገር በራስህ ስሜትና በግል አስተያየት በመመራት ወይስ መጽሐፍ ቅዱስ ስለገ-ዳዩ የሚያስተምረውን በጥንቃቄ በማጥናትና በመተግበር? ወደ ፊትስ የምትታመነው በምን ላይ ነው?
8. በአሁኑ ጊዜ ከሁሉ በላይ የምትታገለው ከምን ጋር ነው (ምሳሌ ከተቃዋሚዎችህ ጎጂ ድረጊት፤ አንደበትህን ከመጠበቅ፤ ወደፊት ምን ይሆናል ከሚል ስጋት፤ ከሌሎች ድጋፍ ካለማግኘት ጋር)?
9. እግዚአብሔር የሰጠህን ነገሮች (መጽሐፍ ቅዱስ፤ መንፈስ ቅዱስ ወይም ሌሎች ክርስቲያኖችን) የምትጠቀምባቸው እንዴት ነው?
10. ይህ ግጭት ካበቃ በኋላ፤ እግዚአብሔር የሚመዝነው ቢሆን፤ ቀጥሎ ያሉትን አረፍተ ነገሮች እንዴት ቢጨርሳቸው ትወዳለህ?

«... ባለማድረግህ ተደስቻለሁ»

«... በመሆንህ/ በማድረግህ ተደስቻለሁ»

11. በዚህ ምዕራፍ በተሰጠው ትምህርት ላይ የተመሠረተ ፀሎት እየመዘገብክ ከጌታ ጋር ቀጥል።

በሰላም ኑር

ቢቻላችሁስ ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ኑሩ
 ሮሜ 12:18

እግዚአብሔር ልጆቹ በግጭት ውስጥ፣ የሰላምና የእርቅ መሣሪያዎች እንዲሆኑ በማድረግ ደስ ይለዋል። ሰላም ለሰማዩ አባታችን ጠቃሚ የሆነበትን ምክንያት ስንረዳ፣ ይህን ተግዳሮታዊ ኃላፊነት ይበልጥ ውጤታማ በሆነ መልኩ ተግባራዊ እናደርገዋለን።

ሦስቱ የሰላም ገጽታዎች

እግዚአብሔር ሰላምን ይወዳል። ከዘፍጥረት እስከ ራዕይ ድረስ ሕዝቡን በሰላም ሊባርካቸውና ለሌሎች ሰላምን የሚያደርሱ ይሆኑ ዘንድ የእርሱ ጽኑ ፍላጎት መሆኑን ገልጿል። እነዚህን ተደጋጋሚ ጭብጦች ልብበሉ፡

1. ሰላም የእግዚአብሔር ባህርይ አካል ነው። ለዚህ ነው በብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ውስጥ «የሰላም እምላክ» ተብሎ የተጠራው (ሮሜ 15:33፣ 2ቆሮ. 13:11፣ ፊልጵ. 4:9፣ ዕብ. 13:20፣ መሳ. 62)
2. ሰላም እርሱን ለሚከተሉት ሁሉ እግዚአብሔር ከሚሰጣቸው ታላላቅ በረከቶች አንዱ ነው (ዘሌ. 26:6፣ ዘኁ. 624-26፣ መሳ. 531፣ መዝ. 29:11፣ 119:165፣ ምሳሌ 16:7፣ ሚክ. 4:1-4 ፣ ገላ. 6:16)።
3. እግዚአብሔር ህዝቦቹ ሰላምን ይፈልጉና ይከታተሉ ዘንድ በተደጋጋሚ አሟል፣ (መዝ. 34:14፣ ኤር. 29:7፣ ሮሜ 14:19፣ 1ቆሮ. 7:15፣ 2ቆሮ. 13:11፣ ቆላስ. 3:15፣ 1ተሰ. 5:13፣ ዕብ. 12:14)። ይህን የሚያደርጉትን እንደሚባርክ ተስፋ ቃልን ሰጥቷል፣ (መዝ. 37:37፣ ምሳሌ 1220፣ ማቴ. 59፣ ያዕ.3:18)

4. እግዚአብሔር ከህዝቡ ጋር የገባውን ቃል ኪዳን በሰላም ቋንቋ ይገልጻል፣ (ዘኁ. 25:12፣ ኢሳ. 54:10፣ ሕዝ. 34:25፣ 37:26፣ ሚል. 2:5)
5. ሰላም በሚለው ቃል እንደመደበኛ የሰላምታ መለዋወጫ አድርገው እንዲጠቀሙ እግዚአብሔር ሕዝቡን አስተምሯል (በዕብራይስጥ ሻሎም በግሪክኛ ኤፌኔ)፣ (መሳ. 6:23፣ 1ሳሙ. 16:5፣ ሉቃስ 24:36)። እንዲሁም በመለያየት ጊዜም እንዲጠቀሙ አሟል። (1ሳሙ. 1:17፣ 2ነገ. 5:19፣ ሉቃስ 7:50፣ 8:48)። አብዛኛው የኢዲስ ኪዳን መልእክቶች ለሰላም በመጸለይ ይጀምራሉ ወይም ይጨርሳሉ፣ (ሮሜ 1:7፣ 15:13፣ 1ገላ. 13፣ 2ተሰ. 3:16)።

እግዚአብሔር ፣ «እግሮቻችንንም ወደ ሰላም መንገድ እንዲመራ» (ሉቃስ 179፣ ኢሳ. 24) ውድ ልጁን የመላኩን ያህል እግዚአብሔር ለሰላም ያለውን ዓላማ የሚገልፅ ነገር የለም። ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ ከኢየሱስ ተልዕኮዎች አንዱ ማስታረቅ ነበር። ከመወለዱ በፊት ብዙ ጊዜ ቀድሞ «የሰላም ልዑል» (ኢሳ. 9:6) የሚል ማዕረግ ተሰጥቶታል። በአገልግሎቱ ጊዜ ሁሉ ሰላምን ይሰብክና ይሰጥ ነበር (ዮሐ. 14:27፣ ኤፌ. 2:17)። ኢየሱስ እንደታላቅ አስታራቂነቱ፣ ከእግዚአብሔር ጋር እና እርስ በርሳችን አሁንና ለዘላለም ሰላም ይኖረን ዘንድ ሕይወቱን መስዋዕት አድርጎ አቅርቧል።

እግዚአብሔር በኢየሱስ በኩል የሰጠን ሰላም ሦስት ገጽታዎች አሉት፣ ሰላም ከእግዚአብሔር ጋር ፣ ሰላም እርስ በርሳችን እና ሰላም ከራሳችን ጋር። ብዙ ሰዎች ከእግዚአብሔርና ከሰዎች ጋር ስለአላቸው ግንኙነቶች ብዙም አይጨነቁም፣ ከራሳቸው ጋር ግን ሰላም እንዲኖራቸው ይፈልጋሉ። ደፊት እንደምንመለከተው፣ ሰው ከእግዚአብሔርና ከሌሎች ጋር ሰላም ሳይፈልግ፣ እውነተኛ ውስጣዊ ሰላምን ማወቅ አይችልም።

ሰላም ከእግዚአብሔር ጋር

ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖረን ሰላም ወዲያውኑ አይመጣም። ሁላችንም ኃጢአት ሠርተናል እራሳችንንም ከእርሱ ለይተናል (ኢሳ. 59:1-2)። ከእርሱ ጋር ፍፁም ህብረት እንዲኖረን የሚያደርገውን ፍጹም አኗኗር በመተው፣ እያንዳንዳችን በኃጢአት የዛገ መዝገብ ነው ያለን፣ (ሮሜ 3:23)። በመሆኑም ለዘላለም ከእግዚአብሔር መለየት ተገቢያችን ሆነ (ሮሜ 6:23)። ይህ ክፉው ዜና ነው።

መልካሙ ዜና፤ «በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስከመስጠት ድረስ ዓለምን እንዲሁ ወደአልና» (ዮሐ. 3፡16) የሚለው ነው። ኢየሱስ በኛ ፋንታ እራሱን በመስቀል ላይ መስዋዕት አድርጎ በማቅረብ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም እንዲኖረን አደረገ። ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ በማለት ጽፏል፦

«እግዚአብሔርም ሙላቱ ሁሉ በእርሱ ይሆን ዘንድ ወደአልና፤ በመስቀሉ ላይ በፈሰሰው ደሙ ሰላምን በማድረግ በምድርም ሆነ በሰማይ ያለውን ነገር ሁሉ በእርሱ በኩል ከራሱ ጋር አስታረቀ»። (ቆላስ. 1፡19-20)

«እንግዲህ በእምነት ስለጸደቅን፤ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አለን። በእርሱም በኩል አሁን ወደቆምንበት ጸጋ በእምነት መግባት ችለናል። የእግዚአብሔርንም ክብር ተስፋ በማድረግ ሐሄት እናደርጋለን»። (ሮሜ 5፡1-2)

በኢየሱስ መሆን ማለት ከመጠመቅ፣ ወደ ቤተክርስቲያን ከመሄድ ወይም ጥሩ ሰው ለመሆን ከመሞከር ይልቃል። ከነዚህ ነገሮች የትኛውም ቢሆን፤ የሠራሃቸውንና በሕይወት ዘመንህ የምትሠራቸውን ኃጢአቶች ሊፍቁ አይችሉም። በኢየሱስ ማመን ማለት፤ በመጀመሪያ ኃጢአተኛ መሆንህን መቀበልና በራስህ ሥራ በእግዚአብሔር ተቀባይነትን የምታገኝበት ምንም ዓይነት መንገድ አለመኖሩን መገንዘብ ማለት ነው። (ሮሜ 3፡20፤ ኤፌ. 2፡8-9)። ሁለተኛ በኢየሱስ ማመን ማለት፤ እርሱ በመስቀል ላይ በሞተ ጊዜ፤ የኃጢአትህን እዳ ሁሉ የከፈለ መሆኑን ማመን ማለት ነው። (ኢሳ. 53፡1-2፤ 1ኤጥ. 2፡24-25)። በመሠረቱ፤ በኢየሱስ ማመን ማለት፤ በመስቀል ላይ እርሱ በአንተ ሥፍራ መተካቱ ማመን ማለት ነው። ያንተን የኃጢአት ዕዳ በመውሰድ ሙሉ በሙሉ ከፍሎ የእርሱን ፍጹም መዝገብ ለአንተ በመስጠት ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም እንዲኖርህ መንገድ አመቻች ማለት ነው። በኢየሱስ ባመንክ፤ የድነት የፀጋ ስጦታውን በተቀበልክ፤ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ዓማካይነት ወደርሱ በቀረብክ፤ ቃሉን ባጠናህ፤ በጸላይህና ቤተክርስቲያን ውስጥ ከሌሎች ጋር ህብረት በፈጠርክ

ጊዜ የርሱ ሰላም ሁለመናህን ይሞላዋል።

ሰላም ከሌሎች ሰዎች ጋር

የኢየሱስ የመስቀል ላይ መስዋዕትነት፤ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም እንዲኖርህ ከማድረግ በተጨማሪ፤ ከሌሎች ጋር ሰላም ይኖርህ ዘንድም በር ከፍቷል። (ኤፌ. 2፡11-18)። ይህ ሰላም ብዙ ጊዜ «ህብረት» በባልም (መዝ. 133፡1)፤ ግጭትና ፀብ የሌለበት ማለት ብቻ ግን አይደለም። ህብረት፤ ትካክለኛ ስምምነት፤ መግባባት እና በሰዎች መካከል የሚልካም ፈቃድ መኖር ማለት ነው። «ከሰው ሁሉ ጋር በሰላም ለመኖር» የምንችለውን ሁሉ እንድናደርግ እግዚአብሔር ያዘናል። (ሮሜ 12፡18)። እንዲህ ያለው ሰላም ሁለተኛውን ታላቅ ትእዛዝ የመታዘዝ ውጤት ነው። «ኅረቤትህን እንደራስህ ውደድ» (ማቴ. 22፡39)። እንደምትረዱት እንዲህ ያለው ህብረት ለውጤታማ ክርስቲያናዊ ምስክርነት ጠቃሚ ክፍል ነው። ቀሪው የዚህ መጽሐፍ ክፍል፤ ግጭት ግንኙነታችንን በሚያናጋበት ጊዜ ከሌሎች ጋር ሰላም ለመመሥረት የሚቻልበትን ዘዴ በማሳየቱ ላይ ያተኩራል።

ሰላም ከራስህ ጋር

በኢየሱስ በኩል እውነተኛ ሰላምን ውበጥህ ልትለማመድም ትችላለህ። ውስጣዊ ሰላም የሙሉነት ስሜት፤ እርካታ፤ መረጋጋት፤ ሥርዓት፤ እረፍት እና ዋስትና ነው። ምንም እንኳን ብዙ ሰዎች እንዲህ ያለውን ሰላም የሚናፍቁ ቢሆንም፤ ነገሩ ብዙዎችን ያስታል። እውነተኛው ውስጣዊ ሰላም በራሳችን ጥረት በቀጥታ የምናገኘው አይደለም፤ እግዚአብሔር በልጁ ለሚያምኑና ትእዛዛቱን ለሚፈፅሙ ብቻ የሚለግሰው ስጦታ ነው። (1ዮሐ. 3፡21-24)። በሌላ አባባል፤ ውስጣዊ ሰላም የፅድቅ ተረፈ ውጤት ነው። ይህ እውነት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተገልጧል።

«በአንተ ላይ ታምናለችና በአንተ የምትደገፈውን ነፃነት ፈጽመህ በሰላም ትጠብቃለህ» (ኢሳ. 26፡3)።

«የጽድቅ ፍሬ ሰላም፤ የጽድቅ ውጤትም ጸጥታና ለዘላለም መታመን ይሆናል» (ኢሳ. 32፡17፤ መዝ. 85፡10፤ 119፡165)።

«ትእዛዜን ሰምተህ ብቻ ቢሆን ኖሮ፤ ሰላምህ እንደወንዝ፤ ፅድቅህም እንደ

ከእግዚአብሔርና ከሌሎች ሰዎች ጋር ሰላም እንዲኖረን ጥረት የማናደርግ ከሆነ ውስጣዊ ሰላም ሊኖረን እንደማይችል እነዚህ ምንባቦች ያመለክታሉ። ውስጣዊ ሰላም የሚመጣው፣ በልጁ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ስንታረቅ፣ የርሱን ፅድቅ ስንቀበል እና ኃጢአትን መቋቋም ስንችል፣ እንዲሁም ትእዛዙን ስንፈጽም ነው። «ትእዛዙም በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ እንድናምንና፣ እርሱ እንዳዘዘንም እርስ በርሳችን እንድንዋደድ ነው» (1ዮሐ. 3:23)። በእግዚአብሔር ንድፍ ውስጥ ሦስቱ የሰላም ገጽታዎች በማይለያዩበት ሁኔታ እርስ በርስ ተያይዘዋል። አንድ ደራሲ እንደገለጠው፣ «ሰላም ከእግዚአብሔር ጋር፣ ሰላም እርስ በርስ እና ሰላም ከራሳችን ጋር በአንድ ጥቅል ውስጥ ያሉ ነገሮች ናቸው።» ስለዚህም፣ ውስጣዊ ሰላም እንዲኖርህ ከፈለግህ፣ በልጁ በማመን ከእግዚአብሔር ጋር መታረቅ፣ እንዲሁም በዙሪያህ ካሉ ሰዎች ጋር ህብረታዊ ግንኙነቶችን መመሥረት አለብህ።

የኢየሱስ መልካም ስም በህብረት ዓማካይነት ይገለጣል

ለውስጣዊ ሰላም ህብረት ካስፈላገነት በላይ ነው። የክርስቲያናዊ ምስክርነት ጠቃሚ መሠረትም ነው። ሰላምና ህብረት ከሌሎች ጋር ያለህ ግንኙነት መገለጫ ሲሆን፣ የእግዚአብሔር ልጅ መሆንህንና እርሱም በህይወትህ በመሥራት ላይ መሆኑን ታሳያለህ (ማቴ. 5:9)። ተቃራኒውም እውነት ነው፤ ሕይወትህ መፍትሄ ባጣ ግጭትና በሰባራ ግንኙነት ሲሞላ፣ የኢየሱስን የመስቀል ላይ የማዳን ሥራ በማካፈሉ ረገድ የሚኖርህ ውጤታማነት ጥቂት ይሆናል። ይህ መርህ አዲስ ኪዳን ውስጥ ተደጋጋሚ ትምህርት ተሰጥቶበታል።

ሰላምና ህብረትን አስመልክቶ ኢየሱስ ከተናገራቸው ጉልህ ገለጣዎች መካከል አንዱ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኘውና፣ ከመያዙ እንዲሁም ወደ መስቀል ሞት ከመወሰዱ ቀደም ብሎ በፀለየው ፀሎቱ ውስጥ የሚገኘው ነው። ኢየሱስ ስለራሱና ስለደቀመዛሙርቱ ህብረት ከፀለየ በኋላ (ዮሐ. 17:1-19)፣ ወደፊት በእርሱ ለሚያምኑ ሁሉም እንዲሁ አደረገ። እነዚህ ፀሎቶች ዛሬ ማንኛውንም ክርስቲያን ይመለከታሉ።

የእነርሱን ትምህርት ተቀብለው በእኔ ለሚያምኑ ጭምር እንጂ ለነዚህ ብቻ አልፀልይም፤ ይህም አባት ሆይ፣ አንተ በእኔ፣ እኔም በአንተ እንዳለሁ ሁሉም አንድ እንዲሆኑ፣ እንዲሁም አንተ እኔን እንደላክኸኝ ዓለም ያምን ዘንድ፣ እነርሱም በእኛ እንዲሆኑ ነው። እኛ አንድ እንደሆንን እነርሱም አንድ እንዲሆኑ፣ የሰጠኸኝን ክብር ሰጥቻቸዋለሁ። ይህም እኔ በእነርሱ አንተም በእኔ መሆንህ ነው። አንተ እንደላክኸኝና እኔን በወደድኸኝ መጠን እነርሱንም እንደወደድሃቸው ዓለም ያውቅ ዘንድ፣ አንድነታቸው ፍፁም ይሁን።

ዮሐ. 17:20-23

ኢየሱስ ይህን ጸሎት የፀለየው በሕይወቱ የመጨረሻ ሰዓታት ነበር። ጌታ ወደሞቱ በመቃረብ ላይ ሳለ፣ በእርሱ ለሚያምኑ ሁሉ እጅግ የላቀ ጠቀሜታ እንዳለው በሚያውቀው አንድ ፅንሰ አሳብ ላይ አተኮረ። ተከታዮቹም ሁል ጊዜ ደስተኞች እንዲሆኑ፣ መከራ እንዳይደርስባቸው፣ ወይም መብታቸው ሁል ጊዜ የተጠበቀ እንዲሆን አልፀለዩም። ተከታዮቹ አብሮነት እንዲኖራቸው ነው እንጂ። ይህ ለእርሱ በጣም ጠቃሚ ከመሆኑም የተነሣ መልካም ስሙንና የመልእክቱን ተዓማኒነት፣ ተከታዮቹ ህብረትና አንድነትን በጥሩ ሁኔታ ከማሳየታቸው ጋር ስላቆራኝው ነበር። ይህን ፀሎት እንደገና አንብብና፣ ህብረት ለኢየሱስ የቱን ያህል ጠቃሚ መሆኑን አስብ። ለአንተም እንዲሁ ይጠቅማል።

በዮሐ. 13:34-35 ውስጥም ተመሳሳይ ቃላት ሰፍረዋል። እዚያ ላይ ኢየሱስ ደቀመዛሙርቱ በህዝብ ፊት የሚሰጡት ምስክርነት እርስ በርሳቸው ካላቸው ግንኙነት ጋር በቅርብ የሚቆራኝ መሆኑን ነግሯቸዋል። «አዲስ ትእዛዝ እሰጣችኋለሁ ይኸውም እርስ በርሳችሁ እንድትዋደዱ ነው። እንግዲህ እኔ እንደወደድኋችሁ እናንተም እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ። እርስ በርሳችሁ ብትዋደዱ፣ ሰዎች ሁሉ የእኔ ደቀመዛሙርት እንደሆናችሁ በዚህ ያውቃሉ»።

እርስ በርሳችን እናሳይ ዘንድ ኢየሱስ የሚያዘን ፍቅር፣ ሞቅ ካለ ፈገግታ ወይም ስሜት ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፤ እንደውም በዓለም ላይ የመጨረሻ ነገር፣ ፍቅር መስሎ ቢታየን እንኳን ያንኑ እንድናሳይ ነው ኢየሱስ የሚያዘን፣ (ሉቃስ 6:27-28)። ኢየሱስ እርስ በርሳችን እንድናሳይ የሚፈልገው ፍቅር

ላልተፈታ ግጭት ሥፍራ የለውም።

ፍቅር ታጋሽ ነው፤ ደግሞም ቸር ነው። ፍቅር አይመቀኝም፤ አይመካም፤
አይታበይም፤ ተገቢ ያልሆነ ነገር አያደርግም፤ ራስ ወዳድ አይደለም፤
አይበላጭም፤ በደልን አይቆጥርም። ፍቅር ከአውነት ጋር እንጂ በዐመጽ
ደስ አይሰኝም። ፍቅር ሁል ጊዜ ይታገላል፤ ሁል ጊዜ ያምናል፤ ሁል ጊዜ
ተስፋ ያደርጋል፤ ሁል ጊዜ ፀንቶ ይቆማል።

1ቆሮ. 13:4-7

የሰላምና የህብረት መልእክት በኢየሱሱ የተራራ ላይ ስብከትም ጠቃሚ
ሥፍራ ተሰጥቶታል። እርሱም፤ «ሰላምን የሚወዱ ብፁአን ናቸው
የእግዚአብሔር ልጆች ተብለው ይጠራሉና» (ማቴ. 5:9) ብሏል። አስታራቂዎች
እግዚአብሔር በህይወታችን ስለመኖሩና ስለመሥራቱ ጠንካራ ምስክርነት
ይሰጣሉ። ከበደሉን ወይም ያለ አግባብ መጥፎ ካደረጉብን ሰዎች ጋር ስንታረቅ፤
እግዚአብሔር አራሱ በእኛ ውስጥ እንዲሁም በእኛ ፃጣሪነት በመሥራት ላይ
መሆኑን ሌሎች ይገነዘባሉ፤ (1ኢፕ. 2:12)።

ኢየሱስ ዘግየት ብሎ በተራራው ስብከቱ ውስጥ ተከያዮቹ ሰላምና ህብረትን
ይፈልጉ ዘንድ ገፋፍቷቸዋል። ወንድሙን የሚኮንነውን ወይም ቂም
የሚይዝበትን እግዚአብሔር ክፉኛ የሚቀጣ መሆኑን በማወቅ (ማቴ. 5:21-22)፤
እንዲህ በማለት አዘዘ፤ «ስለዚህ መባህን በመሰዊያው ላይ ለእግዚአብሔር
በምታቀርብበት ጊዜ ወንድምህ የተቀየመብህ ነገር መኖሩ ትዝ ቢልህ፤ መባህን
በዚያው በመሰዊያው ፊት ተወው፤ በመጀመሪያ ሂደህ ከወንድምህ ጋር ተስማማ፤
ከዚያም ተመልሰህ መባህን ለእግዚአብሔር አቅርብ» (ቁጥር 23:24)።

ሰላምና ህብረት እጅግ ጠቃሚ ከመሆናቸው የተነሣ፤ ከአምልኮ በፊት
ከወንድማችን ጋር እንታረቅ ዘንድ ኢየሱስ አዞናል፤ ከሌላ ሰው ጋር ፀብ ኖሮን
ለመታረቅ ባለን ኃይል የተቻለንን ሳናደርግ፤ እግዚአብሔርን ልንወደውና
በተገቢው መንገድ ልናመልከው እንደማንችል ኢየሱስ አስተምሯል፤ (1ዮሐ. 4:19-
20)። ክርስቲያናዊ ምስክርነታችን ከሌሎች ጋር ሰላምና እርቅ ለመፈለግ ባለን
ቁርጠኝነት ላይ የሚመሠረት መሆኑንም ያስታውሰናል።

ይህ መርህ ተግባራዊ ሲሆን፤ ለመጀመሪያ ጊዜ ያየሁበትን ወቅት አሁንም
አስታውሳለሁ። ህግ ትምህርት ቤት በነበርኩ ጊዜ አንድ ወዳጅን

ወደቤተክርስቲያን አመጣኋት። ወዳጄ ሲንዲ፤ በመንፈሳዊ ህይወቷ ትግል
ያለባትና ከቤተክርስቲያኗ ጋር አለመግባባት የነበረባት ናት። አንዳች ጥሩ ነገር
ታገኛለች በማለት አንድ አሁድ ከኔ ጋር እንድታመልክ ወደ ቤተክርስቲያኔ
ጋበዝኳት።

ቤተክርስቲያን ውስጥ ገብተን እንደተቀመጥን፤ መጋቢው ኤርቤሌ ሰውን
ሁሉ ያስደነቀ ነገር አደረገ። የሰዉ ትኩረት ወደርሱ እንዲሆን ከጠየቀ፤ በኋላ፤
ከሽማግሌዎቹ መካከል አንደኛውን ወደፊት እንዲመጣ ኃበዘው። እነዚህ ሁለት
ሽማግሌዎች ባለፈው የአሁድ ትምህርት ክፍለ ጊዜ የሞቀ ክርክር ማድረጋቸውን
አስታወስኩ። «መሆን የለበትም! መጋቢው የጠራው ሌላ ሰው በገባኤው ፊት
ሊያወግዘው ነው!» ብዬ አሰብኩ። የቤተክርስቲያኔ መጋቢ እንዲህ እያለ ንግግሩን
ሲቀጥል ግን፤ ህፍረት ውስጥ ገባሁ።

«ሁላችሁም እንደምታውቁት» ብሎ ጀመረ «እኔና ኬንት ባለፈው ሳምንት
በአሁድ ትምህርት ክፍለ ጊዜ ተጨቃጭቀን ነበር። የቁጣ ስሜታችን አሸነፈንና
በግል ልንነጋገርባቸው የሚገቡንን ነገሮች በእናንተ ፊት ተናገርን»

ወደጀ ሲንዲ ለመጀመሪያ ጊዜ ስለሚሰማት ስሜት አስቤ ተሸማቀኩና።
«ሰውን ወደ ቤተክርስቲያን ለመጋበዝ ብዙ ቀኖች እያሉ ለምንድነው ዛሬን
የመረጥኩት?» አልኩ። የተፈጠረው ሁኔታ ሲንዲን ተስፋ እንደሚያስቀርጣትና
ለመጋቢዬ ያላትን አክብሮት እንደሚያበላሽው እርግጠኛ ነበርኩ።

መጋቢ ኤርቤሌ እጁን ኬንት ትኩሻ ላይ አሳረፈና ንግግሩን ቀጠለ፤ «ያንሰት
ከቀትር በኋላ ልዩነታችንን ለመፍታት ተገናኝተን እንደነበር እንድታውቁ
ፈልጋለሁ። የእግዚአብሔር ፀጋ ረድቶን እርስ በርሳችን በተሻለ ሁኔታ ተዋውቀን
ታርቀናል። ይህንን ህብረት በማወካችን ከፍተኛ ሀዘን እንደተሰማን ልንነግራችሁ
እንወዳለን። ባለፈው ሳምንት ስለአሳየናችሁ ያልተገባ ምሳሌነትም ይቅርታችሁን
አንጠይቃለን።»

ኬንት በበኩሉ ተመሳሳይ ንግግር ባደረገ ጊዜ፤ ብዙ ዓይኖች በእንባ ተሞሉ።
እኔ ግን ሲንዲ ስለምታስበው ነገር እጨነቅ ስለነበር፤ የተከናወነው ነገር ፋይዳ
አመለጠኝ። ለሲንዲ ግራ የተጋባ አስተያየት ምላሽ ከሰጠሁ በኋላ የመጀመሪያውን
ዝግግራ ለማዜም የመዝሙሩን መጽሐፍ በመክፈት የሆነውን ሁሉ ትረሳለች ብዬ
ተስፋ አደረኩ። የቀረው የአምልኮ ክፍል የደበዘዘ ነበር፤ ብዙም ሳልቆይ በመኪናዬ

ወደቤቷ ሸኘችት። በጉዟችን ወቅት ለጥቂት ደቂቃዎች ቀለል ያሉ ውይይቶች አደረግን። በመጨረሻ ሲንዲ የሆነውን ነገር አነሣችና፡ «መጋቢህ ዛሬ ጠዋት ያደረገውን ነገር አሁንም ላምን አልችልም። እንድ አገልጋይ እንዲህ ያለ ነገር ሲያደርግ አይቼ አላውቅም። በሚቀጥለው ሳምንት ልመጣ እችላለሁ?» አለች።

በቀጠሉት ተከታትይ ጉብኝቶቿ፣ መጋቢዩ ሲሰብክ በጥንቃቄ አደመጠች። የወንጌልን ኃይል በሕይወቱ ስለተመለከተች፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ስለምታገኘው ድነትና ነፃነት ለመስማት ትጓዝ ጀመር። በዚህ መሠረት በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ህይወቷን ለክርስቶስ ሰጠችና ቤተክርስቲያናችንን መንፈሳዊ ቤቷ አደረገች።

በመጀመሪያው ጠዋት ሲንዲን ወደቤተክርስቲያን ባመጣችበት ጊዜ፣ የጓደኞቿ የፍቅር ተግባራትና የመጋቢዩ ስብከት ይስቧታል በማለት ተስፋ አድርጌ ነበር። እግዚአብሔር ግን ከዚያ እጅግ የላቀ እቅድ ነበረው። በአባሎቻችን መካከል ያለውን አስደንጋጭ ግጭት በመግለጥ የኔ መጋቢ ፍፁም አለመሆኑን አሳያት። ከዚያም ፍፁም ያለመሆናችንን በሚገልጠው ትህትና ዓማካይነት፣ የኢየሱስን የማስታረቅ ኃይል በመካከላችን ገልጦ ፀጋውን አሳየ። በግጭቶች መካከል ፀጋን ይተነፍሱ ዘንድ ሁለት ሰዎችን በማስነሣት፣ እግዚአብሔር ሲንዲን ወደ መንግሥቱ አመጣት።

የሰላም ጠላት

ሰላምና ህብረት ለውጤታማ ክርስቲያናዊ ምስክርነት ጠቃሚ እንደመሆናቸው፣ በአንፃሩ ግጭትና መከፋፈልን በአማኞች መካከል ለማስፋፋት የተቻለውን ሁሉ የሚያደርግ ነገር ስለመኖሩ እርግጠኛ መሆን አለብህ። የስሙ ትርጉም «ጠላት» የሆነው ሰይጣን እርስ በርሳችን ስንጋጭ ከማየት ይበልጥ የሚወደው ነገር የለውም። «ጠላታችሁ ዲያብሉስ የሚውጠውን በመፈለግ እንደሚያገሣ እንበሣ ወዲያ ወዲህ ይዞራል» (1ጴጥ. 58)።

ሰይጣን ግጭትን በብዙ መንገድ ያስፋፋል። ሌሎች ነገሮችን ጨምሮ ለስግብግብነት እና ለእምነተኪስነት እንድንሸነፍ ይፈትነናል (ሐዋ. 53)። ያታልለናል፣ በተሳሰተ መንገድም ይመራናል (2ጢሞ. 2:25-26) ። መፍትሄ ባልሰጠንበት ቁጣችንም ይጠቀማል (ኤፌ. 4:26-27) ። ከሁሉም የከፋው፣

በሐሰተኛ መምህራን አማካኝነት ራስ ወዳድነትን እና አለመግባባትን በሚያስፋፉ እሴቶች እና ፍልስፍናዎች ይጠቀማል። (1ጢሞ. 4:1-3)። ብዙ ጊዜ የዲያብሉስን ውሸትና ተፅእኖ የሚያንፀባርቁ አንዳንድ ገለፃዎች እነዚህ ናቸው፣

«የመጀመሪያውን ጠቃሚ ሥፍራ ለመማያዝ ተጣጣር»

«እግዚአብሔር እራሳቸውን የሚረዱትን ይረዳል»

«በእርግጥ እግዚአብሔር በእስክሬ ሁኔታ ውስጥ መቆየትን አይጠብቅብኝም»

«ይቅርታ አደርግልሃለሁ! ድርጊትህን ግን አልረሳውም»

«አትናደድ፣ ተበቅል»

«ካገኘሁት ይበልጥ ይገባኛል»

ሰይጣን በግጭቶቻችን ውስጥ ያለውን ሚና ባናውቅበት ይመርጣል። ሌሎች ሰዎችን ብቸኛ ጠላቶቻችን ባደረግንበት እነርሱን በማጥቃት ላይ ባተኮርንበት ጊዜ፣ እጅግ ከከፋው ጠላታችን ሰይጣን እራሳችንን የመጠበቁን ነገር አናስበውም። ያዕቆብና ጴጥሮስ ይህን አደጋ ተገንዝበውታል። የሰይጣንን ሥራ በርትተን እንድንቃወምም ያስጠነቅቁናል። (ያዕ. 4:7፤ 1ጴጥ. 59)። ጳውሎስም ተመሳሳይ ማስጠነቅቂያ በመስጠት እንዲህ እያለ ያስታውስናል፣ «ምክንያቱም ተጋድሎአችን ከሥጋና ከደም ጋር ሳይሆን፣ ከዚህ ከጨለማ ዓለም ገዢዎች፣ ከሥልጣናትና ከኃይላት እንዲሁም በሰማያዊ ሥፍራ ካሉ ክርኩሳን መናፍስት ሠራዊት ጋር ነው» (ኤፌ. 6:12)። ከዚያም የሰይጣንን ኃይል ለመቋቋም የሚያስፈልጉ መሣሪያዎችን ይገልጣል። እነሱም፣ እውነት፣ ጽድቅ፣ ወንጌል፣ እምነት፣ የእግዚአብሔር ቃል እና ጸሎት ናቸው።

እርግጥ ለግጭቶች ሁሉ ሰይጣንን መውቀሱ ከባድ ስህተት ይሆናል። ለፈፀምነው ኃጢአት ኃላፊነት መውሰድና ሌሎችም እንዲህ እንዲያደርጉ ማበረታታት አለብን። በተጨማሪም፣ ግጭት የሚፈጥራቸውን ችግሮች በመጋፈጥ ትክክለኛ መፍትሄ መፍጠር ይኖርብናል። የሰይጣንን ግቦች መገንዘብ እና ከተፅእኖውም እራሳችን መጠበቅ ይገባናል። ይህን በማድረግ፣ ሰላምን ለማምጣትና ጠብቆ ለማቆየት፣ በራሳችን ጥረት በምናደርገው ሙከራ ወደተሣሣተ አቅጣጫ ከመሄድ እንጠበቃለን።

እንደተፋላሚ ለማሸነፍ ተጣጣር

ሐዋርያት የእስታራቂነትን ጥቅም ተገንዝበዋል፤ ሰይጣን ግጭትን ለመፍጠር የተቻለውን ሁሉ እንደሚያደርግም ተረድተዋል። ጉዳዩ ክፉኛ ያሳለባቸው መሆኑም አዲስ ኪዳን ውስጥ ባሉት መልእክቶቻቸው ሁሉ እርስ በርሳችን በሰላም እንድንኖር በሚያሳስበው ክፍል ተገልጧል፤ ለምሳሌ፦

«ብርታትንና መጽናትን የሚሰጥ አምላክ፤ ክርስቶስ ኢየሱስን ስትከተሉ፤ በመካከላችሁ የእንድነትን መንፈስ ይስጣችሁ፤ ይኸውም በእንድ ልብና በእንድ አፍ ሆኖችሁ፤ የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክና አባት ታከብሩ ዘንድ ነው። እንግዲህ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሆን ዘንድ ክርስቶስ እንደተቀበላችሁ፤ እርስ በርሳችሁ ተቀባበሉ» (ሮሜ 15:5-7)

«ወንድሞች ሆይ፤ በመካከላችሁ መለያየት እንዳይኖር፤ አንድ ልብ፤ አንድ አሳብ እንዲኖራችሁ፤ እርስ በርሳችሁም እንድትስማሙ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እለምናችኋለሁ» (1ቆሮ. 1:10)።

«የሥጋ ሥራ ግልጽ ነው፤ ይኸውም ዝሙት፤ ርኩስት፤ መዳራት፤ ጣኦትን ማምለክ፤ ሚርት፤ ጥላቻ፤ ጠብ፤ ቅናት፤ ቁጣ፤ ራስ ወዳድነት፤ መለያየት፤ አድመኝነት፤ ምቀኝነት፤ ስካር፤ ዘፋኝነት፤ እንዲሁም እነዚህን የመሳሰለው ነው። አስቀድሜ እንዳልሁ፤ አሁንም አስጠነቅቀንኋለሁ፤ በእንዲህ ሁኔታ የሚኖሩ ሁሉ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም። የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፤ ደስታ፤ ሰላም፤ ትእግሥት፤ ቸርነት፤ በጎነት፤ ታማኝነት » (ገላ. 5:19-22)።

«እርስ በርሳችሁ ተቻቻሉ፤ ከእናንተ አንዱ በሌላው ላይ ቅር የተሰኘበት ነገር ቢኖር ይቅር ተባባሉ፤ ጌታ ይቅር እንዳላችሁ፤ እናንተም ሌላውን ይቅር በሉ ... እንደ አንድ አካል ሆናችሁ የተጠራችሁበት የክርስቶስ ሰላም በልባችሁ ይገነቡ፤ የምታመሰግኑ ሁኑ» (ቆላስ. 3:13-15)።

«እርስ በርሳችሁም በሰላም ኑሩ ... ማንም በክፉ ፈንታ ክፉ እንዳይመልስ ተጠንቀቁ» (1ተሰ. 5:13-15)።

ጳውሎስ ለኤፌሶን ክርስቲያኖች የፃፈው መልእክት ከባድ ትኩረት የሚያደርገው፤ በእስታራቂነት ላይ ነው። የመጀመሪያዎቹ ሦስት ምዕራፎች የእግዚአብሔርን የክብረ ድኑነት እቅድ ይገልጣሉ። በእራተኛው ምዕራፍ ጳውሎስ የሚገልጠው፤ ክርስቶስ ለእኛ ላደረገው ነገር እንዴት አፀፋ መስጠት እንደሚኖርብን ነው። ጳውሎስ ወንጌልን በተዝጊው መንገድ ተግባራዊ የማድረጊያ መርሆችን ሲዘረዝር በመጀመሪያ መስመር ላይ ያስቀደመውን በጥንቃቄ ልብ በሉ፤ «እንግዲህ በጌታ እስረኛ የሆንኩ እኔ፤ ለተቀበላችሁት ጥሪ የሚገባ ኑሮ ትኖሩ ዘንድ እለምናችኋለሁ፤ ትእግሥተኞች ሁኑ» (ኤፌ. 4:1-3)። «ማንኛውንም ጥረት አድርጉ» ተብሎ የተተረጎመው የግሪክ ቃል፤ በዚህ ምንባብ ውስጥ በጉጉት፤ በትጋት፤ በቅንነት መፈለግን የሚያመለክት ነው። ምናልባት አንድ የተፋላሚዎች አሰልጣኝ፤ ሰልጣኞቹን ወደመፋለሚያው ሥፍራ በሚልካቸው ጊዜ ለማደፋፈሪያነት የተጠቀመባቸው ቃላት ይሆናሉ። «ዛሬን በህይወት እንድትቆይ በተቻለህ ሁሉ ጣር!» ይላቸዋል። ሰላምና ሕብረት እንዲኖር ከልብ የሚሹ ክርስቲያኖችም ይህንን ማድረግ አለባቸው። እንደሚታየው በእርቅ ጊዜ የሚደረጉ የይስሙላ ጥረቶችና የግማሽ ልብ መከራዎች ጳውሎስ ያስብ ከነበረው እጅግ የራቀ ነው።

ከዚህ በተጨማሪ ጳውሎስ ሀብረት ተመሳሳይ መሆን ማለት እንዳልሆነ አሳይቷል (ኤፌ. 4:7-13)። እግዚአብሔር ልጆቹን በብዙ ስጦታዎች፤ ተሰጥአዎችና ጥሪዎች የባረከ መሆኑንም ያስታውሰናል፤ (1ቆሮ. 12:12-31) የበሰሉ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር ለሕዝቡ በሰጣቸው ልዩነቶች ይደሰታሉ፤ አማኞች «አከራካሪ የሆኑ ጉዳዮች ሲገጥማቸው ያንን ይዘው የመቆየት ሥልጣን እንዳላቸውም ያውቃሉ» (ሮሜ 14:1) ልዩነቶች ሀብርና ሰላማችንን በሚቀሙ ጊዜ ግን፤ የሚሠራ ሥራ አለ።

ጳውሎስ ሀብራዊ ግንኙነቶችን ለማጉላት ሲል በኤፌሶን መልእክቱ መጨረሻ ገደማ ይበልጥ በጠነከረ ቃል ተጠቅሟል፤ «መንፈስ ቅዱስን አታሳዝኑ ... ቁጣን፤ ንዴትን፤ ጭቅጭቅና ስድብን ... አስወግዱ» (429-31) ይለናል። እንዲህ ያለ ድርጊት እግዚአብሔርን እንደሚያሳዝንና በውስጣችን ያለውንም የመንፈስ ቅዱስ ሥራ እንደሚያጠፋ በማወቅም፤ እንዲህ እያለ ይመክረናል፤ «እግዚአብሔር በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ፤ እናንተም ይቅር ተባባሉ፤ እርስ በርሳችሁ ቸሮችና

ርሀሩሆች ሁኑ» (ቁ. 32)።

በአማኞች መካከል የሚነሳ ክስ

ክርስቲያኖች ክስ የሚያደርስ ግጭትን የሚፈቱበትን መንገድ ባስረዳበት ትምህርቱ፣ እግዚአብሔር የሰላምና የሕብረት ጉዳይ የሚያሳስበው መሆኑ ይበልጥ ጎላ ተደርጓል። ጳውሎስ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች፣ በማያምኑ ሰዎች ፍርድ ቤት እርስ በርሳቸው የሚካሰሱ መሆናቸውን ባወቀ ጊዜ ደነገጠ። ክሶች ወይም ሙግቶች ቁጣን በማባባስ ለክርስቶስ ያለንን ምስክርነት የሚያበላሹ መሆናቸውን በማወቅ የቆሮንቶስን ሰዎች ክፉኛ ነቅፏቸዋል።

በመካከላችሁ አንድ ሰው ከሌላው ጋር ሙግት ቢኖረው፣ ጉዳዩን ቅዱሳን ፊት በማቅረብ ፈንታ እንዴት ደፍሮ በማያምኑ ሰዎች ፊት ለመፋረድ ያቀርባል? ቅዱሳን በዓለም ላይ እንደሚፈርዱ አታውቁምን? በዓለም ላይ የምትፈርዱ ከሆነ፣ እንግዲያው በትንሹ ነገር ላይ ለመፍረድ አትበቁም? እንኳን በምድራዊው ሕይወት ጉዳይ በመላእክት ላይ እንደምትፈርዱ አታውቁምን? ከእንግዲህ እንዲህ ያለ ጉዳይ ሲያጋጥማችሁ፣ በቤተክርስቲያን የተናቁትን ሰዎች ፈራጅ አድርጋችሁ ሹሟ! ይህን የምለው ላሳፍራችሁ ብዬ ነው። ለመሆኑ ከመካከላችሁ ወንድሞችን ለማስታረቅ የሚበቃ አስተዋይ ሰው የለምን? ነገር ግን ወንድም ወንድሙን ለመክሰስ ፍርድ ቤት ይሄዳል፤ ያውም በማያምኑ ሰዎች ፊት!

በመካከላችሁ መካሰስ መኖሩ ራሱ ውድቀታችሁን ያሳያል። ብትብደሉ አይሻልምን? ብትታለሉ አይሻልምን? እናንተ ግን ራሳችሁ ትበድላላችሁ፤ ታታልላላችሁም፤ ያውምኮ ወንድሞቻችሁን። (ቆሮ. 6:1-8)

ይህም የዘመናችን ተከራካሪና መብት ተኮር ትምህርት መገለጫ ባህርይ ነው! የክርስቶስ ምስክሮች ከመሆናችን አንፃር በክርስቲያኖች መካከል ሰላምና ህብረት መኖሩ በጣም ጠቃሚ በመሆኑ ያልተፈቱ ህጋዊ ጉዳዮችን ከመደበኛው ፍርድ ቤት ይልቅ፣ ወደ ቤተክርስቲያን እንወስድ ዘንድ እግዚአብሔር ያዘናል። ብዙ መጋቢያን ይህን ምንባብ በመደበኛነት የማስተማሩን ነገሩን ችላ ስላሉት፣ አብዛኛዎቹ ክርስቲያኖች ይህን ትእዛዝ እያውቁትም ወይም በአሁኑ ጊዜ

አይሠራም ብለው ስለሚያምኑ ነው። ከዚህም የከፋው፣ ብዙ አብያተክርስቲያን ሆን ብለው ይህን ምንባብ መተዋቸው ነው። አባሎቻቸው ህጋዊ ውዝግቦችን በመጽሐፍ ቅዱሳዊው መንገድ እንዲፈቱም አይረዷቸውም። ይህንንም የቤተክርስቲያን ድካም፣ ዋረን በርገር የተባለው የዩናይትድ ስቴትስ ጠቅላይ ኃቃቤ ሀገር በ1982 ዓ.ም. እንደሚከተለው ገልጦታል፣

ፍርድ ቤቶቻችን በሥራ ብዛት እንዲጨናነቁ ካደረጓቸው ምክንያቶች አንዱ፣ አሜሪካውያን ከግላዊ ተስፋ መቁረጥና ጭንቀት ለመላቀቅ ሊሉ ከጊዜ ወደ ጊዜ ወደ ፍርድ ቤት መምጣታቸው በመጨመሩ ነው። ለግል ስህተቶች መፍትሔ የመስጠቱ ኃላፊነት በአንድ ወቅት ከፍርድ ቤት ይልቅ፣ የሌሎች ተቋሞች ኃላፊነቶች የነበረ ሲሆን፣ አሁን ግን በድፍረት «የመብት» ጉዳይ ሆኗል። በቤተክርስቲያን፣ በቤተሰብና በጎረቤቶች ህብረት ችላ ባይነት የተፈጠረውን ክፍተት ፍርድ ቤቶች እንዲሞሉት ተደርጓል።

ይህን በቤተክርስቲያን ላይ የቀረበ ክስ የሚደግፍ ከበቂ በላይ ማስረጃ አለ። እስከማውቀው ድረስ፣ በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ፣ በሺህዎች በሚቆጠሩ አብያተ ክርስቲያን መካከል አባሎቻቸው ህጋዊ ጉዳዮችን ከፍርድ ቤት ውጭ እንዲፈቱ ለማድረግ የቀረጡ እና እግዚአብሔርን ለመታዘዝ የተዘጋጁ እንዲሆኑ ለማድረግ የሚጥሩ የለም። ህግ ነክ ጉዳዮች በሚነሱበት ወቅት፣ የቤተክርስቲያን መሪዎች በጉዳዩ ግራ ይጋባሉ። በመሆኑም በየአመቱ በአሥር ሺህዎች የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች ምርጫ በማጣት ከቤተክርስቲያን ወደ ፍርድ ቤት ይሄዳሉ። ቤተክርስቲያን የተለመደ የማስታረቅ ኃላፊነቷን ችላ በማለቷ ድርጊቱ ክርስቲያኖች ዋጋ ያለው እርዳታ እንዳያገኙ አድርጓቸዋል። ለፍርድ ቤቶች መጨናነቅም አስተዋጽኦ አድርጓል። ከሁሉም ይልቅ፣ ቤተክርስቲያን ለክርስቶስ ያላትን ምስክርነትም አበላሽቷል።

ምንም እንኳን መጋቢያን ብዙ ጊዜ 1ኛ ቆሮ. ምዕራፍ 6ትን ችላ ቢሉ፣ ብዙ ጻዮች እና ጠበቆች ቤተክርስቲያን የጳውሎስን አስተምህሮ በጥብቅ እንድትተገብረው በመጠየቅ ላይ ናቸው። ለምሳሌ አንቶኒን ስካሊያ የተባሉ የከፍተኛ ፍርድ ቤት ረዳት ጻፍ እንዲህ ብለዋል፣

ይህ ምንባብ (1ቆሮ. 6:1-8) መደበኛ ሙግትን በተመለከተ የሚገልጠው ትክክለኛ ክርስቲያናዊ አመለካከት ያለ ይመስለኛል። ጳውሎስ ሁለት ነጥቦችን በማመልከት ላይ ነው። በመጀመሪያ ግጭት ውስጥ የገቡ ሰዎች ወደፍርድ ቤት ከመሮጣቸው በፊት፣ እስታራቂ የቤተክርስቲያን ሰዎችን መፈለግ ይገባቸዋል ... በእርቅ ዓማካይነት ሰላምን ከመሻት ይልቅ፣ ጠላታዊ በሆነ መንገድ ለክስ ወይም ለመቀበል በጣም የተዘጋጀን ይመስለኛል ... ጥሩ ክርስቲያኖች ለቁጣ የዘገዩ የመሆናቸውን ያህል ለክስም የዘገዩ መሆን አለባቸው።

የዩናይትድ ስቴሽስ ክፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኛ መጽሐፍ ቅዱስን የሚያነብ በመሆኑ እግዚአብሔርን አመሰግንዋለሁ! ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች የሰጣቸው ትእዛዝት ከሁለት ሺህ ዓመት በፊት ጠቃሚ እንደነበሩ ሁሉ ዛሬም ጠቃሚ መሆናቸውን ዳኛ ስካሊያ ያስታውሰናል። አብዛኛዎቹ መጋቢያን ለዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ እንዲህ ያለ አክብሮት ቤተክርስቲያን እንዴት ያለ ምስክርነት ይኖራት ነበር!

ህጋዊ ውዝግቦች ወደ ቤተክርስቲያን ይቅረቡ የሚለው ትእዛዝ አግባብነት ያለው ብቻ ሳይሆን፣ በጣም የሚተገበርና ጠቃሚነት ያለውም ነው። ጳውሎስ ክርስቲያኖች ውዝግባቸውን ቤተክርስቲያን ውስጥ እንዲፈቱ ሲያዝ፤ ግልፅ የሆነ ሃደት በአእምሮው ውስጥ ነበር። በማቴ. 18:15-20 ውስጥ ኢየሱስ ክርስቲያኖች ኃጢአትና የእርስ በርስ ግጭት በሚገጥማቸው ጊዜ፣ ሊከተሉት የሚገባ አካሄድን አስቀምጧል። ይህን ሃደት ምእራፍ 7 እና 9 ውስጥ በሚገባ የምንመለከተው ሲሆን፣ ሃደቱ የግል ውይይትን፣ ጣልቃ ገብነትንና በብቁ አማካሪዎች የሚሰጥ ምክርን (ማስታረቅን)፣ ወይም ገዥ ለሆነው የቤተክርስቲያን ውሳኔ መታዘዝን ያጠቃልላል። ይህ አሠራር ምድራዊ የሆነው የህግ ሥርዓታችንም ቢሆን ሊከተለው የሚገባ ጥበብ ነው።

ግጭቶችን ከፍርድ ቤት ይልቅ ቤተክርስቲያን ውስጥ በመፍታት የሚገኙ ብዙ ጥቅሞች አሉ። ሙግት ውጥረትን ከመጨመሩም በላይ ብዙ ጊዜ ግንኙነቶችን ያበላሻል። በተነፃፃሪው ግን ቤተክርስቲያን ወንጌልን የግጭት መፍቻ በማድረግ ይቅርታን ለማበረታታትና፣ እርቅን ለማስፋፋት ትችላለች፤ ይህን በማድረግም ፋይዳ ያላቸውን ግንኙነቶች ትጠብቃለች። የፍርድ ቤት ሃደት ግን

ብዙ ጊዜ የግጭትን መሠረታዊ ምክንያት ማግኘቱ ይሳነዋል። እንዲያውም በተቃራኒነቱ ሃደት ሰዎች በሠሩት ትክክለኛ ነገርና ሌሎች በፈፀሙት ስህተት ላይ እንዳያተኩሩ በማድረግ በማበረታታት ተቀናቃኝ ወገኖች ብዙ ጊዜ እውነታን በተዛባ መንገድ እንዲመለከቱ ያደርጋቸዋል። መጀመሪያውን ለግጭቱ መነሣት ምክንያት የሆኑት ዝንባሌዎችም ሥር እንዲሰዱ ያደርጋል።

በተነፃፃሪው ግን፣ ቤተክርስቲያን ሰዎችን ወደክርስቶስ በማመልከት፣ የችግራቸውን መሠረታዊ ምክንያቶች እንዲያስወግዱ ልትረዳቸው ትችላለች። አንዳንድ ጊዜ ኃጢአት ነክ ጉዳዮችና ግላዊ ጥቃቶች መፍትሔ ከተገኘላቸው፣ ህጋዊ ጉዳዮች በተጨማሪ ጥቂት ጥረቶች በቀላሉ ይፈታሉ። በዚህ ጊዜ፣ ሰዎች ግጭቶችን ለመቀነስ ጎጂ ልማዳቸውን እንዲተውና፣ ወደፊት ጤናማ ግንኙነትን እንዲመሠርቱ ቤተክርስቲያን ልትረዳቸው ትችላለች።

ቤተክርስቲያን ከፍርድ ቤት ይልቅ ሙሉና ውጤታማ መፍትሄ ልታመጣ ትችላለች። አንድ ዳኛ ብዙ ጊዜ ገንዘብ በማስከፈል፣ ንብረት በማዛወር ወይም ውል በማስፈፀም ተግባር የተወሰነ ነው። አንድ ችግር ቤተክርስቲያን ውስጥ መፍትሔ ሲያገኝ ግን ተወዛጋቢዎቹ ወገኖች ቁሳዊና ግንኙነታዊ ችግሮችን ለመፍታት የሚቻልበትን ሁኔታ ለመፍጠር በጋራ እንዲሠሩ ይበረታታሉ። ለምሳሌ አንድ ቤተክርስቲያን በእርሻ ሥራቸው ምክንያት ውዝግብ ውስጥ የገቡ ብዙ ወንድሞች ግጭታቸውን እንዲፈቱ በረዳቸው ጊዜ፣ በወር አንድ ጊዜ ከቤተሰቦቻቸው ጋር ተሰብስበው በጋራ እራት እንዲጋበዙና ከእርሻ ሥራ ሌላ ስለማንኛውም ነገር እንዲወያዩ አድርጋለች። ይህን የመሰለው ምክር ውጤታማ መሆኑ ተረጋግጧል። በተደጋጋሚ ግላዊ ግንኙነቶች ዓማካይነት በተለያዩ ቤተሰቦች መካከል ያለው መተሳሰብ እየተጠናከረ ሲሄድ፣ የቤተሰቡን የእርሻ ሥራ በማካሄዱ ምክንያት የሚፈጠሩ አለመግባባቶች እያነሱ ሂዱ። የትኛውም የመደበኛ ፍርድ ቤት ዳኛ እንዲህ ያለው ስብሰባ እንዲካሄድ አላዘዘም፤ ወይም ይህን የመሰለ ውጤት አላስገኘም።

ግጭቶችን በቤተክርስቲያን ዓማካይነት የማስወገዱ ዋና ጥቅም፣ ለክርስቶስ ያለን ምስክርነት የሚጠብቅልን መሆኑ ነው። እንዲህ ያለው ሃደት፣ ክርስቶስን የማያስከብር የሆነን ፀብ በመከላከል መጽሐፍ ቅዱሳዊ መፍትሔዎችንና እውነተኛ ማስታረቅን ያበረታታል። እነዚህ ውጤቶች የወንጌልን ኃይል

በማሳየት እግዚአብሔርን ያስከብራሉ። እግዚአብሔር በእርግጥ ከኃጢአታችን ነፃ አውጥቶናል፤ ልጁን እንድንመስልም ያለማቋረጥ በውስጣችን በመሥራት ላይ ነው። በእነዚህ ምክንያቶች ብቻ፤ ልዩነታችንን ከፍርድ ቤት ውጭ ለመፍታት ማንኛውንም ጥረት ማድረግ አለብን።

አስተዋፅኦና ትግበራ

በኢየሱስና በሐዋርያቱ የተሰጠው መልእክት በጣም ግልፅ ነው። ግጭቶቻችን እነስተኛ፣ ቁጣ ያካተቱ ወይም ከፍተኛ የሰላም ጥያቄ አመጡም አላመጡ፤ የሚመለከት በዙሪያችን ካሉት ሰዎች ጋር ሰላምን ለመጠበቅ ጥረት ስናደርግ፤ እግዚአብሔር በኛ በኩል ፍቅሩን እና ኃይሉን ሊገልጥ ዝግጁ ነው። ስለዚህ ማስታረቅ ለአንድ አማኝ አማራጭ ያለው ድርጊት አይደለም። ሕይወትህን ለክርስቶስ የሰጠህ ከሆንክ፤ ክርሱ ፀጋን እንድትቀበልና ከሌሎች ጋር በሰላም እንድትኖር ያዝሃል። ይህን ትእዛዝ ለመፈጸም ሙከራዎች ብቻ በቂ አይደሉም። በዙሪያህ ካሉት ሰዎች ጋር ያለህን ህብራዊ ግንኙነት ለመጠበቅ በቅንነትና በቀጣይነት እንድትጥር እግዚአብሔር ይፈልጋል። በርሱ መደገፍህና ለጥሪው መታዘዝህ፤ የወንጌልን ኃይል ያሳያል። እንዲሁም እግዚአብሔር በታማኝነት ለሚከተሉት ከሚሰጠው ሰላም ተጠቃሚ እንድትሆን ያስችልሃል።

በአሁኑ ወቅት በግልህ ግጭት ውስጥ ገብተህ ከሆነ፤ ቀጥሎ ያሉት ጥያቄዎች በዚህ ምዕራፍ የቀረቡትን መርሆዎች ተግባራዊ እንድታደርግ ይረዱሃል።

1. ኢየሱስ ክርስቶስን እንደግል አዳኝህ፤ ጌታህና ንጉሥህ በመቀበል ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም መስርተሃል? ይህን ካላደረግህ፤ ቀጥሎ ያለውን ፀሎት በታማኝነት በመፀለይ አሁኑኑ ልታደርገው ትችላለህ። ኢየሱስ ሆይ፤ ኃጢአተኛ መሆኔን አውቃለሁ፤ መልካም ሥራዎቼ ስህተቶቼን ሊለውጡ ወይም ሊሸሩ እንደማይችሉም አረዳለሁ። ምህረትህን አጠይቃለሁ። ለኃጢአቴ መሞትህን አምናለሁ፤ ከነሱ ለመራቅም አፈልጋለሁ። አዳኝ እንድትሆን አምንብሃለሁ፤ በአንተ እርዳታም እንደጌታዬና ንጉሄ አምኜብህ በቤተክርስቲያንህ ህብረት ውስጥ በመሆን አከተልሃለሁ። ይህንን ፀሎት ከጸለይክ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት በታማኝነት ወደሚሰጥበት እና ወደሚተገበርበት

ቤተ ክርስቲያን በመሄድ ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ህብረት ማድረግ አስፈላጊ ስለሆነ ፈልገህ አግኛቸው። እንዲህ ያለው ህብረት ስለእግዚአብሔር ይበልጥ እንድታውቅ ይረዳናል እንዲሁም በእምነትህ እንድትጠነክር ያደርግሃል።

2. ከሌሎች ጋር ሰላም አለህ? ካልሆነ ከማን ጋር ነው የተቃቃርከው? ለምን?
3. የምትፈልገውን ሰላም በውስጥህ በመለማመድ ላይ ነህ? ካልሆንክ ለምን?
4. የክርስቲያኑ ማህበረሰብ ሰላምና ህብረት፤ በእናንተ ግጭት ምክንያት ተቋርጧል? አንዴት?
5. ይህ ግጭት በክርስቶስ መልካም ስም ላይ ምን ዓይነት አሉታዊ ተጽእኖ ይኖረዋል?
6. በአንተ ላይ አንዳች ቅራኔ ያለው ሰው አለ? ልትተረቀው ምን አደረግህ? እግዚአብሔርን ለማምለክ ነፃ እንደሆንክ ታምናለህ? ወይስ ከሰውዬው ጋር ሰላም እንዲኖርህ ሌላ ጥረት ማድረግ ያስፈልግህል?
7. ሰይጣን ይህን ግጭት ለምንና እንዴት ነው የሚያባብሰው?
8. ይህን ግጭት ለመፍታት በትጋት በመጣር ላይ ነህ፤ ወይስ ሰላም ለመመሥረት ከፊል ጥረት እያደረግህ?
9. በክርስቶስ ያገኘሽውን ይቅርታ አስታውሰህ፤ ይህን ግጭት ለመፍታት ወደፀጋው ቀርበሃል? ወይስ በራስህ ጥበብና ብርታት በመጣር ላይ ነህ? ከእንግዲህስ በማን ላይ ነው የምትደገፈው?
10. ኤፌሶን 4፡29-32ን እንብብ። መንፈስ ቅዱስን በሚያሳዝን ሁኔታ በማሰብ፤ በመናገርና በማድረግ ላይ ነህ?
11. ክስ ውስጥ ገብተህል? ከሆነ 1ቆሮ. 6፡1-8ን ለመከተል ምን አድርገሃል?
12. እዚህ ምእራፍ ውስጥ በትምህርትነት በቀረቡት መርሆዎች ላይ በመመሥረት ለጌታ የሚቀርብ ፀሎት ጻፍ።

ጤታ ታመንና መልካም ነገር አድርግ

በእግዚአብሔር የሚታመን ግን ምህረት ይከብበዋል

መዝ. 32:10

የእግዚአብሔርን ፍቅርና ኃይል ይበልጥ ስትረዳ፤ በእርሱ ማመኑ ቀላል ይሆናል። ይበልጥ ስትታመንበት ደግሞ ፍቃዱን መፈፀሙ ቀላል ሆኖ ታገኘዋለህ። ይህ በተለይ ግጭት ውስጥ በምትገባበት ጊዜ የሚሆን እውነት ነው። እግዚአብሔር በፍፁም ፍቅርና በማይወሰን ኃይል የሚጠብቅህ መሆኑን ብታምን፤ እጅግ አስቸጋሪ በሆነ ሁኔታ ውስጥ ብትሆን እንኳን በታማኝነት ልታገለግለው ትችላለህ። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ለምን እግዚአብሔርን እንዲህ ልታምነው እንደሚገባ ትገነዘባለህ።

እግዚአብሔር ሉዓላዊ ነው

መጽሐፍ ቅዱስ እጅግ በከፋ ችግርና ስቃይ ውስጥ ሆነው በእግዚአብሔር የታመኑ ሰዎች ብዙ ምሳሌዎችን ይገልጽልናል። አብይ ምሳሌያችን ኢየሱስ ነው። የመስቀሉ ስቃይና ከአብ የመለየቱ ፈተና በገጠመው ጊዜ፤ ለሰብአዊ ፍርሃቱ የሰጠው ምላሽ እንዲህ የሚል ነበር፡ «አባት ሆይ፤ ይህ ሳልጠጣው የማያልፍ ጽዋ ከሆነ፤ ፈቃድህ ይፈጸም » (ማቴ. 26:42) እንዲሁም «አባት ሆይ መንፈሴን በእጅህ እስጣለሁ» (ሉቃስ 23:46፤ ሉጥ. 22:3) ብሏል።

ሐዋርያው ጳውሎስ እሥራት፤ መከራና የሞት ፍርሃት በገጠመው ጊዜ ተመሳሳይ ነገር ነው ያደረገው፤ «መከራን የምቀበለውም ለዚህ ነው፤ ሆኖም

ያመንሁበትን እርሱን ስለማውቅ አላፍርበትም፤ የሰጠሁትንም አደራ እስከዚያች ቀን ድረስ መጠበቅ እንደሚችል ተረድቻለሁ» (2ጢሞ. 1:12)።

ኢየሱስና ጳውሎስ እንዲህ ፍፁም በሆነ አደራረግ በእግዚአብሔር የታማኝነት አንዱ ምክንያት፤ በሕይወታቸው የሚሆነውን ነገር ሁሉ ሙሉ በሙሉ እርሱ የሚቆጣጠር መሆኑን ስለሚያውቁ ነው። ይህ ፍፁም የሆነ ቅጥጥር ብዙ ጊዜ «የእግዚአብሔር ሉዓላዊነት» ይባላል። የእግዚአብሔርን ሉዓላዊነት በተገቢው ሁኔታ ለመግለፅ ቢሞክር፤ መጽሐፉን በሙሉ የሚይዝ ይሆናል። ያም ቢሆን እንኳን ብዙ ጥያቄዎችና ምስጢሮች መልስ አይገኝላቸውም። ቢሆንም የዚህን ጠቃሚ አስተምህሮ መሠረታዊ ጉዳይ መረዳቱ ለባዚ ለመሆን ለሚፈልግ ሰው የሚሰጠው ጥቅም፤ በዋጋ ከመተመን በላይ ነው።

ሉዓላዊ መሆን ማለት ከሁሉ የበላይ፤ ገደብ የሌለውና ከማንኛውም ተፅእኖ ሙሉ በሙሉ ነፃ መሆን ማለት ነው። እንዲህ ያለ ሥልጣን ያለው እግዚአብሔር ብቻ ነው፤ (መዝ. 86:10፤ ኢሳ. 46:9-10)። የእግዚአብሔር ገዢነት ማንኛውንም ነገር የሚጠቀልልና እጅግ ግዙፍ መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል። ሉዓላዊነቱ በተፈጥሮ ሁሉና ሕይወት ባለው ነገር ሁሉ ላይ ይንሰራፋል (መዝ. 135:6፤ 1ጴ. 13:1፤ 16-17፤ ራዕይ 4:1) መንግሥታትን ሁሉ ይገዛል (መዝ. 21:1፤ ዳን. 220-21፤ 435)። እያንዳንዱን ሕይወትና ፍፃሜውን ሊቆጣጠር የሚችል እርሱ ብቻ ነው (ኤር. 18:6፤ 1ጴ. 6:39፤ ሮሜ 9:15-16፤ 15:32፤ ኤፌ. 1:1-12፤ ያዕ. 4:15)። ከዛፍ ላይ የምትወድቀውን ድንቢጥ ያህል ያነሰን ነገር እንኳን ሳይቀር ማንኛውንም ሁኔታ ይመለከታል (ማቴ. 10:29)።

እነዚህና ሌሎች ብዙ ምንባቦች እንደሚያሳዩት እግዚአብሔር በዚህ ዓለም የሚደረገውን ነገር ሁሉ በበላይነት ይቆጣጠራል። ሥልጣኑን የሚተገብረው ከፍቅ በመሆን፤ ወይም እንደማይታወቁ የህዝቦች ክምችት ወደእኛ በመቅረብ አይደለም። በእያንዳንዱ ሰው ላይ በግል ትኩረት ስለሚያደርግ የሕይወታችንን ጥቃትን ነገሮች ያውቃል (መዝ. 83:4፤ 139:1-18፤ ምሳሌ 16:1፤ 19:33፤ 19:21፤ ማቴ. 10:30-31)። እንዲህ ያለው ፍቅርና ትኩረት ከግንዛቤያችን በላይ ነው። ንጉሥ ላዊት የእግዚአብሔርን የፍቅር ቀረቤታና በሕይወቱ ጣልቃ የመግባቱን እስደናቂ ሥራ ለመረዳት በሞከረ ጊዜ፤ እንዲህ ለማለት ብቻ ነው የቻለው፤ «እንዲህ ያለው አውቀት ለኔ ድንቅ ነው፤ ልደርስበትም የማልችል ከፍ ያለ ነው» (መዝ. 139:6)።

የእግዚአብሔር ሱዓላዊነት ፍፁም ከመሆኑ የተነሣ፤ ግፍ ያለባቸውንና ፍትህ አልባ ሁኔታዎችን እንኳን በሥልጣኑ ይቆጣጠራል፤ (ዘፀ. 4፡10-12፤ ኢዮብ 16-12፤ 42፡11፤ መዝ. 71፡20-22፤ ኢሳ. 45፡5-7፤ ሰቆቃ 337-38፤ አሞፅ 36፤ 1 ጴጥ. 3፤ 17)። ይህን ለመረዳትና ለመቀበል ይቸግረናል፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔርን ሥራ በራሳችን የትክክለኛነት መስፈርት ለመለካት ስለምንሞክር ነው። አውቀን ወይም ሳናውቅ፤ «እግዚአብሔር ብሆንና በዓለም ውስጥ ያለውን ነገር ሁሉ ለመቆጣጠር ብቸል፤ እንደ ሰው እንዲህ እንዲሰቃይ አልፈቅድም ነበር» እንላለን። እንዲህ ያሉ አስተሳሰቦች የሚያመለክቱት፤ ስለ እግዚአብሔር ያለን እውቀትና ለርሱ ያለን አክብሮት ትንሽ መሆኑን ነው። ነቢዩ ኢሳይያስ እንዲህ በማለት አስጠንቅቋል፤ «እርሱ አልሠራኝም» ይለዋልን? ሽክላው ሠራውን «እርሱ ምንም አያውቅም» ይለዋልን? (29፡16)።

እግዚአብሔር ጉዳት በሚያመጣ ነገር የሚደሰት አለመሆኑ እርግጥ ነው፤ (ሐዘ. 33፡11)፤ የኃጢአት ፈጣሪም አይደለም (ያዕ. 1፡13-14፤ 1ዮሐ. 1፡5) ለማቆም ኃይል ያለው ቢሆንም እንኳን፤ ለዘላለማዊ ዓላማዎቹ ሲል ግን አንዳንድ ጊዜ በሰዎች የሚፈፀሙ ጉዳዮችን እንዲደረጉ ይፈቅዳል። ሐዋርያው ጴጥሮስ በኢየሱስ ላይ የተፈጸመውን ፍርድና ግድያ ከገለፀበት ስፍራ ይልቅ ይህን አሳብ የሚገልጥ ነገር የለም፤ «እግዚአብሔር በጥንት ውሳኔውና በቀደመው ዕውቀቱ ይህን ሰው አሳልፎ በእጃችሁ ሰጣችሁ፤ እናንተም በክፉ ሰዎች እጅ ሰቅላችሁ ገደላችሁት» (ሐዋ. 22፡3፤ ሉቃስ 22፡42፤ ሐዋ. 42፡7-28)። ኢየሱስ የሞተው፤ እግዚአብሔር የመቆጣጠሪያ ኃይሉን ስለአጣ ወይም በጊዜው ወደ ሌላ አቅጣጫ ይመለከት ስለነበር አይደለም። እርሱ ሁል ጊዜ በቁጥጥር ላይ ነው። በልጁ ሞትና ትንሣኤ የድነት አቅዱ ይፈፀም ዘንድ የክፉ ሰዎችን ድርጊት ላለመከልከል መረጠ፤ (ሮሜ 3፡21-26)። ጆን ፓይፕር የተባለ ጸሐፊ እንዲህ ብሏል፤

አመፃቸው አስደናቂውን የእግዚአብሔር አቅድ የሚያከናውን መሆኑን ስለማያውቁ ሰዎች በኃይሉ አምላክ ላይ የዓመፅ እጃቸውን ያነሣሉ። የኃይሉን አምላክ ዓላማ ኃጢአት እንኳን ሊገታው አይችልም። እርሱ ራሱ ኃጢአት አይሠራም፤ ኃጢአት የሆኑ ድርጊቶች እንዲፈፀሙ ግን ወስኗል። የጲላሞስና የሄሮድስ ድርጊቶች በእግዚአብሔር አቅድ

አስቀድመው የተወሰኑ ናቸው።

ኃጢአትና የስቃይ ድርጊቶች እንኳ ሲፈፀሙ፤ እግዚአብሔር ነገሮቹን በሆነ መንገድ በቁጥጥሩ ሥር አድርጎ ለመልካም ዓላማው ይሠራባቸዋል። ከዚህም በላይ በትክክለኛው ጊዜ ፍትህን በማምጣት የተሣሣቱ ነገሮችን ሁሉ ያቃናል። «እግዚአብሔር ሁሉን ነገር ለራሱ ዓላማ ሠርቶአል፤ ክፉዎችንም እንኳ ለጥፋት ቀን አዘጋጅቶአል። እግዚአብሔር በልብ የሚታበዩትን ሁሉ ይጸየፋል፤ እነርሱም ከቅጣት እንደማያመልጡ በእርግጥ እውቅ» (ምሳሌ 16፡4-5 ፤ መዝ. 33፡10-11 ፤ ሮሜ 12፡19)።

እግዚአብሔር ሁሉን የሚቆጣጠር የመሆኑ እውነት በድርጊታችን ከመጠየቅ ነፃ አያደርገንም። እራሳችንን መቆጣጠርን እንድንለማመድ ፈቅዶልናል። በመሆኑም ስለምናደርጋቸው ውሳኔዎች በኃላፊነት ይጠይቀናል (ማቴ. 12፡36፤ ሮሜ 14፡12)። ስለዚህ እግዚአብሔር ሁሉን የሚቆጣጠር የመሆኑን ነገር ለኃጢአታችን እንደፈቃድ አድርገን ማሰብ የለብንም። ይልቁንም ስለሱዓላዊው እግዚአብሔር ያለን እውቀት ይበልጥ የኃላፊነት ስሜት ሊያሳድርብን ይገባል። ከላይ የተመለከትነው ምንባብ እንደሚያመለክተው፤ በሕይወታችን ከሚከናወነው ነገር የትኛውም በዕድል ወይም በአጋጣሚ የሚሆን አይደለም። እግዚአብሔር ሳይፈቅድና ሳይመለከት በፈተና አንስቃይም ወይም ግጭቶች ውስጥ አንገባም። በሌላ አነጋገር ወደ ሕይወታችን የሚመጣ ግጭት ሁሉ በአንዳች ሁኔታ በእግዚአብሔር የተወሰነ ነው። በሕይወታችን የሚከናወኑ ነገሮችን ያደረገው እርሱ መሆኑንና በማንኛውም ጊዜ የሚጠብቀን መሆኑን ማወቃችን፤ ለግጭት በምንሰጠው አፅፋ ላይ አስደናቂ ተፅእኖ ያደርጋል።

እግዚአብሔር መልካም ነው።

የምናውቀው እግዚአብሔር ሁሉን የሚቆጣጠር መሆኑን ብቻ ቢሆን ኑሮ፤ ለፍርሃታችን ምክንያት ይኖረን ነበር። እግዚአብሔር ኃይሉን የሚጠቀምበት አንዳንዴ ለመልካም፤ አንዳንዴም ለክፉ ቢሆን ኑሮ አደጋ ውስጥ እንሆን ነበር። ሁኔታው ግን እንዲያ አይደለም። እግዚአብሔር መልካም ነው፤ ሥልጣኑን የሚጠቀምበት ሁልጊዜ በፍፁም ፍቅር ነው «እግዚአብሔር አንድ ነገር ተናገረ፤ እኔም ይህን ሁለት ጊዜ ሰማሁ፤ ኃይል የእግዚአብሔር ነው። ጌታ ሆይ ምህረትም

የአንተ ነው፤ አንተ ለእያንዳንዱ እንደሥራው ትከፍለዋለህ» (መዝ. 62:11-12)።

በእግዚአብሔር የማመናችን መሠረቱ፤ በኃይልና በፍቅር የታነፀ ነው። እርሱ የሚቆጣጠረን ብቻ ሳይሆን፤ ከእኛም ጋር ነው። በፍቅር ሕይወት ይሰጠናል፤ ፍላጎታችንን የሚላል፤ ዐይኖቹንም ከእኛ ላይ አያነግሞ። ክርስቲያኖች እንደመሆናችን መጠን ጂ. አይ. ፓከር ከተባለው የሥነመለኮት ሰው ጋር እንዲህ እንላለን፤

እንደ የልብ ወለድና ጓደኛ ያውቀኛል፤ ዓይኖቼን ከላይ የሚያነሣበት ጊዜ የለም፤ ትኩረቴን የሚሻማበኝ ነገር አይኖርም፤ ስለዚህ ለኔ ያለው ጥበቃ የሚጓደልበት ጊዜ የለም። ይህ ከፍ ያለ እውቀት ነው። እግዚአብሔር ሁልጊዜ የሚወደኝና፤ ለኔ መልካምነት ሲል የሚጠብቀኝ መሆኑን በመገንዘቤ ልገልጸው የማይቻልኝ መፅናናት አለኝ።

እግዚአብሔር መልካም የመሆኑ እውነት ከሥቃይ ሁሉ ይሸፍናል ማለት አይደለም። በስቃያችን ከእኛ ጋር በመሆን ብዙም አማካይነት መልካም ነገር ያደርግልናል ማለት ነው፤ (ኢሳ. 43:2-3)። እግዚአብሔር መከራና ችግሮችን ለመልካም የሚጠቀምባቸውን የተለያዩ መንገዶች ተመልክተናል። ብዙ ጊዜ በነዚህ ነገሮች የሚጠቀምባቸው፣ ኃይልና ታማኝነቱን በማሳየት ለራሱ ክብር ለማዋል ነው፤ (ለምሳሌ ዮሐ. 9:1-5፤ 11:1-4፤ 12:18-7)። ጄ አይ ፓከር እንዲህ በማለት ጽፏል፤ «እንድንቸገር፣ እንድንፈተን፣ ሊሰባበረን በሚያስፈራራን መከራ እንድንከማተር ኃጢአት በሞላበት ዓለም ሲተወን እንመለከታለን። ይህን የሚያደርገው፣ በመከራ ውስጥ ሳለን በትእግስታችን እንድናከብረውና እርሱም ከኛ ሲያደርገን እንዲሁም ሁል ጊዜ ካለንበት ሁኔታ ሲያወጣን፣ የፀጋውን ብዛት ሊያሳይና ከኛ አዲስ ምሥጋና ሊቀበል ነው»።

እግዚአብሔር፣ ሌሎችን በመከራቸው ወቅት እንዴት ማገልገል እንደምንችል ያስተምረን ዘንድ መፈተናችን ይጠቅማል (2ቆሮ. 13-5)። በፈተናችን በኩል ሌሎች በእርሱ እንዲያገፉና ለትእዛዙ ታማኞች እንዲሆኑ በማበረታታት ምሳሌ እንሆናለን፣ (2. 16-11)። ይህን በማድረግ ከኢየሱስ የተሰጠንን ምሳሌነት እናስተላልፋለን፤

ክፉ ሥራ ሠርታችሁ ብትቀጡና ብትታገሡ ምን ምስጋና ይኖራችኋል?

ነገር ግን መልካም ሥራ ሠርታችሁ መከራ ብትቀበሉና ብትታገሡ ይህ

በእግዚአብሔር ዘንድ ምስጋና ያስገኛላችኋል ... ሲሰድቡት መልሶ አልተሳደደም! መከራ ሲደርስበት አልዛተም! ነገር ግን በጽድቅ ለሚፈርደው ራሱን አሳልፎ ሰጠ ... ስለዚህ እንደእግዚአብሔር ፈቃድ መከራ የሚቀበሉ ሁሉ ነፍሳቸውን ለታመነ ፈጣሪ አደራ ሰጥተው መልካም ማድረጋቸውን ይቀጥሉ!

(187, 220-23:4:19):

እግዚአብሔር ስድብ፣ ግጭትና ሌሎች ችግሮች እንዲደርሱብን በመፍቀድ በእርሱ ላይ ይበልጥ መደገፍን ያስተምረናል (2ቆሮ. 1፡9፤ 127-10)። በታጢአታችን ደስ የማይሉ ውጤቶች ምክንያት ስንሰቃይ፣ ንስህ የሚያስፈልገን መሆኑን እያሳየን ነው፤ (መዝ. 119፡67-71)። በተጨማሪም ኢየሱስን እንመስል ዘንድ እግዚአብሔር በችግሮቻችን ይጠቀማል፤ (ሮሜ 8፡2-29)። ከእርሱ የሚሰጡን ፈተናዎች ጌታችንን ለመምሰል የሚያስችሉንን ባህርያት እንድንለማመድ ያደርጉናል። ሐዋርያት ይህን ሁኔታ ተረድተዋል፤ ተቀብለውትማል። ጳውሎስ እንዲህ በማለት ጽፏል፤ «በዚህ ብቻ ሳይሆን በመከራችንም ሐሢት እናደርጋለን፤ ምክንያቱም መከራ ትዕግሥትን እንደሚያስገኝ እናውቃለን። ትዕግሥት ጽናትን፣ ጽናት የተፈተነ ባሕርይን፣ የተፈተነ ባህርይ ተስፋን» (ሮሜ 5፡3-4)። ያዕቆብም ይህንኑ ሲያብራራ ፣ «ወንድሞች ሆይ ልዩ ልዩ መከራ ሲደርስባችሁ እንደሙሉ ደስታ ቁጠሩት፤ ምክንያቱም የእምነታችሁ መፈተን ትዕግሥትን እንደሚያስገኝ ታውቃላችሁ። ምንም የማይጎድላችሁ ፍፁማንና ምሉእን እንድትሆኑ ትእግሥት ሥራውን ይፈፅም» (ያዕቆብ 1፡2-4) ብሏል።

እነዚህ ሰዎችአንዲህ ባለ ልብ መሉነት ችግሮችን የመጋፈጣቸው አንድ ምክንያት፤ እግዚአብሔር ከሚችሉት በላይ የሆነ ፈተና እንደማያመጣቸው ማወቃቸው ነው። አንድ ፈተና ባመጣቸው ጊዜ ሁሉ ፣ አብሮ ምሪትን፣ ብርታትና ፈተናውን ለመሸከም የሚያስችላቸውን ጥንካሬም እንደሚለጣቸው አምነዋል፤ (ዘፀ. 4፡11-12)። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ተስፋ ሲለጥ እንዲህ ብሏል፤ «በሰዎች ሁሉ ላይ ከደረሰው የተለየ ፈተና አልደረሰባችሁም፤ እግዚአብሔር ታማኝ ነው፤ ስለዚህ ከምትችሉት በላይ እንድትፈተኑ አይተዋችሁም፤ ነገር ግን በምትፈተኑበት ጊዜ ፈተናውን መታገሥ እንድትችሉ

መውጫ መንገዱን ያዘጋጅላችኋል» (1ቆሮ. 10:13)። ይህ ክፍለ ምንግብ በሚሰጠን ተስፋ መሠረት፣ የሕይወትን ችግሮች ለመቋቋም እንችል ዘንድ እግዚአብሔር ሁል ጊዜ የሚያስፈልገንን ብርታት ይሰጠናል፤ እርዳታም ያደርግልናል። ከችግር «መውጫ መንገድ» ሊሰጠንም ተስፋ ገብቷል። ይህን የሚያደርገው ከሁለት በአንዱ መንገድ ነው። አንዳንድ ጊዜ በሕይወታችን ያላቸውን ዓላማ ካከናወኑ በኋላ ችግሮችን ያስወግዳቸዋል፤ (2ቆሮ. 13-11)። በሌላ ጊዜ ደግሞ፣ ከኛ ጋር ይተዋቸውና ድል እናደርጋቸው ዘንድ በየዕለቱ ብርታት ይሰጠናል፤ በዚህ ሁኔታ ቀጣይነት ያለውን ፀጋውን ይሰጠናል (2ቆሮ. 12፡7-10)።

እግዚአብሔር፣ ሁልጊዜ በፈተናና በመከራ ውስጥ እንኳን ለእኛና ለሌሎች መልካም ነገር ይሆን ዘንድ እንደሚሠራ እርግጠኞች ብንሆንም፣ መልካሙ ነገር ምን መሆኑን ብዙ ጊዜ በትክክል እናውቅም። በብዙ ሁኔታዎች ውስጥ የመጨረሻ ዓላማዎች ለረጅም ጊዜ አይታወቁም። በአንዳንድ ሁኔታዎች ደግሞ መንገዱ እና ዓላማዎች እጅግ ጥልቅ ስለሆኑ ልንረዳቸው አይቻለንም፤ ቢያንስ በእግዚአብሔር ፊት ለፊት እስክናየው ድረስ (ሮሜ 11፡33-36)። ይህ ግን በእርሱ ያለንን መታመን ወይም የመታዘዝ ፍቃደኛነታችንን ሊያደፈርሰው አይገባም። ዘዳግም 29፡29 ውስጥ እንዲህ ተብሏል፤ «ምስጢር የሆነው ለአምላካችን ለእግዚአብሔር ነው፤ የተገለጠው ግን፣ የዚህን ሕግ ቃል ሁሉ እንከተል ዘንድ ለዘላለም የኛና የልጆቻችን ነው»።

ይህ ምንግብ፣ ሰዎች በእስጨናቂና በተዛባ ሁኔታ ውስጥ በሚሆኑበት ጊዜ፣ ሁኔታዎቹን በታማኝነት ለመቋቋም የሚችሉበትን ቁልፍ ነገር ይሰጣል። በሕይወት ውስጥ ያሉ አስከፊ ነገሮችን በተመለከተ ለማወቅ የምንፈልገውን ሁሉ እግዚአብሔር አይነግረን ይሆናል፤ ማወቅ የሚገባንን ሁሉ ግን ነግሮናል። ስለዚህ፣ ከመረዳታችን በላይ የሆኑ ነገሮችን ለማወቅ በመሞከር ጊዜና ኃይላችንን ከማጥፋት ይልቅ፣ ትኩረታችንን እግዚአብሔር በቃሉ ወደገለጠልን ተስፋዎችና ትምህርቶች ማድረግ ይኖርብናል። እግዚአብሔር ሉዓላዊ እና መልካም መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። ስለዚህ በሕይወታችን የሚመጣ ነገር ሁሉ ለእርሱ ክብር፣ ለሌሎች ጥቅምና ለእድገታችን እንዲረዳን ስለመሆኑ እርግጠኞች እንሆናለን። መጽሐፍ ቅዱስ፤

እግዚአብሔር በሀይወታችን እንዲከናወኑ ለሚፈቅዳቸው ተግዳሮቶች እንዴት አፀፋ ልንሰጥ እንዲገባን በማሰገንዘብ ግልጽና ተተግባሪ ትምህርቶችን ይሰጣል። «ምስጢር በሆኑ ነገሮች» እግዚአብሔርን ስናምነው፣ በክርስቶስ በኩል ያደረገልንን ስናስታውስና፣ የርሱን የተገለጠ ፍቃድ ስንታዘዝ፣ በመውሰጣችን የላቀ ሰላምን እንለማመዳን፤ (መዝ. 131፤ ኢሳ. 26፡3) ፣ እንደአስታራቂዎችም በጥሩ ሁኔታ ልናገለግላው ችሎታ ይኖረናል (ምሳሌ 35-7)።

መንገዱ ግልፅ ነው

በእግዚአብሔር መታመን ማለት፣ ጥያቄዎች፣ ጥርጣሬዎች ወይም ፍርሃት በፍፁም አይገጥሙንም ማለት አይደለም። እስከጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ ስንገባ፣ ተፈጥሮአዊ አሳቦችንና ስሜቶችን በቀላሉ እናስወግዳቸውም። በእግዚአብሔር መታመን ማለት፣ በጥያቄዎች፣ ጥርጣሬዎችና ፍርሃቶች ፋንታ፣ ወደፀጋው በመቅረብ እርሱ አፍቃሪ፣ ሁሉንም ነገር የሚቆጣጠርና የሚያከናውን፣ ሁል ጊዜ ለኛ በጎነትን የሚያደርግ መሆኑን በመገንዘብ በእምነታችን መቀጠል ማለት ነው። እንዲህ ያለው እምነት፣ በእስከጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ እንኳን መልካምና ትክክል የሆነውን እያደረግን እንድንቀጥል ይረዳናል።

መጽሐፍ ቅዱስ፣ ብዙ ዓይነት ጥርጣሬዎች ቢኖሩዋቸውም በእግዚአብሔር በመታመን በኖሩ ሰዎች ገለባ የተሞላ ነው። ለምሳሌ፣ ኢዮብ ለማመን በሚያስቸግር መከራ ውስጥ በነበረ ጊዜ፣ ብዙ የጥርጣሬና የፍርሃት ድምፅ አስምቷል። ቢሆንም በመጨረሻ እንዲህ ወደሚል ማጠቃለያ ነው የደረሰው፤ «አንተ ሁሉን ማድረግ እንደምትችል፣ ዕቅድህም ከቶ እንደማይሰናከል ዐወቅሁ። አንተ ያለ ዕውቀት ዕቅዴን የሚያደበዝዝ ይህ ማን ነው አልኸኝ፤ በእርግጥ ያልገባኝን ነገር፣ የማላውቀውንና ላስተውለው የማልችለውን ጉዳይ ተናገርሁ» (ኢዮብ 42፡2-3፤ በተጨማሪም 40፤ እስከ 41፡34)።

ከምወዳቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ሰዎች አንዱ የሆነው ዮሴፍ፣ ተመሳሳይ ነገር ገጥሞት ነበር ክ ዘፍ. 37-50 ባለው ክፍል ተገልጧል። ወንድሞቹ ስለቀኑበት ወደ ግብፅ በባርነት ሸጡት። ምንም እንኳን ዮሴፍ ምናልባት በጥርጣሬና ተስፋ መቁረጥ ቢታገልም፣ ነገሩን እራሱ አልያዘውም። እግዚአብሔርን በታማኝነት ማገልገሉን ቀጠለ፤ (ዘፍ. 39፡9)። ታማኝና ትጉህ አገልጋይ ቢሆንም፣ የኔታው

ሚስት የሐሰት ክስ አቀረበችበትና ጌታው እሥር ቤት ውስጥ ጣለው። እዚያ ሆኖም እንኳን በእግዚአብሔር መታመንን ቀጠለ፤ እሥር ቤት የጣሉትንም በታማኝነት አገለገለ፤ (ዘፍ. 39፡11-23)።

ጌታ ታላቅ ጥበብን በመስጠትና ህልም የመፍታት ኃይልን በመመላት መልካምነቱን ለዮሴፍ አሳየ። ይህ ሁኔታ ፈርኦን የሴፍን የግብፅ ጠቅላይ ሚኒስቴር አድርጎ እንዲሾመው አደረገ። በሥልጣን ላይ ሆኖ የግብፅን ህዝብ በሙሉና የራሱን ቤተሰቦች በሀገሪቱ ከተነሣው ርህብ ሊያድን ችሏል። በመጨረሻ ወንድሞቹ ለፈፀሙበት ታላቅ በደል ይቅርታ ሊጠይቁት በፍርሃት ወደእርሱ መጡ። የዮሴፍ መልስ ታላቅ ትህትናና በእግዚአብሔር ታላቅነት ያለውን ግዙፍ እምነት የገለፀ ነበር፤ «የሴፍ ግን እንዲህ አላቸው፤ «አትፍሩ፤ እኔን በእግዚአብሔር ቦታ ማን አስቀመጠኝ? እናንተ እኔን ለመጉዳት አስባችሁ አድርጋችሁት ነበር፤ እግዚአብሔር ግን ዛሬ እንደሚታየው ሁሉ፤ የብዙዎችን ሕይወት ለማዳን ለበጎ ነገር አዋለው። አሁንም ቢሆን አትፍሩ፤ ለእናንተና ለልጆቻችሁ የሚያስፈልጋችሁን ሁሉ አደርግላችኋለሁ» በማለት አረጋግጦ በደግ ቃል አናገራቸው» (ዘፍ. 39፡11-23)።

ኃጢአተኞች ለጊዜው እንዲያብቡ እግዚአብሔር የፈቀደ መሆኑን ንጉሥ ዳዊት ተገንዝቧል። ለምን እንደሆነ ባይገባውም እግዚአብሔር ሁሉን የሚቆጣጠርና መንገዶቹም መልካም መሆናቸውን አምኗል። ይህ እርግጠኛነት ዳዊት በከፋ ስደት ውስጥ ቢሆንም እንኳን፤ ለእግዚአብሔር እንዲታዘዝ አነሣስቶታል። ስሜቱና መረዳቱ መዝሙር 37 ውስጥ ተመዝግቧል። የዚህ ምዕራፍ ምንባብ፤ ተቃውሞ ወይም አግባብ ያልሆነ ነገር ከሌሎች በደረሰብኝ ጊዜ፤ ታላቅ መበረታታትን ሰጥቶኛል። የዳዊት ጠንካራ እምነት በምዕራፉ የመጀመሪያ ስድስት ቁጥሮች ውስጥ እንዲህ ተንፀባርቋል፤

አመጸኞችን በማየት አትሽበር

በክፉ አድራጊዎች አትቅና

እንደሣር ፈጥነው ይደርቃሉ

እንደለምለም ቅጠልም ይጠወልጋሉ

በእግዚአብሔር ታመን፤ መልካምንም አድርግ

በምድሪቱ ተቀመጥ፤ ዘና ብለህ ተሠማራ

በእግዚአብሔር ደስ ይበልህ

የልብህንም መሻት ይሰጥሃል።

መንገድህን ለእግዚአብሔር አደራ ስጥ፤

በእርሱ ታመን፤ እርሱም ያከናውንልሃል፤

ጽድቅህን እንደብርሃን፤

ያንተን ፍትህ እንደቀትር ፀሀይ ያበራዋል።

ሐዋርያው ጴጥሮስ፤ እንደዮሴፍ ብዙ ጊዜ መጉላትና ያለአግባብ እሥራት ደርሶበታል። አንዳንድ ጊዜ እርሱም ከጥያቄዎችና ከፍርሃት ጋር ታግሏል። ቢሆንም፤ በእግዚአብሔር በመታመን፤ ፀጋውን በመቀበል፤ የእግዚአብሔርን የተገለጠ ፈቃድ ለመታዘዝና የተቻለውን ሁሉ በማድረግ ቀጥሏል። ይህ ሁኔታ፤ ጴጥሮስና ዮሐንስ በአይሁድ ባለሥልጣናት እሥራትና ማስፈራራት በደረሰባቸው ጊዜ በጸለዩት ጸሎት ተገልጧል፤ «ልዑል ጌታ ሆይ፤ እንተ ሰማይንና ምድርን፤ ባሕርንም፤ በውስጣቸውም የሚኖሩትን ሁሉ ፈጥረሃል... በእርግጥ ሄድድስና ጴላጦስ ከአሕዛብና ከእሥራኤል ሕዝብ ጋር በዚህች ከተማ አንተ በቀጣኸው በቅዱሱ ብላቴናህ በእየሱስ ላይ ለማሴር ተሰባሰቡ፤ ይህም የሆነው የአንተ ክንድና ፈቃድ ጥንት የወሰኑት እንዲፈፀም ነው። አሁንም ጌታ ሆይ ዛቻቸውን ተመልከት፤ ባሪያዎችህም ቃልህን በፍፁም ድፍረት መናገር እንዲችሉ አድርጋቸው» (ሐዋ. 4፡24-27-29)። የባለሥልጣናቱ ማስፈራራት ወደግርፋት በተሸጋገረ ጊዜ፤ ጴጥሮስና ሌሎቹ ሐዋርያት በእግዚአብሔር መታመናቸውን ቀጥለዋል፤ «ስለስሙ ውርደትን ለመቀበል በመብቃታቸው ደስ እያላቸው ከሸንጎው ወጥተው ሄዱ» (ሐዋ. 5፡41)።

ሐዋርያው ጳውሎስም፤ ያለበት ሁኔታ ምንም ይሁን ምን በእግዚአብሔር የመታመን ተመሳሳይ ልምድ ነበረው። በአንድ አጋጣሚ እርሱና ሲላስ በሐሰት ተከሰሱ፤ እጅግ ተገረፉና ወደወህኒ ተጣሉ። በማይታመን ሁኔታ በጥርጥርና ተስፋ መቁረጥ ከመፈራገጥ ይልቅ ፤ «እየጸለዩና እግዚአብሔርን እያመሰገኑ» (ሐዋ. 16፡25) ሌሊቱን አሳለፉ። እግዚአብሔርም፤ የመሬት ነውጥ በማስነሣት፤ የወህኒ ቤቱ ኃላፊ እንዲሁም ቤተሰቡን በማዳንና የከተማይቱ ባለሥልጣናት ይቅርታ እንዲጠይቁ በማድረግ መልስ ሰጠ።

በእግዚአብሔር መታመን የጳውሎስ የሕይወት መርህ ሆነ። እግዚአብሔር

የሀመም ስቃዩን ተሉ ባደፈውሰውም እንኳን፤ የሚደርስበት ነገር ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ሉዓላዊ ፈቃድ መሆኑን በማመን ቀጠለ (2ቆሮ. 4፡7-18)። ይህ ማለት ጳውሎስ ፍፁም አልተጠራጠረም ወይም ከሥቃዩ እንዲፈውሰው እግዚአብሔርን አልጠየቀውም ማለት አይደለም (2ቆሮ. 12፡7-8)። ከእግዚአብሔር መልስ ጋር የማይመሳሰል በሚሆንበት ጊዜ ግን፤ እግዚአብሔር የተሻለ ነገር እንዳለበለት ለማመን ፍቃደኛ ነበር (ቁጥር 9-10)።

ይህ በተለይ በጳውሎስ አያሌ እሥራቶች ጊዜ ተረጋግጧል። የደረሱበትን ነገሮች እግዚአብሔር ለመንግሥቱ ማስፋፈያነት ያዘጋጀው ዕቅድ አካል እንደሆኑ ሁልጊዜ ይቆጥራቸዋል፤ (ኤፌ. 4፡1፤ ፊልጵ. 1፡12-14፤ ቆላስ. 43)። ጳውሎስ ከእግዚአብሔር ጋር አርቆ በተጓዘ ቁጥር፤ እርሱን ይበልጥ አመነው። በመሆኑም ከእሥር ቤት የሚፈታበትን ቀን በማሰላሰል ጊዜውን አላባከነም። እንደውም ደጋፊዎቹ የእሥር ቤቱ በር እንዲከፈትለት እንዲጸልዩ ከመጠየቅ ይልቅ፤ «እግዚአብሔር የቃሉን በር እንዲከፍትልን ስለ እኛ ደግሞ ጸልዩ» ብሏል (ቆላስ. 43 ለተጨማሪ ትኩረት ኤፌ. 6፡19-20)። ሁኔታዎች ምንም ሆኑ ምን፤ እርሱ እግዚአብሔር እጅ ውስጥ ያለ መሆኑን በማወቅ ሁልጊዜ ነጻ ነበር። ይህ እውቀት ሽባ ከሚያደርግ ጭንቀት አድኖ፤ እግዚአብሔር እፊቱ ላስቀመጣቸው ዕድሎች በአመርቂ ሁኔታ አፀፋ እንዲሰጥ አድርጎታል።

እግዚአብሔር እርሱን የሚያከብሩ የእምነት ምሳሌዎችን ለኛ መስጠቱን ቀጥሏል። በቅርብ ዓመታት ከተከናወኑት ታላላቅ ምሳሌዎች አንዱ፤ ጂም እና ኤልሳቤጥ ኤልዩት በተባሉት ሚሲዮናውያን የታየው ነው። ጂም እና ሌሎች አራት ሚሲዮናውያን በ1956 ዓ.ም. ደቡብ አሜሪካ ውስጥ፤ እሩቅ አካባቢ ላሉና አውካስ ለተባሉ ሕዝቦች ወንጌልን ለማድረስ በመሞከር ላይ እንዳሉ ተገደሉ። ኤልሳቤጥ ባሏን በሞት በመነጠቁ ከባድ ኃዘን ደርሶባት በብዙ ያልተመለሱ ጥያቄዎች ውስጥ መታገል ነበረባት። በኋላ ከጻፈችው መጽሐፍ የተወሰደውና ቀጥሎ ያለው ምንባብ እንደሚገልፀው ግን፤ በእግዚአብሔር ሉዓላዊነት መታመኗን ገፍታበታለች።

ለመላው ዓለም ይህ ሁኔታ የእምነት ወጣቶች አሳዛኝ ሞት ድርጊት ነው። እግዚአብሔር ግን በነገሮች ሁሉ ውስጥ እቅድና ዓላማ አለው።።። ባሎቻቸው የሞቱባቸው ሴቶች ሁሉ ጸሎት፤ ካውካስ ለተባሉት ሕዝቦች

ነው። እነዚህ ያልሰለጠኑ ሕዝቦች ከእኛ ጋር ክርስቲያናዊ ጸሎት የሚያደርጉበትን ጊዜ በናፍቆት እንጠብቃለን። ለማዕቱ የጀመሩትን ሥራ ለመቀጠል ዕቅዶች ወዲያውኑ ወጡ።

ባሎቻቸው ከሞቱ ከሦስት ዓመት በኋላ፤ የሚሾቹ ሚስቶች ባሎቻቸው ጀምረውት የነበረውን ሥራ ቀጠሉ።። እግዚአብሔርም ጸሎታቸውን በመመለስ የካውካስ ሕዝቦችን ልብ ለወንጌል መክፈት ጀመረ። አምሱቱን ሚሲዮናውያን ከገደሏቸው ወንጀለኞች አንዳንዶቹ እንኳን ሳይቀሩ በመጨረሻ ወደክርስቶስ መጡ። ኤልሳቤጥ፤ ምንም እንኳን ሰዎቹን በመለወጥ ስለሠራው ነገር እግዚአብሔርን ብታመሰግንም፤ እነዚህ ሰዎች እግዚአብሔር በባሏ ሞት ላለው ዓላማ ብቸኛ መሥራርት አለመሆናቸውን ተገንዝባለች። በ1981 ዓ.ም. መጽሐፏ ላይ ያከለችው ተጨማሪ ጽሑፍ የሚከተለው ምንባብ አለበት፤

የአውካ ታሪክ ... ወደ አንድ ነገር አመለከተ፤ እግዚአብሔር እግዚአብሔር ነው። እርሱ እግዚአብሔር ከሆነ አምልኮና አገልግሎት ይገባዋል። ክርሱ ፍቃድ ሌላ ማረፊያ አላገኝም። ይህ የእግዚአብሔር ፍቃድ ለዘላለም ሊሰካ በማይቻል መጠንና ሊነገር በማይቻል ሁኔታ ከእእምሮዬ በላይ ነው። እግዚአብሔር የሰው ልጆች ታሪክ አምላክ ነው፤ በማያቋርጥና በምስጢራዊ ሁኔታ በሥራ ላይ አለ። በእኛ ውስጥ፤ በእኛ በኩል ለእኛ እና ያለ እኛ ዘላለማዊ ዓላማዎቹን ያከናውናል ... ምክንያትና ውጤቶች እግዚአብሔር እጆች ውስጥ ናቸው። እዚያ በቀላሉ የሚያኖራቸው እምነት አይደለም ? እግዚአብሔር እግዚአብሔር ነው። ስለፍትህ ያለኝን አሳብ በሚያረክ ሁኔታ እንዲሠራ ብፈልግ ካልቤ ዙፋን ላይ ሻርኩት ማለት ነው።።። የምድርን መሠረት ያኖረና ልኳንም የሚያውቀው እሱ መሥመሮቹ የተሰመሩበትን ሥፍራ ያውቃል። ታማኝነትንና ታጋሽነትን አጥርተን እንድንራመድ ብርሃን የሚያበራልን እርሱ ነው።

ጄኒ ኤርክሰን ታዳ በተባለች ሴት ሕይወትም ተመሳሳይ እምነት ታይቷል። በ1967 ዓ.ም. በውሀ ዋና ወቅት ዘላ ወደመዋኛ ስትገባ በደረሰባት አደጋ ምክንያት ከትከሻዋ በታች ሽባ ሆነች። እርሷም ከብዙ ጥያቄዎችና ጥርጣሬዎች ጋር ታግላለች። ይሁን እንጂ፤ ከእግዚአብሔር ፀጋ የተነሣ ወደ ተስፋ መቁረጥ አልገባችም። ከዚያ ይልቅ ጌታ እምነትና እውቀትን ከፅናት ጋር ጨምሮላት፤

ያለችበትን ሁኔታ፣ ክርስቶስን ከፍ ለማድረግና አካል ጉዳተኞችን ለመርጃት እንደ ዕድል ተጠቀመችበት። በአሁኑ ጊዜ በዓለም ዙሪያ ላሉ ሰዎች አገልግሎት የሚሰጥ አንድ ድርጅትን ትመራለች። ስለ እግዚአብሔር ሉዓላዊነት በምትጽፍበት ጊዜ እንዲህ ብላለች፡

ለእግዚአብሔር ድንገተኛ ነገር የለም፤ እቅዱ አይሰናከልም፤ ዓላማውን ከመከናወን የሚያግደው ነገር የለም፤ ከቁጥጥሩ ውጭ የሆነም ነገር የለም። ሉዓላዊነቱ ፍፁም ነው። የሚሆነው ነገር ሁሉ በልዩ ሁኔታ በርሱ የተወሰነ ሲሆን፣ ባህርዩ ግዙፍና ሉዓላዊነት የተገባው ነው። ልዑል ወይም ከሁሉ የላቀ ባይሆን ኑሮ፣ እርሱ እግዚአብሔር አይሆንም ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ እንደሚናገረው፣ የሚሆነውን ነገር ሁሉ እግዚአብሔር ይቆጣጠራል።

ሙሴ እንደተማረው፣ እግዚአብሔር አካል ጉዳተኝነትን ሲፈቅድብን፣ በተሰጠን ሁኔታ ለመኖር የምንችልበትን መንገድም ይሰጠናል (ዘፀ. 4፡11-12)። እግዚአብሔር በጉድለታችን ወይም በመጎዳታችን አይደለትም፤ ነገሮቹ በእርሱ ፍቃድ ለኛ የተከናወኑ ሲሆኑ ግን፣ ሁሉንም ነገር ለኛ ለበጎ እንዲሆንና ለእርሱ ክብር እንዲውል በማድረግ ደስ ይለዋል (ሮሜ 8፡28) - ጉድለቱን ቢያስወግደውም ባያስወግደውም።

የእግዚአብሔርን ሉዓላዊነት መመርመሩ ማንኛውንም ነገር የሚያስተምረን ከሆነ፣ እውነተኛ እርካታ የሚመጣው የእግዚአብሔርን አሳብ በማወቅ ሳይሆን፣ ማንነቱን በመረዳት፣ በተስፋዎቹ በማመን እንዲሁም የሚያደርገውን የሚያውቅና ነገሮችን ሁሉ ለመልካም የሚያደርግ ልዑል ጌታ መሆኑን ተረድቶ በርሱ በማረፍ ነው።

በዚህ የመጽሐፍ ክፍል የተጠቀሱት ሰዎች እያንዳንዳቸው እጅግ ከባድ በሆኑ ችግሮች ውስጥ ያለፉና ዛሬ አብረውን ካሉ ተመሳሳይ ጥያቄዎች ጋር የታገሉ ናቸው። እነዚህ ችግሮች ቢኖሩባቸውም፣ በሕይወት ጉዟቸው እንዲቀጥሉ ያደረጋቸው ምን ነበር? የመረዳት አቅማቸው ውሱን መሆኑን በመረዳት ትህትናና ለእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዓላማ የመገዛት ጥበብ ነበራቸው። ሊጠቀሱ ከሚገባቸው ነገሮች ውስጥ እነዚህ ይገኙባቸዋል፤ ባገኙት ድነት ደስተኞች ነበሩ፤

እግዚአብሔር ሊለውጣቸው በላከናወነው ሥራም ያመሰግኑት ነበር። በጸሎት፣ ቃሉን በማጥናትና በልምምድ ዓማካይነት በእግዚአብሔር ሉዓላዊነት መታመንን ተማሩ። ለማመን በሚያዳግት ችግር ውስጥ ቢሆኑ ወይም ፍትህ ቢዛባባቸው እንኳን ሁሉንም እግዚአብሔር በመቆጣጠር ላይ መሆኑንና በዘላለማዊ ፍቅር የሚወዳቸው መሆኑን አምነዋል። ይህ እምነት የተገዳደራቸውን ፍርሃትና ጥርጣሬ ድል እንዲያደርጉ በመርዳት፣ ካልተመለሱ ጥያቄዎች ሽክም አላቋቸዋል። ይህ እምነት የእግዚአብሔርን ፀጋ እንዲቀበሉ ልባቸውን በመክፈት፣ እግዚአብሔር በሕይወታቸው ተግዳሮት ባመጣባቸው ሰዎች ላይም ፀጋን እንዲተነፍሱ አስችሏቸዋል።

እምነት ውሣኔ ማለት ነው

ስለ እግዚአብሔር ያለህ አመለካከት በእርሱ ላይ ባለህ እምነት ላይ ከፍተኛ ተጽእኖ አለው። እርሱ ልዑልና መልካም መሆኑን ካላመንክ፣ እምነት የማይጨበጥ ነገር ይሆናል። ምክንያቱም እግዚአብሔር የሚወድ ነገር ግን፣ ሁሉን የማይቆጣጠር አምላክ ከሆነ መልካም የሚናገር፣ ሆኖም ልጆቹን ከችግርና ሐዘን ለመጠበቅ የማይችል ይሆናል። እንዲህ ያለው አምላክ በመከራ ጊዜ የሚያደርገው ጥበቃ ወይም የሚሰጠው ተስፋ ጥቂት ነው። እምነትን ወይም ታዛዥነትን ለማነሣሣት አይችልም።

በሌላ በኩል እግዚአብሔር ታላቅና መልካም መሆኑን ብታምን፣ በአስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ ሆነህ እንኳን ልትታመንበትና ልትታዘዘው ትችላለህ። ከብዙ ዓመታት በፊት የማክርኳት አንድ ሴት፣ ከባሏ ልትለያይ በተቃረበችበት ጊዜ ይህን መርህ ተምራለች። ልምምዷ የሚያበረታታ ስለነበር፣ የእርሷን በመሰለ ችግር ውስጥ ላሉ ሰዎች እንዲጠቅም ስሟን ላትጠቅስ አንድ ደብዳቤ እንድትጽፍ ጠየኳት። ደብዳቤዋ ቀጥሎ ያለው ነው፡

ውድ ወዳጄ

የምክር አገልግሎት በመቀበል ላይ ያለሽ ከሆንሽ እኔ የሚሰማኝ ዓይነት ለሜት ይሰማሽ ይሆናል። ትዳሬን ማሻሻል ያስፈልገኛል ትያለሽ፤ በውስጥሽ የሚሰማሽ ግን ትቶ መውጣት ነው። ከእንግዲህ ባለሽበት ሁኔታ ለመቀጠል አትችይም፤ ባልሽ ብዙ ገንዘብ ትቶልሽ እንዲጠፋ

ትመኛለሽ።

ወደ ቤተክርስቲያን አማካሪ በሄድኩበት የመጀመሪያ ቀን፣ የበሽታ አስታጋሽ ክኒዮች ይገዙ ቢሆን ነገር ሰላሳውን እወስድ ነበር። ስለነበርኩበት የሕይወት ሁኔታ ቁጣ፣ ብስጭትና ጥላቻን ተሞልቼ ነበር። ባሌን ለማናገር ከማልችልበት ደረጃ ላይም ደርሻለሁ። ቁም ነገር አላወራም፣ ለቀላል ጥያቄዎች እንኳ «አዎ» ወይም «አይደለም» የሚሉ መልሶችን ለመስጠት አልችልም። ባለቤቴ ወደ አለሁበት ክፍል ሲገባ ትቼው እወጣለሁ። ሲነካኝ አለቅሳለሁ። ወጥመድ ውስጥ ያለሁ ያህል ተሰማኝ። ከነልጆቼ ብቻ የምኖርበት ቤት ፍለጋ የመኖሪያ ሕንፃዎች ባሉበት አካባቢ በመኪናዬ እዘዋወር ጀመር።

የሚያበቃ በማይመስል አካሄድ ሁኔታው ቀጠለ። ሁኔታዎችን ለመለወጥ ማድረግ የነበረብኝ የመጨረሻ ጥረት አማካሪዬ ከሆነችው ሴት ጋር መወያየት ቢሆንም፣ ጋብቻችን ተስፋ የሌለው መሆኑ ተሰማኝ። በመሆኑም ልለየው የምፈልግ መሆኔን ለባለቤቴ ነገርኩት።

ከአማካሪዬ ጋር ከተወያየሁ በኋላ፣ እርሷ ስለገለጠችልኝ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎች ደጋግሜ ጸለይሁ። ስለወደፊቱ ሁኔታ በጣም ተጨነቅሁ። እግዚአብሔር ታላቅ መሆኑንም ማየት ጀመርኩ፣ ጋብቻዬም «አጋጣሚ» አለመሆኑን ተረዳሁ። ባሌን የመፍታት መብት እንደሌለኝ ተገነዝብኩ። ለአረፍት ወጣ ባልኩበት ሥፍራ እንዳለሁ እግዚአብሔር በቃሉ (ዘዳ. 30፡11-20 ፣ እባክህ አንብበው) ዓማካይነት፣ ለትዳሬ የተሰጠሁ የመሆኔ ነገር የእርሱ መንገድ መሆኑን አሳየኝ። ከፊቴ ምርጫን አስቀመጠ፣ የርሱ ወይም የራሴ መንገድ፣ የራሴን መንገድ ከመረጥኩ ብቻዬን ነኝ።

በእግዚአብሔር በመታመን ለመንገድ ከባሌ ጋር ወደ አንድ ክርስቲያናዊ አማካሪ ለመሄድም ወሰንኩ። አንዳንድ ጊዜ ነገሩ በጣም ከባድ ነበር። አንዳንዴ መናገር እንኳ አልችልም፤ ቢሆንም በምክሩ ሂደት ለወራት ቀጠለን፣ ቀስ በቀስ ነገሮች ጥሩ ይሆኑ ጀመር።

አብረን መኖራችንን ቀጠልን፤ ለባሌ ፍቅር የሌለኝ የመሆኑ ነገር ግን በጣም አስጨነቀኝ። በርሱ ላይ መቆጣቴን ወይም የነበረኝን የጥላቻ ስሜት ብተውም፣ ፍቅራችን እንደቀዘቀዘ ነው። ጋብቻ «አብሮ ከመኖር» በላይ መሆን እንዳለበት አውቃለሁ።

እግዚአብሔር ይህን ያህል እርቀት ያመጣን፣ ባዶ በሆነ ግንኙነት ውስጥ ሊተወን ነው ብዬ አላመንኩም። በጌታ በመታመን ለመቀጠልና በተስፋ በእርሱ ላይ ለመደገፍ ፈለግሁ። «ተስፋ» የሚለውን ቃል ፍቺ በመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃል ውስጥ ስፈልግ እንዲህ የሚል ምንባብ አገኘሁ። «ይህም ተስፋ ለእፍረት አይዳርገንም፤ እግዚአብሔር በሰጠን በመንፈስ ቅዱስ ፍቅሩን በልባችን አፍስሶአልና» (ሮሜ 5፡5)። ይህ ምንባብ የሚሰጠኝ ትርጉም፣ ስለወደፊት ሕይወቴ በእግዚአብሔር በመታመኔ የማላፍር መሆኔን ነው። ባሌን እምወድበትን ፍቅር ይሰጠኛል። በርሱ ልደገፍ እችላለሁ። መንገዱን ስለምከተል፣ የሚያስፈልገኝን ሁሉ እንደሚሰጠኝ አምናለሁ።

ምን እንደሆነ ታውቂያለሽ? አንድ አስደናቂ ነገር ተፈጸመ። ከባሌ ጋር ፍቅር ይዞኛል። ከእርሱ ጋር መሆን ያስደስተኛል። ወዳጅ እንደመሆኑ በእርሱ እደገፋለሁ። በምሳ ሰዓቴ ሁሉ አብሬው እንድሆን እፈልጋለሁ፤ ቴሌቪዥን በሚመለከትበት ጊዜ፣ እቅፋ ውስጥ መሆንን መመኘት ጀምራለሁ።

ጌታ የስሜቶቼን አቅጣጫ ሙሉ በሙሉ ቀይሮታል። በራሴ መንገድ እንድሄድ ስላልተወኝ በየቀኑ አመሰግናለሁ። እጅግ በመራቂ፣ እግዚአብሔር ብፈቅድለት በሕይወቴ ሊሠራ እንደሚችል አላወኩም ነበር። ቤተሰባችን ውስጥ የመጣው ለውጥ በእርግጥ ተዓምር ነው!

ይህን ደብዳቤ ከጻፈች ከአንድ ዓመት በኋላ ጋብቻዋ በምን ሁኔታ ላይ እንዳለ ለመጠየቅ ኅሰኝኋት። ከባላ ጋር ያላት ግንኙነት «አሁንም ከፍና ዝቅ» እንደሚልና በጋብቻቸው ውስጥ ላሉ አንዳንድ ነገሮች መፍትሔ ለመሻት አልፎ አልፎ ምክር የሚያስፈልጋቸው መሆኑን ነገረችኝ። እርሷም ሆነች ባላ በእምነት

በማደግ ላይ መሆናቸውንም ገለጸችልኝ። በባሏ ሁኔታ ተስፋ በምትቀርጥበት ጊዜ እንኳን፣ ከሁለት ዓመት በፊት ያስጨንቃት ከነበረው ተስፋ መቁረጥ ጋር ብዙ ጊዜ ትታገል ነበር። በሕይወቷ በመሆን ላይ ያለውን ነገር እግዚአብሔር የሚያውቅ ስለመሆኑ እርግጠኛ ናት፤ እርሱ በባሏና በእርሷ ሕይወት የሚፈፅመውን ነገር በማከናወን ላይ እያለ ነገሮች የሚሻሻሉ መሆናቸውን አመነች።

ከዚያም ወደ ሕይወቴ ጠልቆ የገባ ነገር ነገረችኝ። ከባሏ ጋር አንድ ፎቅ ላይ መኖሪያ ቤት የገዙ መሆናቸውንና፣ እርሷ ክፍሎቹን ቀለም በመቀባት ላይ መሆኗን አጫወተችኝ። ትዳሯን ትታ ለመሄድ ቤት ትፈልግ የነበረችበትን ጊዜ አስታውሳ እንዳሰኘው አድርጋ ቢሆን ኑሮ፣ ለብቻ መኖር ምን ይመስል እንደነበር ማሰብ ጀመረች። ያለባሏ ትኖር የነበረውን ብቸኛና ባዶ ኑሮ ስታስበው እንደሚያንቀጠቅጣት ነገረችኝ። «በእግዚአብሔር በመታመኔና በራሴ መንገድ ባለመሄዴ እጅግ ደስ ብሎኛል» አለች።

ፍሬ ነገሮችና ትግበራ

እናንተም ግጭት ውስጥ በምትገቡበት ጊዜ፣ በእግዚአብሔር እንደምትተማመኑ ወይም እንደማትተማመኑ ወስኑ። በእግዚአብሔር መታመን ማለት፣ የሚያስፈልጋችሁ ነገር ሁሉ እንደሚያደርግላችሁ ማመን ሳይሆን፣ እርሱ መልካም መሆኑንና የሚያውቀውን ነገር ሁሉ እንደሚያደርግላችሁ ማመን ነው። በእግዚአብሔር ካልታመናችሁ፣ በራሳችሁ ወይም በሌላ ሰው መታመናችሁ የግድ ነው። ይህ ደግሞ ፍፃሜው ሀዘን ይሆናል። በሌላ በኩል ግን እግዚአብሔር ታላቅ አምላክ መሆኑንና፣ ለመልካም ካልሆነ በቀር በሕይወታችሁ አንዳች ነገር እንዲሆን በፍፁም የማይፈቅድ መሆኑን ካመናችሁ፣ ግጭቶችን እንደአደጋ ሳይሆን እንደመልካም አጋጣሚ ነው የምትመለከቷቸው። እንዲህ ያለው መታመን እግዚአብሔርን ያከብራል፤ ለውጤታማ አስታራቂነት የሚያስፈልጋችሁን ታማኝነትም ያነሣሃል።

በአሁኑ ጊዜ በአንዳች ግጭት ውስጥ ከሆንክ /ከሆንሽ፣ ከዚህ በታች የተጠቀሱት ጥያቄዎች በዚህ ምዕራፍ የቀረቡትን መርሆች እንድትተርጎሙ ይረዱሃል/ሻል።

1. ያለህበትን ግጭት በአጋጣሚ እንደሆነና፣ በሌላ ሰው

እንደተደረገብህ ወይስ ለተለየ ዓላማ በሕይወትህ እንዲርስ እግዚአብሔር የፈቀደው እንደሆነ አድርገህ ነው ትመለከቱዋለህ?

2. በዚህ ግጭት ምክንያት ያሉህ ጥያቄዎች፣ ጥርጣሬዎች ወይም ፍርሃቶች ምንድናቸው?
3. መዝሙረ ዳዊት ምዕራፍ 37 እና 73ትን አንብብ። እነዚህ መዝሙሮች ምን እንዳታደርግ ያስጠነቅቁሃል? የሚያስተምሩህ ምን እንድታደርግ ነው? የሚያቀርቧቸውን አፅናኝ ተስፋዎች ጻፋቸው።
4. ይህ ግጭት ፍፁም አፍቃሪና ኃያል ከሆነው እግዚአብሔር የተሰጠህ ሥራ መሆኑን መገንዘብ ብትጀምር ስሜትህ፣ አመለካከትህ እና ጸባይህ የሚለወጠው እንዴት ነው ?
5. ለግጭቱ የምትሰጠው አጻፋ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቢሆን እግዚአብሔር የሚያደርገው መልካም ነገር ምን ይሆናል?
6. በዚህ ምዕራፍ በቀረቡት ትምህርቶች ላይ የተመሠረተ ፀሎት በመመዝገብ ከእግዚአብሔር ጋር ያለህን ግንኙነት ቀጥል።

ክፍል 2

በዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንዱን አውጣ

በዚህ ግጥም ውስጥ ላለኝ አስተዋፅኦ ኃላፊነትን በመውሰድ

እንዴት ነው በእኔ ውስጥ ያለውን የኢየሱስ

ሥራ ማለያት እችላለሁ?

እንተ ግብዝ አስቀድመህ በዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንዱ አውጣ፤ ከዚያም
በወንድምህ ዐይን ውስጥ ያለውን ጉድፍ ለማውጣት አጥርተህ ታያለህ።

(ማቴ 7:5)

ማርክ ቢያንስ የመጨረሻ ዕድል ነበረው። የተዘጋጀ ንግግሩን ጥብቅ አድርጎ
እንደያዘ በፊት ረድፍ ካለው አግዳሚ ወንበር ላይ በመቀመጥ የቤተክርስቲያን
ሽማግሌዎችን ፊት ለፊት ሊጋፈጣቸው ቆርጧል። ከስድስት ወራት በፊት ዋና
መጋቢ የመሆን እድገት እንዲያገኝ አሳብ ቀርቦለት አልደገፉትም።
በቤተክርስቲያን ጉባዔ ጊዜ ሲነቀፍም በዝምታ ቆመው ያዳምጡ ነበር። ከሁሉም
የከፋው ደግሞ፤ እንዳንዶቹ ሽማግሌዎች፤ ማርክ በጡረታ የሚገለለውን መጋቢ
ለመተካት መቻሉን በመጠራጠር ያመሉት ነበር።

በወራት ከሚቆጠር አስቸጋሪ የውጥረት ጊዜያት በኋላ፤ ከእንደ የማስታረቅ
አገልግሎት ክፍል የሰለጠኑ አማካሪዎች ጣልቃ እንዲገቡ፤ ሽማግሌዎች ጋበዙ።
አማካሪዎቹ ከሁለት እስከ ሦስት ጊዜ ባደረጉት የገብኝነት ወቅት ለጉባኤው
ስለማስታረቅ አስተማሩ፤ የግል ውይይቶችን አመቻቹ፤ ማርክንና ሽማግሌዎቹን
ደግሞ ለችግሩ መፈጠር በየበኩላቸው ያደረጓቸውን አስተዋፅዖዎች አምነው፤
ለቤተክርስቲያኒቱ መልካም አርአያዎች እንዲሆኑ አበረታቷቸው። ማርክ ግን
የሽማግሌዎቹ የተደጋገሙ ኃጢአቶች ከእርሱ ጥቂት ስህተቶች እጅግ የከበዱ
ናቸው ከሚለው ግንዛቤው ሊላቀቅ አልቻለም።

የሁለተኛው ሳምንት ስብሰባዎች ማብቂያ ሲቃረብ፤ ሽማግሌዎቹ
ለፈፀሟቸው ስህተቶች በጉባዔው ፊት የጋራ ንስህ ለመግባት ተዘጋጁ። ያዘጋጁት
የንስህ ጽሑፍ ግን ማርክና ሚስቱ እንዳሰቡት ሆኖ የቀረበ አልነበረም። በመሆኑም
ማርክና ሚስቱ ዶና፤ ሽማግሌዎቹ ያደረሱባቸውን በደል አቀናብረው በሕዝብ ፊት
ሊያቀርቡ አቀዱ።

ጉባዔው እንደተጀመረ፤ ከአስታራቂዎቹ አንዱ እርቅን አስመልክቶ አጭር
መልእክት ካቀረበ በኋላ፤ የስብሰባውን ግብ እና አካሄድ በመግለጥ በኋላ
ማይክሮፎኑን ለሽማግሌዎቹ ሰብሳቢ ሰጠው። እርሱም የተዘጋጀውን ጽሑፍ
እያነበበ ሽማግሌዎቹ መጋቢው ላይ ያደረሱትን ብዙ በደሎች አመነ። ከዚያም
ወደማርክና ወደሚስቱ እየተመለከተ፤ «ሁሉታችሁንም በድለናችኋል፤ ብዙም
ጎድተናችኋል። ስላደረስንባችሁ በደል እናዝናለን» አለ። ከዐይኖቹ በሚወርዱት
እንባዎችና በድምፁ መሠባበር ንስሐው ክልብ መሆኑን ለመረዳት ይቻል ነበር።

ከዚያ በኋላ ሌላ ሽማግሌ ተነሥቶ፤ በመጀመሪያ የራሱን ኃጢአት ከተናዘዘ
በኋላ፤ ተባባሪ መጋቢውንና ጉባዔውን ይቅርታ ጠየቀ። ሦስተኛው ሽማግሌም
እንዲሁ አደረገ። አስታራቂዎቹ የጠበቁት ሁለቱ ወይም ሦስቱ ብቻ እንዲናገሩ
ነበር፤ ነገር ግን፤ ወደያውኑ ከዘጠኙ ሰባቱ ሽማግሌዎች በተነበበው የንስሐ ጽሑፍ
ላይ የየግል ንስሐቸውን ለመጨመር ወደፊት መጡ።

ማርክ ከአሳቡ ጋር ይታገል ጀመር። አሁንም እንደተቆጣና ጉዳት
እንደተሰማው ቢሆንም፤ ሽማግሌዎቹ የተናገሯቸው ቃላት በልቡ ዙሪያ በሠራው
ግድግዳ ላይ ስንጥቃት ያበጁበት ጀመር። አሳቡን ሰብሰብ ያደርግ ዘንድ ጥቂት ጊዜ
የሚያስፈልገው መሆኑን ሚስቱ ዳና በመገንዘብ ከመቀመጫዋ ተነሥታ
ወደማይክራፎኑ ተጠጋች።

ወደ ሽማግሌዎቹ ዞር በማለትም «በዛሬው ምሽት ወዲህ የመጣሁት እኔንና
ባለቤቴን ማርክን ምን ያህል እንደጎዳችሁን ለሰዎች ለመንገር ነበር። ባለፉት
የመጨረሻ ጥቂት ደቂቃዎች ግን እጅግ የተሳሳትኩ መሆኔን እግዚአብሔር
አሳየኝ። በመጨረሻ እግዚአብሔር 1ዮሐ. 3:15 ውስጥ ምን ሊነግረኝ በመሞከር
ላይ እንዳለ ተረዳሁ። ጥላቻን አውስጤ በመያዝ እያንዳንዳችሁን ለወራት እልቤ
ውስጥ ስገድላችሁ ነው የቆየሁት። ከእናንተ ይልቅ እኔ ነኝ በደለኛ። ይቅርታ
እደርግላችኋለሁ፤ እናንተም ይቅር በሉኝ» አለች። ወደ ወንበሯ በምትመለስበት

ጊዜ የሚሰማት ነፃነት ፊቷ ላይ ይታይ ነበር። መራራነቷ ተወግዷል።

ማርክ ብድግ ብሎ ወደማይክሮፎኑ በሚያመራበት ጊዜ፤ እግሮቹ ከብረት የተሠሩ ይመስል እጅግ ከበዱት። ልቡ ውስጥ ሲካሄድ የነበረው ጦርነት ወደ ፍፃሜው በመዳረስ ላይ ነው። ሽማግሌዎቹ ባደረሱበት በደል በመቆጣት ቂም ይዞ መቆየት፤ ወይም የፈፀማቸውን ስህተቶች በመናዘዝ ለሽማግሌዎቹ ይቅርታ በማድረግ ነፃነትና ሰላም ማግኘት አማራጮቹ ነበሩት። እያደገ ይመጣ ከነበረው ስሜቱ የተነሣ ሁለቱንም ለማድረግ እንደማይችል ተረዳ።

ወደማይክሮፎኑ በመጠጋት ላይ እያለ፤ « እግዚአብሔር ሆይ እርዳኝ» በማለት በፀጥታ ጸለየ። ወዲያውኑ ጣቶቹ ላሉና የያዘው ማስታወሻ ደብተር ወለሉ ላይ ወደቀ። ወደሽማግሌዎቹ መለስ በማለትም በዚያን ዕለት ምሽት እናገራቸዋለሁ ብሎ ያልጠበቃቸውን ቃላት ተናገረ።

«ባለቤቴ ዶና ተሳስታለች፤ ከሰው ሁሉ ይልቅ እኔ ነኝ በደለኛ። እንደተባባሪ መጋቢት የትህትናና የመገዛት ምሳሌ መሆን ነበረብኝ። የዚህችን ቤተክርስቲያን አንጋፋ መጋቢ በመምረጥ ሂደት እግዚአብሔር በሽማግሌዎችና በጉባኤው ለመጠቀም እንደሚችል ማመን ነበረብኝ። ይህ መሆን ሲገባው፤ እኔ ለዚህ ሥልጣን የነበረኝ ጉጉት እንዲቆጣጠረኝ ፈቀድኩና ነገሩን እራሴ ልሠራው ሞክርኩ። እራሴን ከፍ በማድረግ፤ ሰዎች ስለችሉታዬ ማነስ የተሰማቸውን እውነተኛ መጨነቅ ሲገልጡ የማልቀበል ሆንኩ። ሰዎች ለምን አሙኝ ብዬ ብቆጣም፤ እኔ እራሴ ያንኑ አደርግ ነበር። ስለ እኔ ክፉ ያወሩ ሰዎችን በቀጥታ ሄጀ በማነጋገር ፈንታ፤ እርቃቸዋለሁ፤ በቁጣ ፊት እነሣቸዋለሁ። አንዳንዶቹ ይቅርታ ሲጠይቁኝ እንኳን እምቢ እላቸው ነበር። በሚያሳዝን ሁኔታ የናጉተ መጋቢ መሆን አቅቶኛል። ከሁሉም የከፋው ነገር ደግሞ ባለቤቴን ወደ መራራነቴ አስገብቻለሁ፤ እግዚአብሔር ይቅር እንዲለኝ እጠይቀዋለሁ፤ ይቅር እንድትሉኝ ለእናንተም ጸጋ እንደሚሰጣችሁ ተስፋ አደርጋለሁ»

ሽማግሌዎች ማርክን ለማቀፍ በአንድነት ተነሱ። ከነሱ ጋር እንድትቀላቀል ዶናንም አመጧት። ከጥቂት ቆይታ በኋላ ሌላ ድምፅ ከኋላቸው ተሰማ። በጉባኤው ፊት ሁለት ተጨማሪ ማይክሮፎኖች ተቀምጠው ነበር። አንድ በዕድሜ ፀና ያለ ሰውዬ መድረኩ ላይ ወደነበሩት ሰዎች መጣና እንደኛው ፊት ቆመ። ይህን ያደረገው በሰውየው ላይ የሚመጣውን ወቀሳ ለመውሰድ ነው። ይህንን ውሳኔውን

በመግለጥ ላይ እያለ፤ አንዲት ሴት ጉባኤው ፊት ወደነበረው ሌላ ማይክሮፎን አመራች፤ በጊዜው በነበረው ንስሐ በመማገት ሰላም የማግኘት መንፈስ ተነሳስታለች። እንደዚሁ በተከታታይ ሌሎችም እየተነሡ የሀሜት፤ የመለያየትና የልቦ ደንዳናነት ኃጢአታቸውን ተናዘዙ። እያንዳንዱ ሰው ወደ ራሱ ወይም ወደ ራሷ እያመለከተ የራሱ ክላሽ ሆነ።

ከእርባ አምስት ደቂቃዎች የንስሐ ጊዜ በኋላ፤ በጉባኤው ላይ ጸጥታ ሰፈነ። ከአስታራቂዎቹ አንዱ ስብሰባውን በጸሎት ዘጋ። ሲጨርስ እግዚአብሔር ገና ሥራውን ያላበቃ መሆኑ ተሰማው። በዚሁ መሠረት አጠገብ ለአጠገብ ያሉ ሰዎች በእውነተኛ ደስታ በመተቃቀፍ «እግዚአብሔር ኃጢአትህን / ኃጢአትሽን ይቅር ብሎሃል/ ብሎሻል » እንዲባባሉ አሳሰበ። ሕዝቡ ይህን መልካም ዜና እየተጋሩ ተቃቀፉ፤ ለረጅም ጊዜም አወሩ። ይህን የተመለከቱት አስታራቂዎች በፀጥታ ከአዳራሹ ወጡ፤ እነዚያ ሰዎች በመልካሞቹ የእግዚአብሔር እጆች ውስጥ መሆናቸውን አውቀዋልና።

ይህ ሁኔታ ከ«የወርቃማው ውጤት» ብዙ እውነተኛ ምሳሌዎች አንዱ ነው። ወርቃማው ውጤት፤ ሌሎች እንዲያደርጉልን የምንፈልገውን እኛም ለነርሱ እንድናደርግ የሚጠይቀው ሕግ ውጤት ነው። ወርቃማው ውጤት ሰዎች በተለምዶ የሚያደርጉልን እንዳደረግንላቸው ነው ይላል። ስለ አንድ ችግር ሌሎችን የምንወቅስ ከሆን፤ እነርሱም በአፀፋው ይወቅሱናል። «ተሳስቻለሁ» ካልን ግን አፀፋው ብዙ ጊዜ የሚያስደንቅ ሁኔታ «የእኔም ስህተት ነበር» የሚል ይሆናል።

ባለፉት ሃያ አንድ አመታት፤ በመቶ በሚቆጠሩ ጉዳዮች ውስጥ ይህን ውጤት ተመልክቻለሁ። ግጭቱ የግል ፀብ፤ ፍቺ፤ ክስ ወይም የቤተክርስቲያን መከፋፈልን የሚመለከት ቢሆንም እንኳን፤ ሰዎች ለሌሎች የሚሰጡት አፀፋ፤ ለነሱ በተደረገላቸው ወይም በተደረገባቸው ዓይነት ነው። አንድ ሰው ጉዳት ሲያደርስና ሌላውን ሲከስ ያኛውም እንዲሁ ያደርጋል። እግዚአብሔር አንድ ሰው እራሱ ዐይን ውስጥ ያለውን ግንድ ማውጣት እንዲጀምር ሲያደርገው፤ በሌላ አንፃር ያለውም ሰው ተመሳሳይ ነገር አሰማድረጉ የተሰመደ ነገር አይደለም።

ወርቃማው ውጤት ብዙ ጊዜ የሚከናወነው፤ መጽሐፍ ቅዱስን በሚገነዘቡና ወንጌልን ፋይዳቸው በሚያደርጉ ሰዎች ነው። ኃጢአታችን ኢየሱስ ለእኛ

እንዲሞት እስኪያደርገው ድረስ የከፋ መሆኑን ስንቀበልና፤ እንዲሁም እግዚአብሔር በደላችንን ሁሉ ይቅር ያለን መሆኑን ስናስታውስ፤ እራሳችንን ማጽደቃችንን እንተውና ጉድለታችንን በነፃነት እንቀበላለን። ይህን ስናደርግ፤ አስደናቂው የእግዚአብሔር የይቅርታ ስጦታ የኛ ይሆናል። እንዲሁም እግዚአብሔር የእኛን ንስሐ ሌሎች ዓይኖቻቸው ውስጥ ያለውን ምስሶ እንዲያዩ ለማድረጋቸው በመጠቀም ደስ ይለዋል።

ይህ በርግጥ ውዝግብ ሊደረግበት የሚገባ ነገር ነው?

ጥበብ ሰውን ታጋሽ ታደርገዋለች
በደልን ንቆ መተውም መክበሪያው ነው
ምሳሌ 19:11

ኢየሱስ ግጭትን ስለማወስወገድ ብዙ ተናግሯል፤ በጣም ከሚታወቁት ትእዛዛቱ አንዱ ማቴ. 7:3-5 ውስጥ የሚገኘው ነው፤

«በዓይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ ሳትመለከት፤ በወንድምህ ዓይን ያለውን ጉድፍ ለምን ታያለህ? በዓይንህ ውስጥ ግንድ እያለ ወንድምህን፤ ዐይንህ ውስጥ ያለውን ጉድፍ ላውጣልህ፤ ማለት እንዴት ትችላለህ? አንተ ግብዝ፤ አስቀድመህ በዓይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ አውጣ፤ ከዚያም በወንድምህ ዓይን ውስጥ ያለውን ጉድፍ ለማውጣት አጥርተህ ታያለህ።»

ይህ ምንባብ አንዳንድ ጊዜ ለሌሎች ስህተታቸውን እንዳንነግር የተሰጠ ማስጠንቀቂያ እንደሆነ ተደርጎ ተተርጉሟል። በጥንቃቄ ብታነበት ግን በፍቅር የሰዎችን ስህተት ማስተካከልን አይከለክልም። ችሎልና ተገቢ ያልሆነ እርምጃ ነው የሚከለክለው ። ኢየሱስ ታደርግ ዘንድ ዘንድ የሚፈልገው ፤ ለሌሎች ስህተታቸውን ከመንገርህ በፊት፤ የራስህን ስህተት እንድታይና እንድታስወግደው ነው። ለአንድ ግጭት መባባስ አንተ የተጫወትከውን ሚና ካስተካከልክ በኋላ፤ ሌሎችም እንዲያስተካክሉልታናግራቸው ትችላለህ።

በግጭቱ ውስጥ ያለህን ሚና ስትመረምር፤ ሁለት ዓይነት ስህተቶችን መፈለጉ ጠቃሚ ነው። የመጀመሪያው ስህተት፤ በሌሎች ሰዎች ባሕርይ በቀላሉ የመቆጣት ክፍተኛ ስሜታዊነት ይኖርብህ ይሆናል። ሁለተኛው፤ በራስህ

ኃጢአተኛ ባሕርይ ምክንያት ለግጭቱ አስተዋፅኦ አድርገህ ይሆናል። በዚህ ምዕራፍ የዝንባሌን ጉዳይ፣ በሚቀጥሉት ሁለት ምዕራፎች ደግሞ የፀባይን ጉዳይ እንመለከታለን።

ጉዳዮቹን ለይቶ ማወቅ

በአንድ ግጭት ውስጥ የነበረህን ሚና በምትመዝንበት ጊዜ፣ ከሌሎች የሚለዩህን ጉዳዮች በግልጽ ለይተህ ማወቅህ ጠቃሚ ነገር ነው። ግጭቶች ባጠቃላይ ሁለት ጉዳዮች ይኖሯቸዋል፤ ቁሳዊ እና ግላዊ ናቸው። ቁሳዊ ጉዳዮች ንብረትን፣ ገንዘብን፣ መብቶችንና ኃላፊነቶችን የመሳሰሉትን ያካትታሉ። እነዚህ ጉዳዮች፣ የአረፍት ጊዜያትንን የት እናሳልፍ? አዲስ ቤተክርስቲያን መሥራት ይኖርብናል? ለምሳሌ ቴድ የተባለ ሰውዬ ሱዌ ከተባለች ሴት የተበደረው ገንዘብ ስንት ነው? ይህን ንብረት እንዴት እንሸጠው? ቢል የተባለ ሰውዬ ደግሞ ዶን የተባለ ሠራተኛውን ከሥራ ለማባረር ምን መብት አለው? አሊስ የተባለ ሰውዬ ኮንትራቱን አፍርሷልን? እነዚህ ጉዳዮች በተባበረ ውይይት፣ መፈታት አለባቸው፤ ምዕራፍ 11 ውስጥ በሚገለጠው መሠረት።

ግላዊ ጉዳዮች በሰዎች ውስጥ ወይም እርስ በርስ ካለ ሁኔታ ጋር ይዛመዳሉ። እነዚህ ነገሮች ስለሌሎች ያለንን ዝንባሌና ስሜቶች የሚያመለክቱ ሲሆኑ፣ እርስ በርሳችን ያለን ግንኙነት ውጤቶች ናቸው። ግላዊ ጉዳዮች ብዙ ጊዜ የሚገለጡት በአሳብና እንዲህ በሚሉ አረፍተነገሮች ነው፤ «ስለዋሽሽኝ ተናድጃለሁ»፣ «ግትርና የማታመዛዝን ናት»፣ «ሁልጊዜ በኔ ላይ ነቀፋ የማያቀርብበትን መንገድ አልወደውም»፣ «ሲያታልለኝ እንደሚፈልግ እርግጠኛ ነኝ»፣ «ያን ያደረከው እኔን ለማሳፈር ነው»። እንዲህ ያሉት ጉዳዮች ባጠቃላይ የሚፈቱት ጥቃትን በማለፍ፣ በገሰሆ፣ በፍቅር በመገሰፅ እና በይቅርታ ነው፤ ይህ ጉዳይ በቀጣይ ምዕራፎች ይቀርባል።

አንዳንድ ግጭቶች ጉልህ ወይም ቁሳዊ ብቻ ሲሆኑ፣ ሌሎቹ ደግሞ ግላዊ ብቻ ናቸው። ይሁን እንጂ፣ በአብዛኛዎቹ ግጭቶች ውስጥ ሁለቱም ዓይነት ጉዳዮች እርስ በርሳቸው ይወሳሰባሉ። ይህ መወሳሰብ ሉቃስ 12፡13-15 ውስጥ በአጭሩ ተገልጧል፤ «ከሕዝቡ መካከል አንድ ሰው መምህር ሆይ ወንድሜ ርስት እንዲያካፍለኝ ንገረው» አለው። ኢየሱስም «አንተ ሰው በእናንተ ላይ ፈራጅ ወይም

ዳኛ ያደረገኝ ማነው?» አለው። ደግሞ «የሰው ሕይወቱ በሀብቱ ብዛት የተመሠረተ ስላልሆነ ተጠንቀቁ፤ ከስግብግብነት ሁሉ ራሳችሁን ጠብቁ» አላቸው። በዚህ ግጭት ውስጥ ያለው ቁሳዊ ጉዳይ፣ የቤተሰቡ ውርስ እንዴት መከፋፈል አለበት? የሚል ሲሆን፣ የወንድማማቾች ስግብግብነትና አራስ ወዳድነት ቁሳዊውን ጉዳይ በተባበረ ሁኔታና በጸጋ ከመፍታት አግዷቸዋል።

ቁሳዊ እና ግላዊ ጉዳዮች እርስ በርሳቸው የሚመጋገቡና አንዱ ሌላውን የሚያባብሱ ናቸው። ይህ ሁኔታ ጥቃቅን አለመግባባቶችን ወደከፍተኛ ፀብ ያሳድጋቸዋል። ለምሳሌ፣ ከረጅም ጉዞ ወደቤቴ ስመለስ፣ ሚስቴ የሠራችውን ጣፋጭ ምግብ እናፍቃለሁ። በሌላ በኩል እሷ በጣም ስለሚደክማት ምግብ ከማብሰል ይልቅ፣ ወደሆቴል ሄዳ ለመመገብ ትፈልጋለች። እዚህ ላይ ቁሳዊው ጉዳይ በጣም ቀላል ነው፤ አይደለም? ዛሬ ቤታችን ውስጥ እንመገብ ወይስ ሆቴል? ይህ ቀላል ነገር አንዳንድ ጊዜ ወደ ግጭት ያድጋል። ሚስቴ ሆቴል ሄደን እንመገብ በማለት ብትጫነኝ፣ ሆቴል መመገቡ እጅግ የሰለቸኝ መሆኑ ምንም አይገዳትም ብዬ አጉረመርማለሁ። እሷ ደግሞ እኔ ባልነበርኩበት ጊዜ ሥራ በዝቶባት እንደነበር ባለመረዳቱ ቅሬታ ይሰማታል። እኔ ስለገንዘብ አቅማችን እነሣለሁ፣ እሷ ደግሞ አዲስ ስለገዛሁት ኮምፒውተር ትጠቅሳለች። ብዙም ሳይቆይ ሆቴል የመብላት፣ አራስ ወዳድነት፣ የሌላን ፍላጎት ወይም ችግር ያለመረዳት፣ የቤት ውስጥ ኃላፊነቶች እና የአዲሱ ኮምፒውተር ጉዳዮች በሚያስገርም ሁኔታ ይወሳሰባሉ።

እነዚህ ድምር ጉዳዮች በተከሰቱ ጊዜ ተያያዥ ግላዊ ጉዳዮችን ካልፈታህ መሠረታዊዎቹን ተጨባጭ ወይም ቁሳዊ ጉዳዮች በአጥጋቢ ሁኔታ ልትፈታቸው አትችልም። መጀመሪያ ተጨማሪ ጉዳዮችን መጎተትህን ማቆምና፣ አሁን የተከሰቱትን ጉዳዮች መለየት ወይም ማጣራት አለብህ። በመጀመሪያው ጉዳይ ላይ ለመስማማት ሞክር (ሆቴል ወይስ ቤታችን ነው መመገብ ያለብን?) ከዚያም የመጀመሪያዎቹን ግላዊ ጉዳዮች ለይ። (ሚስት ምግብ ማብሰል ስልችቷታል። ባል ደግሞ ሆቴል መመገብ ስልችቶታል። ሚስት ድካሟ ዋጋ ያልተሰጠው መስጧታል። ባል ሚስቴ አራስ ወዳድ የሆነች መስሎተል።) ከዚህ ቀጥሎ ደግሞ ሁለተኛ ጉዳዮችን መዝግብ። (ሚስት ስለገንዘብ አቅማችን ግድ የላትም፣ ባል በእርግጥ አዲስ ኮምፒውተር ያስፈልገዋል? ምግብ ማብሰል መማር

አለበት?)

ጉዳዮቹን ከለየህ በኋላ ችግሩን ለመፍታት ደረጃ በደረጃ ምን ማድረግ እንደሚኖርብህ መወሰን ትጀምራለህ። ብዙ ጊዜ እያንዳንዱን ጉዳይ ማንሳትና፤ «ይህ ጉዳይ በእርግጥ ፀብ ሊነሣበት የሚገባ ነው?» ብሎ መጠየቅ ብዙ ጊዜ ጠቃሚ ነው። ጎላ ያሉ ግላዊ ወይም ቁሳዊ ጉዳዮች ሲኖሩ፤ ለዚህ ጥያቄ የሚሰጠው መልስ አዎ ስለሚሆን በተከታታይ ምእራፎች ውስጥ የሚገለጡበትን ደረጃዎች ተከተል። (ብዙ ጊዜ መጀመሪያ ዋና ለሆኑ ግላዊ ጉዳዮች መፍትሔ መስጠቱ ቁሳዊ ወደሆኑ ጉዳዮች ለመሻገር ይረዳል። ሌላ ጊዜ ደግሞ ግላዊና ቁሳዊ ጉዳዮችን በማቀያየር፤ በአንደኛው ጉዳይ የተጀመረው ሂደት ወደሌላው ለመሻገር እንዲረዳ ማድረግ ያስፈልግሃል)

ብዙ ጊዜ አንድን ጉዳይ ከመጽሐፍ ቅዱስ እይታ አንፃር ብትመለከተው ለግጭት የሚዳርግ አለመሆኑን ትገነዘባለህ። እንዲህ ያሉት ጉዳዮች በፍጥነትና በጸጥታ ሊታለፉ ወይም መፍትሔ ሊሰጣቸው ይገባል። አንድ ጉዳይ ሊታለፍ ወይም ክትትል ሊደረግበት የሚገባ መሆኑን ለመለየት ሊረዱህ ከሚችሉ መርሆዎች መካከል ጥቂቶቹ ከዚህ በታች ሠፍረዋል።

ጥቃቅን ጥፋቶችን እለፋቸው

በብዙ ሁኔታዎች ግጭትን የመፍቻው ተመራጭ መንገድ የሌሎችን ግላዊ ጥፋት በቀላሉ ማለፍ ነው። ይህ መንገድ በመጽሐፍ ቅዱስ ይደገፋል፤

«ጥበብ ሰውን ታጋሽ ታደርግዋለች፤ በደልን ንቆ መተውም መከበሪያ ነው» (ምሳሌ 19:11፤12:16፤15:18፤20:3)

«ጠብ መጫር ግድብን እንደ መሸንቆር ነው፤ ስለዚህ ጠብ ከመጫሩ በፊት ነገርን ራቅ» (ምሳሌ 17:14፤26:17)

«ፍቅር ብዙ ኃጢአትን ይሸፍናልና፤ ከሁሉ በላይ እርስ በርሳችሁ ክልብ ተዋደዱ» (1ኛ ጥ. 48፤ምሳሌ 10:12፤17:9)

«ፍጹም ትሁታንና ገሮች ሁኑ፤ እርስ በርሳችሁም በፍቅር እየተቻቻላችሁ ትእግሥተኞች ሁኑ» (ኤፌ. 4:2)

«እርስ በርሳችሁ ተቻቻሉ፤ ከእናንተ አንዱ በሌላው ላይ ቅር የተሰኘበት ነገር ቢኖር፤ ይቅር ተባባሱ፤ ጌታ ይቅር እንዳላችሁ እናንተም ሌላውን

ይቅር በሉ» (ቆላስ. 3:13፤ኤፌ. 4:32)።

የሌሎችን ጥፋት ወይም በደል በምንተው፤ ጊዜ እግዚአብሔር እኛን ይቅር ያለበትን ታላቅ ምህረት የመሰለ ድርጊት መፈፀማችን ነው። «እግዚአብሔር መሐሪና ይቅር ባይ፤ ለቁጣ የዘገየ፤ ፍቅሩም የበዛ ነው። እርሱ ሁልጊዜ በደልን አይከታተልም፤ ለዘላለምም አይቆጣም። እንደ ኃጢአታችን አልመለሰልንም» (መዝ. 103:8-10)።

እግዚአብሔር ኃጢአት ስንሠራ ወደያውኑ በከባድ ቅጣት እንደማይቀጣን ሁሉ ሰዎችንም እንዲሁ ልንቀርባቸው ይገባል። ይህ ማለት ግን ኃጢአቶችን ሁሉ በዝምታ እንለፋቸው ማለት አይደለም፤ መርምረንና ለይተን ጥቃቅን ስህተቶችን ለማለፍ እንድንችል የእግዚአብሔርን እርዳታ መጠየቅ ያስፈልገናል ማለት ነው።

ሁለት አይነት ጥፋቶችን ማለፍ ተገቢ ነው። አንደኛ፤ ጥፋቱ በአንተና በሌላው ሰው መካከል ለረጅም ጊዜ ግድግዳ ሠርቶ፤ እንድትጠላው / እንድትጠላት ያደረገ ከሆነ፤ ሁለተኛ፤ ጥፋቱ የእግዚአብሔርን፤ የሌሎችን ወይም የጥፋተኛውን ክብር የሚነካ ካልሆነ (የዚህን ጉዳይ መሥፈርት፤ ምዕራፍ ሰባት ውስጥ ይበልጥ ሰፋ በማድረግ እንነጋገርበታለን)

ጥፋቶችን ማለፍ ማለት፤ ለጊዜው በቀላሉ ዝም የምትለው የቸልተኛነት ሂደትና፤ ሌላ ጊዜ በሌላ ሰው ላይ ለመጠቀም የምታቆየው አይደለም። ይህን ማድረግ በተፈፀመ ጥፋት ቂም ወደመያዝ የሚመራና፤ ማለፍን እምቢ የማለት አንዱ ገጽታ ነው። ይህን መንገድ፤ በደልን በማቆየት ውስጣዊ መራራነትንና ብሶትን አቆይቶ በመጨረሻ በቀላሉ የሚፈነዳ ቁጣ የሚፈጥር መሆኑን መከድ ነው። ማለፍ ወይም ይቅርታ ከዚያ ይልቅ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተገለጸው የእግዚአብሔር ምህረት በመነሣት የሚፈፀም ተግባራዊ ሂደት ነው። አንድን ጥፋት ወይም በደል በእውነት ማለፍ ማለት፤ ስለተፈፀመው ነገር ላለማውራት መወሰን እንዲሁም መቻል ነው። ነገሩን በዚህ መንገድ ለማስወገድ ካልቻልክና ሊታለፍ የማይገባው ከባድ ከሆነ፤ ወይም በሌላ ሰው ሕይወት ውስጥ እንደ የሕይወት ዘይቤ የሚቀጥል ከሆነ፤ ወደሰውዬው በመሄድ በፍቅርና በሚያንፅ መንገድ ልታናግረው ያስፈልጋል።

ዝንባሌህን መርምርና ለውጠው

በደልን ወይም ጥፋትን ይቅር እንዳንል ከሚያደርጉን ችግሮች አንዱ፣ በጣም ቁጡ ባሕርይ ወይም ነገርን የማንክ ዝንባሌ ስላለን ነው። ይህን ዝንባሌ የማስወገጃው አንድ መንገድ ዝንባሌህን በእግዚአብሔር ቃል ብርሃን መመርመር ነው።

ጳውሎስ ለፊልጵስዩስ ሰዎች የጻፈው መልእክት፣ ግጭት ውስጥ በምንገባበት ጊዜ ዝንባሌያችንን የምንፈትንበት በጣም ጥሩ መመሪያ (ፎርሙላ) ነው። ጳውሎስ ፊልጵስዩስ ውስጥ የሚኖሩ ሁለት የኢየሱስ ተከታዮች ውዝግብ ውስጥ መግባታቸውን የሰማ ይመስላል። ለቤተክርስቲያኒቱ በጻፈው ግልጽ ደብዳቤ ዓማካይነት እነዚህ ሁለት ወዳጆች ለሰላም እንዲተጉ እንዲህ በማለት መከራቸው፦

በጌታ አንድ ልብ እንዲኖራቸው ኤዋጅያንን እለምናለሁ፤ ሲንጤኪንንም እለምናለሁ። አዎን፤ አንተ ታማኝ የሥራ ባልደረባዬ ሆይ፤ ወንጌልን በማሰራጨት ረገድ ከእኔና ከቀለሚንጦስ ጋር፤ እንዲሁም ስሞቻቸው በሕይወት መጽሐፍ ከተጻፉት ከሌሎች የሥራ ጓደኞቼ ጋር የተጋደሉትን እነዚህን ሴቶች እንድትረዳቸው እለምንሀለሁ።

ምን ጊዜም በጌታ ደስ ይበላችሁ፤ ደግሜ እላለሁ ደስ ይበላችሁ።

ገርነታችሁ በሁሉ ፊት የታወቀ ይሁን፤ ጌታ ቅርብ ነው። በነገር ሁሉ በጸሎትና በምልጃ ከምሥጋና ጋር ልመናችሁን በእግዚአብሔር ፊት አቅርቦ እንጂ ስለማንኛውም ነገር አትጨነቁ። ከማስተዋል በላይ የሆነው የእግዚአብሔር ሰላም ልባችሁንና ለላባችሁን በክርስቶስ ኢየሱስ ይጠብቃል።

በመጨረሻም ወንድሞች ሆይ፤ እውነት የሆነውን ሁሉ፤ ክቡር የሆነውን ሁሉ፤ ትክክል የሆነውን ሁሉ፤ ንጹህ የሆነውን ሁሉ፤ ተወዳጅ የሆነውን ሁሉ፤ መልካም የሆነውን ሁሉ፤ በጎነት ቢሆን ወይም ምስጋና እንደነዚህ ስላሉት ነገሮች አስቡ። ከእኔ የተማራችሁትን ወይም የተቀበላችሁትን፤ የሰማችሁትን ወይም ያያችሁትን ማናቸውንም ነገር አድርጉ፤ የሰላም አምላክ ከናንተ ጋር ይሆናል። ፊልጵስዩስ 4:2-9

ጳውሎስ ኤዋጅያንንና ሲንጤኪን አለመግባባታቸውን ለማስወገድ ምን ማድረግ እንደሚገባቸው አልገለጠም። ከዚያ ይልቅ ላለበት ሁኔታና ለእርስ በርሳቸው ግንኙነት ቀና ዝንባሌ ያዳብሩ ዘንድ ሊወስዱዋቸው በሚገቡ እርምጃዎች ላይ ነው ያተኮረው። ጳውሎስ ትምህርቶችን በአምስት መሠረታዊ መርሆች ይከፋፍላቸዋል። አንተም ግጭት ውስጥ በምትገባበት ጊዜ ልትጠቀምባቸው ትችላለህ።

1. ሁልጊዜ በጌታ ደስ ይበላችሁ። ጳውሎስ እንደሁሌው ግጭቶችን በምንፈታበት ጊዜ አሠራራችን እግዚአብሔርን ማዕከል ያደረገ እንዲሆን ይመክረናል። ከሁሉም ይልቅ በደስታ እግዚአብሔርን ማዕከል ያደረግን እንድንሆን ይፈልጋል። ይህን ነጥብ ምናልባት እንደምዘለው በመረዳት፤ «ሁል በጌታ ደስ ይበላችሁ። ደግሜ እላለሁ ደስ ይበላችሁ!» ብሏል። ግጭት ውስጥ እያለህ ደስ የምትሰኝበት ነገር ምንድነው? ዐደኛችሁን ከፍተህ እግዚአብሔር ለአንተ ያለውን የተትረፈረፈ መልካምነት የምትመለከት ከሆንክ፤ በከፋ ግጭት ውስጥ እንኳን ሆነህ ለሱ ልታቀርበው የሚገባ የደስታ አምልኮ ዓይነት እነሆ።

ጌታ ሆይ፤ በሚያስገርም ሁኔታ አንተ ለኔ መልካም ነህ! ለኃጢአቴ፤ በዚህ ግጭት ውስጥ የፈፀምኳቸውን ጨምሮ፤ ይሞትልኝ ዘንድ አንድያ ልጅህን ልክኸዋል፤ በኢየሱስ ምክንያት ይቅርታ አግኝቻለሁ፤ ስሜም በህይወት መጽሐፍ ውስጥ ተጽፏል! እንደበደሌ አላደረክብኝም! ለኔ አንተ ታጋሽ፤ ቸር፤ ይቅር ባይ ሆነህልኛል። ለሌሎች ይህንኑ እንዳደርግ እባክህ እርዳኝ።

ከታላቁ ምህረትህ የተነሣ ለጠላቴም መልካም ነህ። በተደጋጋሚ ቢበድለኝም እንኳን ለእኔ እንዳደረግከው ለሱም ይቅርታህን ትሰጠዋለህ። እኔና እሱ በምድራዊ ሕይወታችን ባንታረቅም እንኳን እናደርገዋለን ብዬ አሁንም ተስፋ አደርጋለሁ። ሁለታችንን በሰማይ ቤታችን የማስታረቁን ሥራ ሠርተሃል። በአንተ ካለን አስደናቂ ተስፋ አንፃር ሲታይ ይህ ግጭት በጣም ኢምንት ነው!

በአሁኑ ወቅት ከምትመለከታቸው ብዙ ሌሎች ነገሮች ጋር ሲነፃፀር፤ ይህ ግጭት በጣም ትንሽ ነው፤ ቢሆንም ግጭቱን ለመፍታት በማደርጋቸው ጥረት ውስጥ አንተ ከኔ ጋር ለመራመድ ፍቃደኛ ነህ። እንዲህ ያለውን ትኩረት ለኔ መሰጠትህ ለምንድነው? ይህን መገንዘቤ ለኔ በጣም ድንቅ ነው። ስጦታህ ለኔ

ተትረፍርፏል። የመንፈስህን ማፅናናት፣ የቃልህን ጥበብ እና የቤተክርስቲያንህን ድጋፍ ሰጥተኸኛል። እነዚህን ድንቅ ሀብቶች እስከዛሬ ችላ በማለቱ ይቅር በለኝ፤ አንተን ለማክበርና ደስ ለማለኝት እጠቀምባቸው ዘንድ እርዳኝ።

እነዚህን ተመሳሳይ ሀብቶች ተቃዋሚዬም የሚያገኛቸው በመሆናቸው ደስ ይለኛል። በእነዚህ አማካኝነት ወደ አንተ መቅረብ ኃጢአታችንን ለማየት እንድንችል፣ ወንጌልን ለማስታወስ፣ በእውነትህ ላይ በመመሥረት ካንተ ጋርና እርስ በርሳችን ወደ አንድ አእምሮ እንድንመጣ እንዲሁም ሰላምና ሀብረት በመካከላችን እንድንመሠርት እባክህ እርዳን።

በመጨረሻም ጌታ ሆይ፣ ይህ ግጭት ድንገተኛ ባለመሆኑ ደስ ይለኛል። አንተ ልዑልና መልካም ነህ፤ በዚህ ሁኔታ ውስጥ ለክብርህና ለኔ መልካም እንዲሆን በመሥራት ላይ መሆንህን አውቃለሁ። ተቃዋሚዬ ምንም ያድርግም፣ ልጅህን የምመስል ልታደርገኝ በመሥራት ላይ ነህ። በማንኛውም መንገድ ካንተ ጋር እንድተባበር እርዳኝ፤ እንዲሁም ላደረከውና ለምታደርገው ነገር ሁሉ ክብርን እንዳቀርብልህ እባክህ እርዳኝ።

በወንጌል በኩል የሚገኝ ድነት፣ ለለውጥ የሚሆን መንግሥትና ኃይል፣ በእግዚአብሔር መንፈስና ቃል ዓማካይነት የሚሰጥ መልካም ምሪት፣ የክርስቶስ አካል ሀብት፣ ሉዓላዊ በሆነው እግዚአብሔር ዓማካይነት የሚመጡ ዕድሎች፣ «በጌታ ስትሆን» እነዚህ ሁሉ በረከቶች ያንተ ይሆናሉ። ነገር ግን እንዲህ እንድታስብ ሰይጣን እንዳማይፈልግ አስታውሰ። እርሱ የሚፈልገው፣ ስለግጭቶች እንድትጨነቅ፣ ብቸኛ እንድትሆንና ከእግዚአብሔር ውጭ ወደ ማንኛውም ነገር እንድትመለከት ያደርገሃል። ተቃውመው! በፀሎትና በአምልኮ ሳታቋርጥ ወደ ጌታ ቅረብ፤ ባንተ ላይ ስላለው መልካምነትም ደስ ይበልህ። እንዲህ ብታደርግ ይህ ዓይነቱ ደስታ በሚያመጣው ነፃነትና ኃይል ትደነቃለህ።

2. ገርነታችሁ በሁሉ ዘንድ የታወቀ ይሁን። ግጭትን በተመለከተ ተገቢውን ዝንባሌ የማሳደጊያው ሁለተኛ እርምጃ «ገርነታችሁ በሁሉ እንዲታይ» ማድረግ ነው (ገላ. 6:1-2ን ከዚህ ጋር አነፃፅሩ)። በዚህ ምንባብ «ገርነት» ብሎ የተረጎመው ግሪክኛ ቃል እምቅ ትርጉሞች አሉት። «መታገሥ» «ሆደ ሰፊነት»

«ጭምትነት» «ትሁትነት» «ለጋስነት» «ለሰው አሳቢ» «መልካም» ማለት ነው። በአጭሩ፣ ቃሉ የቁጡነትንና የጋጠወጥነትን ተቃራኒ አሳብ ነው የሚገልጠው።

በግጭት መካከል ሆኖ ገር መሆን ለሌሎች ፀጋን የማስተላለፊያ ብርቱ መንገድ ነው። በተለይም ፀባይህ «ለሁሉ በሚገለጥበት ጊዜ» እንዲህ ያለው ገርነት የክርስቶስን በሀይወትህ መኖርና፣ የኃይሉን መገኘት ያንፀባርቃል፤ ይህም እርሱን ያስከብራል። እንዲሁም ነገሮችን የሚያባብስ ሁኔታ እንዳታደርግና እንዳትናገር ይረዳሃል። በመጨረሻም፣ ገርነትህ ወርቃማውን ውጤት በማምጣት ጠላቶችህ ያንተን መስል ፀባይ እንዲኖራቸው ያበረታታቸዋል።

በተለይ የበደለህ ሰው ያልተለመደ መጨነቅ የደረሰበት ከሆነ፣ ገርነት ተገቢ ነገር ነው። እንዲያ ከሆነ፣ ባንተ ላይ የደረሰው በደል፣ ሥር የሰደደና የሌላ ችግር ምልክት ሲሆን ይችላል። በገርነትና በፍቅር ምላሽ በመስጠት፣ የበደለህን ሰው በብርቱ ልታገለግለው ትችላለህ። ልጄ ሜጋን አንድ ቀን እንዲህ አድርጋኛለች። ከአገልግሎቱ ጋር የተያያዘ አንድ ችግር ገጥሞኝ ስለነበር፣ በቁጣ በመናገር ጭንቀቴን ወደቤተሰቤ አደረስኩት። ወደያውኑ ጥንቃቄ በማድረግ ከመንገዴ ሁሉም ዞር አሉ። ሜጋን ኃጢአታዊ ባህርዬን ለጥቂት ጊዜ ከተመለከተች በኋላ፣ ጠጋ አለችና እንዲህ በማለት በቀስታ ጠየቀችኝ፤ «አባይ የሚያስጨንቅህ ነገር አለንዴ? እንዲህ ቁጡ ሆነህ አታውቅም»። በጠንካራ አነጋገሯ የገለፀችው ለኔ ያላት መጨነቅ ውስጤን አቀለጠው። የገጠመኝን ችግር ለመግለጥ እንዲያ በቁጣ ስለተናገርኳቸው ስህተተኛ መሆኔን አመንኩ። እጅዋን እክንዴ ላይ በማሳረፍ እንዲህ አለችኝ፡ «ይቅርታ አደርግልሃለሁ አባይ። ስለችግርህ መጸለይ እንችላለን?» ልጄ ወደኔ የቀረበችበት፣ እንዲሁም ለጭንቀቴ መፍትሔ ልትፈልግና አመለካከቴን እንድለውጥ እርዳታ ልታደርግልኝ የመጣችበት መንገድ እጅግ ድንቅ ነው።

3. ጭንቀትን በጸሎት ተካ። ጭንቀትን በተመለከተ ልናዳብረው የሚገባ፣ ሦስተኛ መንፈሳዊ ዝንባሌ አስጨናቂ አሳቦችን ማስወገድ ነው። ጳውሎስ «በመንም አትጨነቁ» ብሎ ሲጽፍ፣ ስለተራ ነገሮች መናገሩ አይደለም። «መጨነቅ» ብለን የምንተረጉመው ግሪክኛ ቃል ፍቺ፣ የስጋትና ችግር ሽክም፣ ጫና፣ ስጋት፣ መጨነቅ ነው። ግጭቶች መሀል ስንሆን፣ በተለይም የተጋጨነው

ሰው የሚቀርበን ሲሆን ወይም በግጭቱ ምክንያት ዋና የሆኑ ነገሮች አደጋ የሚገጥማቸው ሲሆን እንዲህ ያሉ ስሜቶች ይበዛሉ፦

መጨነቅን ማቆም እንደማንችል ጳውሎስ ተገንዝቧል። የቱንም ያህል ችላልንላቸው ብንሞክር፤ አስጨናቂ አሳቦች ወደአእምሯችን የመመላለሻ መንገድ አላቸው። ስለዚህ ጭንቀትን «በጸሎትና በምልጃ፤ በምሥጋናም» እንድንተካ ያስተምረናል። ግጭት ውስጥ በምትገባበት ጊዜ፤ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ወይም ሌላ ሰው ስላደረገብህ ወይም ስለሚያደርግብህ የተሳሳተ ነገር ማሰላሰልህ የተለመደ ነገር ነው። እንዲህ ያለውን አሉታዊ አስተሳሰብ የማሸነፊያው ተመራጭ መንገድ፤ እግዚአብሔር በወንጌሉ ዓማካይነት ስለሰጠህ ፀጋ እንዲሁም ባለህበት ወይም በሌላ ሁኔታ ስላደረገልህ ብዙ ነገሮች ማመስገን፤ አሁን ካለህበት ሁኔታ እንዲያወጣህ መጸለይና በጣም ገንቢ በሆኑ አስተሳሰቦች መተካት ነው። (ከማቴ. 6:25-34 ጋር አነጻጽር)።

እግዚአብሔር ባለፈው ጊዜ ስላሳየህ ታማኝነት ስታስታውስና ዛሬም ከርሱ ጋር ስትተባበር፤ ጭንቀትህ በሚያስገርም ፍጥነት በእርግጠኝነትና በእምነት ተተክቶ ታገኘሃለህ (ኢሳ. 26:3)። በእርግጥ የእግዚአብሔርን ታማኝነት ማስታወስና በቀደመው ዘመን ስላደረገው ነፃ ማውጣት እርሱን ማመስገን፤ እስራኤላውያን ግዙፍ ችግሮች በገጠሟቸው ጊዜ ፍርሃታቸውን ያሸነፉበት ዋና መንገድ ነበር (ለምሳሌ መዝ. 8:46፤ 68:77፤ 78:105፤ 106:107፤ 136፤ ነህምያ 9:5-37)።

በጸሎት ዓማካይነት ትኩረትህን ወደ እግዚአብሔር በምታደርግበት ጊዜ፤ ምክንያታዊ የማይመስል ነገር መለማመድ ትጀምራለህ። ጠላትነት፤ ጭንቀት እና የሚፈታተንህ ውስጣዊ ግጭት መንገዱን ላልተጠበቀ ሰላም ይለቃል። ይህን ዓይነቱን ሰላም ነው ጳውሎስ «አእምሮን የሚያልፍ» ሰላም የሚለው ነው። ምንም እንኳን ይህ ሰላም በመጀመሪያ ውስጣዊ ብቻ ቢሆንም («ልብና አእምሮን በመጠበቅ»)፤ ብዙ ጊዜ ወደውጫዊ ሰላምነት ወይም እርቅ ያድጋል። ይህም የነበርክበትን ግጭት ከሚመለከቱ ሰዎች ግንዛቤ የሚያልፍ ይሆናል። እግዚአብሔር በህዝቡ ውስጥ ሲሠራ፤ ዓለም የማይገነዘባቸው ነገሮች መሆን ይጀምራሉ። የሰዎችን ትኩረት በመሳብና እግዚአብሔርን በማክበር ረገድ ይህ ምንኛ አስደናቂ መንገድ ነው!

4. ነገሮችን ባሉበት ሁኔታ ተመልከታቸው። ጭንቀትን በጸሎት በምትተካበት ጊዜ፤ የጳውሎስን አራተኛ ትምህርት ለመከተል ዝግጁ ትሆናለህ። ይህም ስለሌሎች ሰዎች በጣም የተስተካከለ አመለካከትን ማዳበር ነው። ለግጭት የምትሰጠው እፀፋ፤ ሌሎች እንደሚያደርጉት ከሆነ፤ ካንተ ጋር በማይስማማ ሰው አሉታዊ ባሕርያት ላይ ወደማትኮር ታዘነብላለህ። ይህን የምታደርገው ስህተቶቹን በማጥፋትና መልካም ነገሮችን በማጣጣል ነው። አመለካከትህ ይበልጥ የተዛባ በሆነ ቁጥር፤ ስለሌላው ሰው የምታስበው ነገር የከፋ ይሆናል። ይህ ደግሞ ለሌላው ሰው እሴት፤ የመነሻ ምክንያትና ድርጊቶች ያለህን አመለካከት የተዛባ ያደርገዋል። አሉታዊ አመለካከት ወደመራራነትም ይወስዳል።

ይህን ዝንባሌ የማሸነፊያው ተመራጭ መንገድ፤ ስለ ሌሎች ሰዎች እውነት፤ ጥሩ፤ ትክክል፤ ንፁህ፤ ተወዳጅ፤ ተደናቂ፤ የላቀ ወይም የሚመስገን ባሕርያት ማሰብ ነው (ፈሊጽ. 4:8)። ኃጢአትን በተገቢው መንገድ የመፈታትን አስፈላጊነት በመገንዘብ ምክንያት በሌሎች ሰዎች ውስጥ ስላለ መልካም ነገር ብቻ እናስብ አላለም ጳውሎስ። (ገላ. 6:1-2፤ ቆላስ. 3:16)። እርሱ የሚያስተምረን፤ በሚቃወሙን ሰዎች ክፉ ነገሮች ብቻ ላይ የማትኮር ዝንባሌያችንን ትተን ሚዛናዊ እንድንሆን ነው።

ይህ የአመለካከት ለውጥ፤ ወደብዙዎቻችን በቀላሉ አይመጣም። ቆራጥ ውሳኔና ጽናትን ይጠይቃል። አመለካከትህን ወደአምንታዊ ነገሮች ብትቀይር፤ ምሳሌ 11:27 ውስጥ የተጠቀሰውን መርህ ትተገብራለህ። «በጎ ነገርን ተግባራዊ የሚሻ በጎ ነገር ይጠብቀዋል፤ ክፉ ነገር የሚፈልገውን ግን ክፉ ነገር ያገኘዋል»። ሌላ ሰው ውስጥ መጥፎ የሆነ ነገር ከፈለክ፤ ብዙ ታገኛለህ። መልካም ነገር ብትፈልግም ታገኛለህ—ይህ ይበልጥ ሲገኝ ጥሩ ነው።

ስለሌላ ሰው ያለህ አመለካከት ሚዛናዊ በሆነ ቁጥር ጥቃቅን በደልና ጥፋቶችን ማለፉ ቀላል ይሆንልህል። ይህ ሂደት በትዳሬ ውስጥ ብዙ ጊዜ ገጥሞኛል። አንድ ቀን ባለቤቴ ኮልሬቴ በጣም ያስቀየመኝን አንድ ነገር ተናገረች። የተናገረችውን አላስታውሰውም፤ የጓሮ አትክልቴን ለመኮትኮት ወደ ውጭ መውጣቴን ግን አስታውሳለሁ። የተናገረችውን ባሰላለልኩት ቁጥር ይበልጥ ወደ ሀዘናና ቁጣ እገባለሁ። ቁጣዬ በፍጥነት እንዲጨምር በማድረግ ወደቤት ተመልሼ ስህተቷን ልነግራት አፈልጋለሁ። ይሄኔ ነው እግዚአብሔር ፊልጵ. 4:8ን

ወደአእምሮቱ ያመጣው።

አሃ! በኔ ላይ የምታደርገው ነገር ሁሉ ምንም ጨዋነት፣ ትክክለኛነት ወይም ደስ የሚያሰኝ ነገር የለበትም! ብዬ አሰብኩ። መንፈስ ቅዱስ ግን ተስፋ አልቆረጠም። ጥቅሱ አልርቅህ አለኝ፤ አእምሮቱ ውስጥ ማስተጋባቱን ቀጠለ። በመጨረሻም ከእግዚአብሔር ጫና ለመላቀቅ ስል ቅር እያለኝ ሚስቴ ጥሩ የቤት ውስጥ ባለሞያ መሆኗን ተናገርኩ። ይህ ቀላል ንግግር ስለሚስቴ ጥሩነት እንዳሰብ የአእምሮቱን በር ከፈተው። ቤቷን በጥሩ ሁኔታ እንደምትይዝና ጥሩ መስተንግዶ አዋቂ መሆኗን አስታወስኩ። ለቤተሰቦቼ ሁልጊዜ ደግ ናት፤ ለአባቴ ወንጌል ለማካፈል ባገኘችው አጋጣሚ ሁሉ ተጠቅማለች (አባቴ ሊሞት ሁለት ሰዓት ሲቀረው በጌታ አምኗል) ሁልጊዜ ንፁህና ታማኝ መሆኗን ተገንዝቤአለሁ። በሥራዬ አስቸጋሪ ሁኔታ በገጠመኝ ጊዜ ሁሉ እጅግ የምትረዳኝ መሆኗን አስታወስኩ። ዕድል ባገኘች ጊዜ ሁሉ በማስተምርባቸው ኮሌጆች ሁሉ ትገኛለች። ተቀምጣ ፈገግ በማለት ታበረተታኛለች (አዲስ ነገር የተማረች መሆኗን በመግለጥ)። በድንቅ አማካሪነቷ በመቶ የሚቆጠሩ ህፃናትን ረድታለች። የሽርሽር ሻንጣዬን ታዘጋጅልኛለች! የምወደው ነገር መሆኑን ስለምታውቅ። የመልካምነቷ ዝርዝር ብዙ ነው።

ስለ እርሷ ያለኝ አመለካከት በደቂቃዎች ውስጥ ተገለበጠ። አስከፊ ንግግሯ ድንገተኛና ያልጎላ ስህተትን በጣም ተወዳጅ ከሆነ ሰው እንደመስማት መሆኑን ተገነዘብኩ። የያዝኩትን መጥረጊያ ወረወርኩና ወደ አለችበት ገባሁ፤ ቁጣና ነቀፋ ላወርድባት አልነበረም። አቀፍኩና ሚስቴ በመሆኗ ምንኛ ደስተኛ መሆኔን እስኪገርማት ድረስ ነገርኳት። ከዚያ የቀጠለው ውይይት በፍጥነት ወደ እርቅ ወለደን።

የትኩረት አቅጣጫን መለወጡ ሁልጊዜ ጉዳትን ሁሉ እንድታልፍ የሚያደርግህ ባይሆንም፤ በሌሎች ሁለት መንገዶች ይረዳሃል። በመጀመሪያ በሌላው ሰው ውስጥ ያሉትን መልካም ነገሮች በማስታወስ፤ ልዩነታችሁ መፍትሔ ባያገኝ ብዙ ነገር እንደምታጣ ትገነዘባለህ። ብዙ ጋብቻዎች፣ ጓደኝነቶች እና የሥራ ግንኙነቶች የተበላሹት፤ ሰዎች በማያግባባቸው ነጥቦች ላይ ብቻ በማትኮርና በግል፤ እንዲሁም በጋራ ያሳለፏቸውን መልካም ሁኔታዎች ስለሚረሱ ነው። መልካም ነገርን ማስታወስ፤ አስከፊ በሆኑና ሰዎችን ለጊዜው

በሚያለያዩዎቸው ሁኔታዎች መካከል የመሥራት መነሣትን ይሰጣል።

ሁለተኛ፤ በሌሎች ሰዎች መልካምነት ላይ የማትኮር ሂደት ወርቃማ ውጤት ያስገኛል። ለሌሎች ያለህ አሉታዊ አመለካከት መታወቁ ስለማይቀር፤ እነርሱም ተመሳሳዩን እፅፋ ወደመስጠት ያዘነብላሉ። በተገላቢጠሹ በሰዎች ጥሩ ነገሮች ላይ ስታተኩርና ግልፅ እውቅና ስትሰጣቸው፤ እነርሱም ተመሳሳዩን እፅፋ ሊሰጡህ ይጀምሩ ይሆናል። እርስ በርሳችሁ በትክክል ስትተዋወቁና በመካከላችሁ መልካም ፍቃድ ሲያድግ፤ ልዩነታችሁን በታማኝነትና በተጨማሪ ለመፍታት ሁላችሁም የበለጠ ነፃነት ይኖራችኋል። እንዲህ ያለው አቀራረብ በአሳብህ ያሳለፈላቸውን ችግሮችና ጉዳዮች ወደጎን በመተው ለትክክለኛ አለመግባባቶች ተገቢውን ትኩረት መስጠት እንድትችል ያደርግሃል። አንተና ባላንጣህ የትኩረት ኃይላችሁን በጥቂትና ይበልጥ በግልጽ በታወቁ ጉዳዮች ላይ ስታደርጉ የጋራ መፍትሄ ልታገኙ ትችላላችሁ። ቀደም ሲል እንደተገለጠው፤ ግላዊ ልዩነቶቻችሁን ስታስወግዱ፤ አጠቃላይ ቁሳዊ ጉዳዮችን በመልካም በመፍታት መንገድ ትከፍታላችሁ።

5. የተማርከውን ተግባራዊ አድርግ። ጳውሎስ ለኤዎድያንና ለሲንጤኪን (ለኛም ጭምር) ያስተላለፈው ትምህርት፤ ቀጥተኛና አበረታች ነው። «ከኔ የተማራችሁትንና የለማችሁትን ወይም በኔ ያያችሁትን ሁሉ አድርጉት— የሰላም አምላክ ከእናንተ ጋር ይሆናል» ይላል። ጳውሎስ ግጭትን በተመለከተ የሚናገረውን ያውቅ ነበር። በፊልጵስዩስ ቆይታው፤ ከከባድ ግጭትና ተቃውሞ ጋር መጋፈጥ ነበረበት (ሐዋ. 16፡16-40)። ግጭቶችን እንዴት መፍታት እንደሚገባ አስተምሯል፤ በተግባርም አሳይቷል። የእግዚአብሔር ቃል ሰሚዎች እንጂ አድራጊዎች ያለመሆናችንን ሰብዓዊ ዝንባሌም ተረድቷል። ስለዚህ እነዚህን የፊልጵስዩስ ሴቶችና ሌሎችንም ሰዎች እውቀታቸውን ተግባራዊ እንዲያደርጉት አሳስባቸው። ይህ ካልሆነ ትምህርታቸው ሁሉ ከንቱ ነው።

የጳውሎስ ትምህርት በተመሳሳይ ሁኔታ ለሕይወትህ ተግባራዊ ይሆናል። ከሌላ ሰው የተለየህ መሆንህ ሲሰማህ፤ በተለይም ያ ሰው የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታይ ነኝ የሚል ከሆነ፤ መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናቱ ብቻ በቂ አይደለም። እውቀት በተግባር ካልተተረጎመ (በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተሳሰብ) ማለት ነው፤ እውቀት አይደለም። የእግዚአብሔርን መርህ ለዝንባሌህ መመዘኛ

በትጠቀምበትና አስፈላጊውን ለውጥ ስታደርግ፤ የተጉዳህበትን ነገር በቀላሉ ማለፍህ እና ጳውሎስ የገለጠውን ድንቅ ተስፋ የምትሰማመድበት ሁኔታ ያስደንቅህል፤ «የሰላም አምላክ ከናንተ ጋር ይሆናል»

ዋጋውን ተምን

አላስፈላጊ ግጭትን የማስወገጃው ሌላ መንገድ፤ ያልተፈታ ግጭት የሚያስከፍለውን ዋጋ መተመን ነው። ግጭት የሚያስከፍለው ዋጋ ከምንገምተው በላይ ውድ ይሆናል። ያልተፈቱ ግጭቶች ብዙ ጊዜ ፤ ኃይልና ገንዘብ ይወስዳሉ፤ ይህ ደግሞ ስሜትህንና መንፈስህን ያዳክመዋል። ከሁሉም የሚብሰው፤ ግጭት እስካልተፈታ ድረስ ወደፊት መልካም ግንኙነትን ይብስ የማፍረስ ብርታት የሚኖረው መሆኑ ነው። ኢየሱስ ክሌሎች ጋር ያለንን አለመግባባት በፍጥነት እንድንፈታ ካዘዘባቸው ምክንያቶች አንዱ ይህ ነው፤ «የክሰሰህ ባላጋራ እንዳያስፈርድብህ፤ ጻፍውም ለአሳር አሳልፎ እንዳይሰጥህ፤ በወህኒም እንዳትጣል፤ በመንገድ ላይ ሳለህ ከባላጋራህ ጋር ፈጥነህ ተስማማ። እውነት አልሃለሁ፤ ካስፈረደብህ ግን የመጨረሻዋን ሳንቲም እስክትከፍል ድረስ ከዚያ አትወጣም» (ማቴ. 525-26)።

ያልተፈታ ግጭት ወደ ብዙ ዓይነት «አስር ቤቶች» ይወስዳል፤ ያልጠበቅነውም ቅጣት ያስከትላል። የተራዘመ ግጭት ጊዜህን ፤ ንብረትህን ወይም ገንዘብህን ከመውሰዱ በተጨማሪ፤ ግንኙነትህን ያበላሻል፤ መልካም ስምህንም ያጠፋዋል። ከዚህም ሌላ በሀዘን፤ በቁጣ ወይም መራራነት ጭላማ ውስጥ ሊያስርህም ይችላል። ከኢየሱስ ማስጠንቀቂያ ቀደም ብለው የተጠቀሱት ቁጥሮች (ቁጥር 21-24) እንደሚያመለክቱት የማይቋረጥ ጠላትነት ከውስጥህ ይጎዳህል፤ ከእግዚአብሔርም ያርቅህል (ከመዝ. 7321-22 ጋር አነጻፅር)። ከሁሉም በላይ በግጭትና በመለያየት ምክንያት የሚፈጠር ጭንቀትና አሉታዊ አስተሳሰብ ይከፋፍላል፤ እንዲሁም የቅርብህ የሆኑ ሰዎችን፤ ማለት ቤተሰቦችህንና አብረውህ የሚሠሩ ሰዎችንም ሊጎዳ ይችላል።

ቀጥታ ግጭት ውስጥ በምንገባበት ጊዜ፤ እነዚህን ግጭት የሚያስከፍለንን ዋጋዎች በቀላሉ ችላ እንላቸዋለን። ለዚህ ነው ግጭት በተነሣ ጊዜ የሚያስከፍለንን ዋጋ በጥንቃቄ መተመንና ነገሩን ቶሎ በመፍታት ከምናገኘው

ጥቅም ጋር ማነፃፀር የሚኖርብን። አንድ ጊዜ በሽርክና የሚሠሩ አራት ሰዎች የድርጅታቸውን ንብረት በማካፈል እንድረዳቸው ጠየቁኝ። ከሰዎቹ አንዱ ሌሎቹ ሊሰጡት ከተስማሙበት እጅግ የላቀ ድርሻ እንዲሰጠው ፈለገ። ክርስቲያን አይደለም። የፈለገው ካልተሰጠው ፤ በድርድሩ ወይም በእርቁ ሂደት እንደማይሳተፍ በግልጽ አሳወቀ፤ ክስ ለመመሥረትም ተዘጋጀ። ሌሎቹ ሽርኮቹ ጥያቄውን አንቀበልም በማለት ለወራት ቆዩ። እነዚህን ሦስቱን ለየብቻቸው አግኝቼ ለምን ጉዳዩን እንደማይፈቱት ስጠይቃቸው፤ ችግሩ «የገንዘቡ ጉዳይ ብቻ አይደለም፤ የነገሩ መርህ ነው» አሉ።

መልሼ አንዲህ በማለት ጠየኳቸው፤ «ይህ መርህ ምን ያህል ዋጋ ያስከፍላችኋል? እስካሁን በሥራ ላይ ልታውሉት የሚገባ ምን ያህል ጊዜ ተወሰደባችሁ? ወደ ህጋዊ ክርክር ስትሄዱስ ምን ያህል ጊዜ ይወሰድባችኋል? ከሁሉም ይልቅ ይህ ግጭት በእያንዳንዳችሁ ላይና በቤተሰቦቻችሁ ላይ ያስከተለው ጉዳት ነበር?»

ከረጅም ዝምታ በኋላ አንደኛው ተሻራኪ የሂሳብ ማስያ አውጥቶ ቁጥሮቹን እየነሳካ አሰላ። «ከጊዜ አኳያ ሲሰላ እስካሁን አምስት ሺህ ዶላር የሚገመት ጊዜ አባክኝናል። ወደክርክር ብንሄድ ደግሞ የዚህ አሥር እጥፍ ያስወጣናል» አሉ። ሌላው ተሻራኪ በግጭቱ ምክንያት በተፈጠረ ሲጋት የተነሣ ጥሩ እንቅልፍ እንደሌለው አመነ። ሁኔታው በሚስቱና በልጆቹ ላይ አሳሳቢ ችግር መፍጠሩንም ገለጠ። ሦስተኛውም ሰው በዚህ አሳብ ተስማማ።

እነዚህ ሦስት ሰዎች ግጭቱ የሚያስወጣቸውን ትክክለኛ ዋጋ ካሰሉና ጉዳዩን ለመፍታት ከሚያስከፍላቸው ዋጋ ጋር ካነፃፀሩ በኋላ፤ ከሁሉም የተሻለው መላ ግጭቱን በተቻለ ፍጥነት መፍታት መሆኑን ተገንዘቡ። ምንም እንኳን ያሰቡትን በጊዜ ለማድረግ ባይችሉ፤ ከነሱ አንዱ ግጭቱን በፈቱ በሁለት ሳምንት ውስጥ ከነገሩ መገላገሉን ሲገልጥልኝ እንዲህ አሉ። «ችግሩን ለምን ፈጠን ብለን እንዳልፈታነው አልገባኝም። ያን ሁሉ ፍልሚያ ልናደርግበት የሚገባ ነገር አልነበረም።»

የ«መብቶችስ» ጉዳይ እንዴት ይሁን?

አንዳንድ ሰዎች «መብቶች አሉኝ—ፀበኛዬን/ባላንጣዬን ዝም ብዬ

መተው የለብኝም በማለት» ጉዳትን ማለፍን አሳብ ይቃወማሉ። እንዲህ ያለውን ንግግር ከአንድ ክርስቲያን በሰማሁ ቁጥር፤ እንዲህ በማለት እጠይቀዋለሁ «እግዚአብሔር ምህረት ያልተቀላቀለበት ፍርድ ባንተ ላይ ቢበይን፤ የዘላለም ዕድል ፈንተህ የት ነበር የምታሳልፈው?» መልሱ ግልጽ ነው፤ ሁላችንም ወደሲኦል እንድንገባ ይፈረድብን ነበር። ደግነቱ እግዚአብሔር እንደጋጠሙታችን አይፈርድብንም፤ በኢየሱስ ላመኑት ርህራሄና መሀሪ ነው። እርስ በርሳችንም እንዲሁ እንድናደርግ ይፈልጋል። ኢየሱስ እንዲህ በማለት እንዳስተማረው ማለት ነው፤ «አባታችሁ ርህራሄ እንደሆነ፤ እናንተም ርኅራሄችሁን» (ሉቃስ 6:36) ሚክ. 6:7፤

ያዕ. 2:12-13)።

የነገሩ እውነት አንዳንድ መብቶችን ተግባራዊ ማድረግ በእግዚአብሔር አይታ ትክክል አለመሆኑ ነው። ዛሬ በህግ ከሚፈቀዱ ነገሮች ብዙዎቹ ከመጽሐፍ ቅዱስ አይታ አንፃር ትክክል አይደሉም። የከፍተኛ ፍርድ ቤት ዳኛ የሆኑት አንቶኒን ሶካሊያ ይህን በተመለከተ እንደህ ብለዋል።

ህጋዊ የሆነ ነገር ሁልጊዜ ትክክል ነው ማለት አይደለም። ሁለቱን ፅንሰ አሳቦች ማወሳሰብ ለእንግሊዝኛ ተናጋሪዎች በተለይ ቀላል ነው። ምክንያቱም ትክክል (right) የሚለውን ቃል ሁለቱንም ህጋዊና ሞራላዊ ተገቢነትን ለመግለጫነት እንጠቀምበታለን ...። እንዲህ እንላለን «በእምስተኛው የማሻሻያ ሀሳብ መሠረት ከወንጀል ድርጊት ጋር ተያይዞ ለሚቀርቡልኝ ጥቃቂዎች መልስ አልሰጥም ለማለት መብት አለኝ» በመብቱ የመጠቀሙ ውጤቶች ከወንጀል ነፃ በሆነ ሰው ላይ እንዲፈረድበት የሚያደርጉ ሊሆኑ ለሚችሉ እንዲህ ያለውን «መብት» መተግበሩ ያለጥርጥር ስህተት ነው።

ብዙ ግጭቶች የሚነሱት ወይም የሚባባሱት ሰዎች መብታቸውን በተሳሳተ መንገድ ስለሚጠቀሙበት ነው። ለምሳሌ የቤተክርስቲያን መሪዎች ሥልጣናቸውን ከበድ ባለ ሁኔታ ይገለገሉበት፤ ወይም አባላት በመተዳደሪያ ደንቦቻቸው ተጠቅመው ጉባኤ በፈለጉት ሁኔታ ያንቀሳቅሱ ይሆናል። አንዳንድ ጊዜ በማታለል አካሄድ «በቃሌ ተናግራለሁ፤ በጽሑፍ የሠፈረ ነገር ግን የለም»

ወይም ሁኔታዎችን («በድዬው ይሆናል፤ ቅሬታውን ለመግለጥ ግን በጣም የዘገየ ይሆንበታል») እያሉ በመወሰን ከሞራላዊ ግዴታዎች ወይም ከተጠያቂነት በመሸሽ ይኖራሉ። ሌሎች ደግሞ የኮንትራት መብቶችን፤ ወይም የንግድ ጥቅሞችን በደካሞች ላይ በመጫን ያልለፉበትን ሲሳይ ይሰበስባሉ። በተጨማሪም አንዳንድ አሠሪዎችና ሠራተኞች የሥራ ቦታን በተመለከተ ዛሬ በህግ የሚያደርጉት ነገር ከመጽሐፍ ቅዱሳዊው አስተምህሮ ጋር የሚጣጣም አይደለም።

መብትህ በሚፈቅድልህ መሠረት ሞራላዊ ኃላፊነቶችን ስትሸሽ ወይም ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ከሌሎች ስትወስድ፤ ፍርድ ቤት ምንም ይበል ምን ድርጊትህ በእግዚአብሔር አይታ ትክክል አይደለም። ስለዚህ ህጋዊና ሰማያዊ ፈተናዎችን በሚያልፉ መብቶች ብቻ ለመጠቀም ጥረት አድርግ። ሁል ጊዜ ልንከተለው የሚገባ መሠረታዊ መርህ፤ «ሌሎች እንዲያደርጉላችሁ የምትፈልጉትን ነገር እናንተም አድርጉላቸው» (ማቴ. 7:12) የሚለው ነው።

በህግም ሆነ በሞራል ትክክል የሆነ መብትህን እንድትተው እግዚአብሔር ይጠይቅህ ይሆናል። በምህረት እርሱን የምንመስልበት አንድ መንገድ እርዳታ ለሚፈልግ ሰው የተገባው ባይሆን እንኳን፤ ርህራሄ፤ ደግነትና ፍቅርን ማሳየት ነው። (የመልካሙን ሳምራዊ ምላሌ ሉቃስ 10:30-37 ውስጥ ተመልከት)። ይህን የማድረጊያው አንድ መንገድ፤ በህጋዊ መብቶች ከመጠቀም መቆጠብና ሌሎችን ከግዴታዎች እሥራት መፍታት ነው፤ (ምህረት የለሽ የሆነውን አገልጋይ ምሳሌ ማቴ. 18:21-35 ውስጥ ተመልከት)። መጽሐፍ ቅዱስ ይህን በመሰሉ መብትን ወዶ የመተው ምሳሌዎች የተሞላ ነው።

አብርሃም ከወንድሙ ልጅ ከሎጥ ጋር ከነፃን ምድር በደረሱ ጊዜ፤ ህጋዊ መብቶቹን በመተው መሬት የመምረጥን ቅድሚያ ለሎጥ ሰጠው (ዘፍ. 13:5-12)። ዮሴፍ ወንድሞቹን በአፈናና ለባርነት በመሸጥ ወንጀል ከሶ ወደሀግ በማቅረብ መብቱ አልተጠቀመም (ዘፍ. 50:19-20)። ንጉሥ ዳዊት ከአቤሌሎም ይሸሽ በነበረ ጊዜ፤ ይረግመው የበረውን ሳሚን መቅጣትን አልመረጠም (2ሳሙ. 16:5-12፤ 19:19-23 ጋር እና ዘፀ. 22:28)። ጳውሎስ ከቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን ማግኘት የሚገባውን የገንዘብ እርዳታ ትቷል፤ (1ቆሮ. 9:3-15)። በተጨማሪም ትክክለኛ ፍርድ የማግኘት መብቱን አልተጠቀመበትም። ይህም ለግርፋት ዳርጎታል (ሐዋ. 16:22-24)፤ ኢየሱስ ከቤተመቅደስ ግብር ነጻ በመሆን መብቱ ለመጠቀም

አልፈለገም (ማቴ. 17:24-27)፤ እና ከአይሁዳውያን ጥቃት የሚያድኑት የመሳእክት ሠራዊት ከመጥራት ተቆጠበ (ማቴ. 26:53-54)። ከሁሉም ይልቅ የኃጢአተኞች ምትክ ሆኖ ለመሰዋት በመፍቀድ፤ ፍትህ የማግኘት መብቱን ተወ (1ኤፕ. 222-25)።

መጽሐፍ ቅዱስ አንዳንድ ጊዜ መብታችንን ማስከበር ተገቢ እንደሆነ፤ ለሌሎች ሰዎች ስለፈፀሙት ስህተት ልናናግራቸውና በኃላፊነታቸው መሰሉ መሰሉ ልንጠይቃቸው የሚገባ መሆኑንም ያስተምራል። ለምሳሌ፤ ጳውሎስ ፊልጵስዩስ ውስጥ ከተገረፈ በኋላ፤ መብቱን በማስጠበቅ፤ የስቪል ባለሥልጣናት ስለፈፀሙበት ድርጊት ይቅርታ እንዲጠይቁት በጽናት ተከራክሯል (ሐዋ. 16:35-39)። በሌላ ሁኔታም ጳውሎስ በማስቀረትና ለቀረበበት ክስ ይግባኝ በመጠየቅ የሮማዊ ዜግነት መብቱን አስከብሯል (ሐዋ. 22:25-29፤ 25:11)።

እነዚህ ምሳሌዎች እንደሚያመለክቱት መብቶችን ማስከበር ተገቢ የሚሆን በትና በፈቃደኝነት መተው ተገቢ የሚሆንበት ጊዜያት አሉ። የቱን መቼ ማድረግ እንደሚኖርብህ እንዴት ታውቃለህ? ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች የጻፈው የመጀመሪያ መልእክት ለዚህ የሚሆን መመሪያ አለው። በዚያ ውስጥ የህግ መብቶችን ጨምሮ፤ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖችን ያሳሰቧቸውን፤ ጉዳዮች ጳውሎስ ያነሣል፤ (6:1-8)፤ የጋብቻ መብቶች (7:1-40) ፤ የአመጋገብ መብቶች (8:1-13፤ 10:23-33)፤ እና የሐዋርያነት መብቶች (9:1-18)። የመብት ጉዳዮችን በተመለከተ ያስተላለፈውን መልእክት የሚያጠቃልለው ቀደም ሲል በተመለከትናቸው ቃላት ነው።

«እንግዲህ ስትበሉም ሆነ ስትጠጡ፤ ወይም ማንኛውንም ነገር ስታደርጉ ሁሉን ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት። ለአይሁድም ሆነ ለግሪኮች ወይም ለእግዚአብሔር ቤተክርስቲያን መሰናክል አትሁኑ፤ እኔ ሰውን ሁሉ በማንኛውም ረገድ ለማስደሰት እንደምጥር እናንተም እንዲሁ አድርጉ፤ ብዙዎችም ይድኑ ዘንድ ለራሴ የሚጠቅመውን ሳይሆን ለእነርሱ የሚጠቅመውን እሻለሁና። እኔ የክርስቶስን ምሳሌ እንደምከተል እናንተም የእኔን ተከተሉ»

(1ቆሮ. 10:31-11:1)

እዚህ ላይ እንደገና የመጋቢነት ጽንሰ አሳብ ጠቃሚመርህ ሊሆን ይችላል። መብቶች አንዳንድ ጊዜ የተገቡህና ለራስህ ጥቅም የምትይዛቸው አይደሉም። ይልቁንም ከእግዚአብሔር የተሰጡህ ጥቅሞች ናቸው። በመሆኑም ለእርሱ ክብርና ለሌሎች ጥቅም፤ በተለይም ክርስቶስን እንዲያውቁ ለመርዳት እንድታውላቸው ይፈልጋል። እንደመጋቢ የራስህን ፍላጎቶችና ኃላፊነቶች መመልከቱም ተገቢ ነው (ፍሊጵ. 23-4)። በዚህ መሠረት መብቶችህን የሚመለከቱ ጥያቄዎች በሚነሱበት ጊዜ፤ ቀጥሎ ያሉትን የመሰሉ ጥያቄዎች ለራስህ ማቅረብ አለብህ።

«መብቶቼን ማስከበሩ፤ በህይወቴ የወንጌልን ኃይል በመግለጥ እግዚአብሔርን ያከብረዋል?»

«መብቶቼን ማስከበሩ የእግዚአብሔርን መንግሥት ያስፋፋል፤ ወይስ በእርሱ መንግሥት ስም የኔን ጥቅሞች ብቻ ያራምዳል?»

«መብቶቼን ማስከበሩ ለሌሎች ይጠቅማል?»

«መብቶቼን ማስከበሩ ለደህንነቴ ዋና ነገር ነው?»

ከላይ የተጠቀሱትን ምሳሌዎች አንዴ መከለሱ የመጋቢነት መርህ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተጠቀሱት ሰዎች ሕይወት እንዴት እንደተገለጠ ያመለክታል። ጳውሎስ የገንዘብ እርዳታ የማግኘት መብቱን፤ «ለክርስቶስ ወንጌል እንቅፋት እንዳይሆን» ተው። (1ቆሮ. 9:12)። የፊልጵስዩስ ባለሥልጣኖች ሲገርፉት ዝም ባለና ይቅርታ እንዲጠይቁት በጥብቅ በፈለገ ጊዜ፤ ህግን በተገቢ ሁኔታ የመተግበር ኃላፊነታቸውን በግልጽ አስገንዝባቸው፤ አስጠነቀቃቸውም (ሐዋ. 16:36-38)። ይህ ወደፊት የሚያደርጉትን ነገር ሁሉ በጥንቃቄ እንዲፈጽሙ አድርጓቸው ይሆናል፤ በማደግ ላይ ለነበረችው የፊልጵስዩስ ቤተክርስቲያንም ይጠቅም ነበር (ሐዋ. 19:35-41፤ 22:22-29)። በተመሳሳይ ሁኔታ ጳውሎስ እንደሮማዊ ዜግነቱ ግርፋትን ባስቀረ፤ ወደፍርድ ቤት የመቅረብ መብቱን በጠየቀና ጉዳዩን ወደቁሳር ይግባኝ ባለ ጊዜ ፤ ወንጌልን ላልደረሳቸው ሰዎች የማድረስና ሮም ውስጥ ስለክርስቶስ የመመስከር ዕድሉን ማስከበሩ ነበር (ሐዋ. 9:15-16፤ 22:125፤ 23:11፤ 25:11)።

በተመሳሳይ ሁኔታ የአብርሃም ክሎጥ መለየት፤ በዙሪያቸው ባሉት ሰዎች

ፊት እግዚአብሔርን የማያስከብር ግጭት እንዳይፈጠር ተከላክሏል (ዘፍ፡፲. 135-10)። ዮሴፍ ለወንድሞቹ ያደረገው ምህረት፣ የእሥራኤልን ቤተሰብ ያገናኘና ወደብዙ ቁጥር እንዲያድጉ መንገድ የከፈተ ነበር (ዘፍ. 50፡19-21፤ ዘዳ. 1፡6-7)። ዳዊት ሳሚን በማረው ጊዜ፣ በጦርነት በፈረሰችው እስራኤል ይቅርታን ገለጠ፣ ተከታዮቹም በሌሎች ላይ የበቀል ድርጊት እንዳይፈጽሙ አድርጓል (2ሳሙ. 19፡22-23)። ኢየሱስ የቤተመቅደስ ግብር እንዳይከፍል የነበረውን መብት የተወደ፣ አይሁዳውያንን እንዳያስቀይምና በአገልግሎቱ ላይ አላስፈላጊ እንቅፋት እንዳይፈጠር ነበር (ማቴ. 17፡27)። ከእነዚህ ሁሉ ምሳሌዎች እጅግ የሚልቀው፣ ኢየሱስ መብቶቹን ቀራንዮ ላይ ለማኖር ያደረገው ውሳኔ፣ የድነት ተልእኮውን እንዲያከናውንና በርሱ የሚያምኑትን ሁሉ እንዲያድን አስችሎታል። (1ጴጥ. ከ 222-25፤ ኢሳ. 53፡1-7፤ ፊሊጵ. 25-11)።

እነዚህ ሰዎች የእግዚአብሔርን መንግሥት ታሳቢ በማድረግና መብታቸውን በመተው በእግባቡ በመጠቀማቸው፣ የሰዎችን ሁሉ ተኩረት ወደ እግዚአብሔር መልካም ኃይል ስበዋል፤ ክብርን እምጥተውለታል፤ የወንጌልን ሥርጭት አድማስ አስፍተዋል፤ ለሌሎችም መልካም ነገር ፈልገዋል። ይህ የኛም ግብ መሆን አለበት። በብዙ ሁኔታዎች፣ ክርስቶስን ከማገልገልና ወንጌልን ከማሠራጨት ዕለታዊ ዓላማችን የሚያስተጓጉለንን አላስፈላጊ ግጭት ለመከላከል፣ መብቶቻችንን መተው ተመራጭ ነው። በሌላ ሁኔታ ግን፣ የእግዚአብሔርን መንግሥት ማስፋፊያ ተመራጭ መንገድ መብታችንን ማስከበር ይሆናል። ለምሳሌ፣ መብቶችን ማስከበር አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ለድርጊታቸው ተጠያቂ መሆንና ለፈፀሙት ጥፋትም «መቀጣት» ያለባቸው መሆናቸውን ለማሳየት ተመራጭ መንገድ ነው። (ምሳሌ 19፡19)። እንዲህ ያለው ተጠያቂነት፣ ስለድርጊታቸው አንድ ቀን በእግዚአብሔር ፊት ተጠያቂ መሆናቸውን እንዲገነዘቡ ይረዳቸዋል። ቤተሰቦችህንና ያንተ ጥገኛ የሆኑ ሌሎች ሰዎችን ለመርዳት ስትል አንዳንድ መብቶችህን ማስከበር ይኖርብህ ይሆናል።

ግላዊ ፍላጎቶችህንና ኃላፊነቶችህን በምትመዝንበት ጊዜ፣ የመጋቢነትን ጽንሰ አሳብ ወደራስህ ጥቅም እንዳትጠመዝዝ ተጠንቀቅ። መጋቢነት ማለት ያላቸውን ሁሉ መጠበቅ ማለት ነው ብለው የሚያምኑ ብዙ ሰዎች አይቻለሁ። በመሆኑም ለሰላም ሲሉ ማንኛውንም መብት ለመተው ወይም ንብረት ለመስጠት

አይፈልጉም። ኢየሱስ ይህን አሳብ ያወግዛል፤ ለራሳችን ደስታ ወይም ምቹት ስንል ምንም እንድናከማች ወይም እንድናባክን አይፈልግም። ከዚያ ይልቅ ሀብታችንን ብልህ በሆነ ሥራ ላይ እንድናውልና፣ ለእርሱ መንግሥት ከፍተኛ ትርፍ እንድናስገኝ ይሻል (ማቴ. 25፡24-27)። ይህ በእርግጥ መብታችንንና ንብረታችንን ፋይዳ ከሌለው መስዋዕትነት መከላከል ነው። በፈቃደኝነት መንፈሳዊ ትርፍ በሚያስገኝ ሥራ ላይ ማዋል ማለትም ነው። የእህል ዘር ብዙ ያፈራ ዘንድ መሞት እንደሚኖርበት፣ ግላዊ መብታችንና ቁሳዊ ንብረቶቻችን አንዳንድ ጊዜ ወንጌልን ለመዝራትና መንፈሳዊ መከር ለመሰብሰብ ጥቅም መዋል አለባቸው (ዮሐ. 12፡24-26)።

መብትን ለእግዚአብሔር መንግሥት ማስፋፊያነት የመስዋት መርህ፣ መጀመሪያ ካቀረብኳቸው የማስታረቅ ጉዳዮች በአንዱ ተገልጿል። ቴድ የተባለ ሰው፣ አንድ መንግሥት መሥሪያ ቤት ውስጥ ይሠራል። አዲስ አማኝ እንደመሆኑ መጠን፣ ባገኘው ድነት ደስተኛ ስለሆነ፣ አብረውት በሚሠሩ ሰዎች መሐል ጥሩ የክርስቶስ ምስክር ለመሆን ፈለገ። ነገር ግን በርሱና ጆዋን በተባላቸው አለቃው መካከል አለመግባባት ነበር። የዚህ ምክንያቱ ዋናው ቆጣጠረውን ክፍል በእግባቡ ስለምትመራበት መንገድ በተከታታይ የሚነግራት መሆኑ ነው። ለክርስቶስ ያለው ፍቅርና ትጋት ይበልጥ አስከፋት። በቴድ ላይ ያላት ብስጭት በጨመረ ቁጥር፣ የጀርባ ህመም እንዳለበት ብታውቅም እንኳን ፣ አስቸጋሪ ሥራ ትሰጠው ጀመር። በመጨረሻም በሥራው ምክንያት ጀርባው ተጎድቶ ለብዙ ወራት ሥራ ማቆም ነበረበት። ምንም እንኳን ጥቂት የጉዳት ካሳ ቢያገኝም፣ ባለመሥራቱ ባልተከፈለው ደምዝና ተጨማሪ የህክምና ወጪ ምክንያት በብዙ ሺህ ዶላር የሚቆጠር ገንዘብ አጣ። በመሆኑም በጆዋን እና በመሥሪያ ቤቱ ላይ ክስ መሠረተ።

ቴድ ወደኔ በመጣበት ጊዜ ወደሥራው ተመልሶ፣ ክሉም በፍርድ ቤት በቀስታ በመታየት ላይ ነበር። በመጀመሪያ ውይይታችን ወቅት ቴድ ከጆዋን ጋር በነበረው ግጭት አስተዋጽኦ ያደረገባቸውን ብዙ መንገዶች ተመለከትን። የራሱን ስህተት በግልጽ ከተመለከተ በኋላ፣ ቀደም ሲል ድርጅቱ ያቀረበለትን እምስት ሺህ ዶላር በመቀበል ክሉን ለመተው ያስብ ጀመር። ምንም እንኳን የደረሰበት ጉዳት ከሚሰጠው ገንዘብ እጅግ የላቀ ቢሆን፣ እርቁን እንዲቀበል ጠበቃው ከጥቂት ቀናት

በፊት መክርት ነበር። በሌላ በኩል ቴድ የበለጠ ገንዘብ እንዲጠይቅና ክሱን እንዲገፋበት ጓደኞቹ መከሩት።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ቴድ ለእርቅ የቀረበለትን ገንዘብ ሳይቀበል ክሱን ሊተው ማቀዱን ነገረኝና አስገረመኝ። ለግጭቱ መፈጠር እሱ ያደረገውን አስተዋፅኦ ይበልጥ ባለሳለ ቁጥር፣ ከመሥሪያ ቤቱ ገንዘብ የመቀበሉ ነገር አግባብ አልመስልህ አለው። መብቱን በካሳነት መተው እርሱ ከእግዚአብሔር ያገኘውን ምህረትና ይቅርታ ለመግለጫነት ውጤታማ መንገድ መሆኑን አመነ።

በማግሥቱ ጠዋት ቴድ ጆዋንን ሊያናግራት ሄደ። ሰው የማያከብር፣ ትዕቢተኛና ባለጌ መሆኑን በማመን ይቅርታ ጠየቃት። ጆዋን የቴድን እንዲያ የመሆን ዓላማ ስለተጠራጠረች ብዙ አልተናገረችም። ንግግሩን በመቀጠል ከባድ ሳጥኖች እንዲያንቀሳቅስ አዛው ጉዳት እንዲደረሰበት ብታደርግም፣ ይቅር እንዳላትና ክሱንም እንደሚተው ነገራት። በመጨረሻም ግንኙነታቸውን እንደገና እንደሚጀምሩና አብረው መሥራትን እንደሚማሩም ተስፋ ያለው መሆኑን ገለጠላት።

ጆዋን ከቀድሞው ይልቅ በመጠራጠር ይህን የሚያደርገው ለምን መሆኑን ጠየቀችው። እንዲህ በማለት ነው የመለሰላት፣ «ከአንድ ዓመት በፊት ክርስቲያን ሆኛለሁ፣ ብዙ ስህተቶቼን በኔና ባንቺ መካከል ለተፈጠረው ግጭት አስተዋፅኦ የሆኑትን ጨምሮ እንዳስተካክል እግዚአብሔር እየረዳኝ ነው። በተጨማሪም፣ ለኔ የሰጠው ፍቅርና ይቅርታ ፍፁም በነፃ መሆኑንና ያን በማግኘት ወይም የሚገባኝ ሰው በመሆን ረገድ አንዳች ለማድረግ እንደማልችልም አሳይቶኛል። እርሱ እንደዚያ ስላደረገልኝ፣ ካንቺ ጋር ባለኝ ግንኙነትም ተመሳሳይ ነገር ለማድረግ ወስኛለሁ።»

በዚህ መልስ የተገረመችው ጆዋን እንዲህ በማለት አልጎመጎመች፣ «አሁን ገባኝ። ያለፉትን ነገሮች እንተዋቸው። ስለመጣህ አመሰግናለሁ» አለች።

የጆዋን መልስ ቴድ የጠበቀውን ያህል ባይሆንም፣ ከቢሮዋ የወጣው እግዚአብሔር ይቅር እንዳለው በማወቅና፣ ለጆዋን ቢያንስ የዚያን ይቅርታ ብልጭታ ያሳያት መሆኑን በማመን ነበር። ብዙም ሳይቆይ ጆዋን ስለነበራቸው ስብሰባ ለሰዎች በመንገር ላይ መሆኗን ቴድ ደረሰበት። በማግስቱ የጆዋንን መክሰስ ከልቡ ይደግፍ የነበረ የሠራተኞች ማህበር ተወካይ ወደቴድ በመምጣት ክሱን

መተው እርግጥ መሆንና አለመሆኑን ጠየቀው። ቴድ የአዎንታ መለስ በሰጠው ጊዜ ሰውዬው እንዲህ በማለት ጠየቀው፣ «ይህን ያደረገው ክርስቲያን በመሆኑ ነው የሚባለው እውነት ነው?» ቴድ አሁንም በአዎንታ መለሰለት። ይሄኔ ፊቱን ቅጭም አድርጎ የነበረው ሰውዬ ግራ ተጋባ። ተለይቶት በሚሄድበት ጊዜ፣ ቆሞ ላገኘው አንድ ሰው እንዲህ ብሎ ሲናገር ቴድ ሰማው። «አንድን ክርስቲያን እምነቱ ማንኛውንም ዋጋ የሚያስከፍለው መሆኑን ስመለከት የመጀመሪያ ጊዜዬ ነው»

በትልቅ የውሃ ገንዳ ውስጥ የወደቀች የውሃ ጠብታ ገንዳውን መላ እንደሚታርሰው፣ የቴድ ድርጊት ወሬ መላ መስሪያ ቤቱን አዳረሰው። ከጥቂት ቀናት በኋላ አብረውት የሚሠሩ ሁለት ሠራተኞች በሳምንት አንድ ቀን ምላ ሰዓት መጽሐፍ ቅዱስ ከእርሱ ጋር ለማጥናት ቀጠሮ ያዙ። በሌላ ጊዜ ደግሞ ሌሎች አብረውት የሚሠሩ ሰዎች ስለ እምነቱ ጠየቁት። ቴድ ከተለወጠ በኋላ ሰዎቹን ስለ እግዚአብሔር ፍቅር እንዲረዱ እያገዛቸው መሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ ተሰማው።

ምንም እንኳን ጆዋን ቴዲን አልፎ አልፎ መበደሏን ብትቀጥልም፣ ለሥልጣኗ መገዛትንና ትንኮሳዋን እግዚአብሔር በሕይወቱ የሚያከናውነውን ሥራ እንደማሳያ ተጨማሪ ዕድል ተጠቀመበት። ከጥቂት ወራት በኋላ በሌላ ሰው ስትተካ፣ ለቴድ ደስተኛና ደጋፊ አለቃ ያዘጋጀለት ማን ስለመሆኑ በቴድ አእምሮ ጥርጥር አልነበረም።

ከሦስት ዓመት በኋላ «በእርቁ ምክንያት ማግኘት የነበረብህን ገንዘብ በመተውህ ተፀፅተሃል?» ብዬ ቴድን ጠየቁት። «አልተፀፀትኩም። ካጠፋሁት ገንዘብ ሁሉ ቁም ነገር የሠራሁበት በእምስቱ ሺህ ብር ነው። እግዚአብሔር ያኔ በተፈጠሩት ሁኔታዎች ብዙዎችን ወደክርስቶስ ለማምጫነት ተጠቅሞበታል። በተጨማሪም በህይወቴ ያሉ አንዳንድ ዋና ኃጢአቶችን ድል እንዳደርግ ረድቶኛል። ቶሎ አድርጌው በነበረ ብዬ ብቻ ነው የምቆጫው» አለ።

ፍሬ ነገርና ትግበራ

ለመፍታት አያሌ ጥረትና ጊዜ የሚወስዱ ብዙ ግጭቶች አሉ። ነገር ግን ጥቃቅን ጥቃቶችን በቀላሉ በማለፍ ወይም መብትን ለእግዚአብሔር መንግሥት ሲባል በመተው ሊፈቱ የሚችሉ ግጭቶች ከዚህ እጅግ የሚልቁ ናቸው። ስለዚህ በመብቶችህ ላይ ከማትኮርህ በፊት፣ ኃላፊነቶችን በጥንቃቄ መርምር።

ከወንድምህ ዓይን ጉድፍ ለማውጣት ከመሄድህ በፊት፤ እንዲህ በልና ራስህን ጠይቅ፤ «ይህ ነገር ይህን ያህል ልፋለምለት የሚገባ ነው?»

በአሁኑ ጊዜ ግጭት ውስጥ የምትገኝ ከሆንክ፤ በዚህ ምዕራፍ የቀረቡትን መርሆዎች በተግባር ለማዋል እነዚህ ጥያቄዎች ይረዱህል፤

1. በግጭቱ ውስጥ ያለውን ቁሳዊ ጉዳይ ለይ
2. በግጭቱ ውስጥ ያለውን ግላዊ ጉዳይ ለይ
3. የትኞቹ ግላዊ ጉዳዮች ናቸው ከሁሉ ይበልጥ ተፅእኖ የሚያደርጉብህ? በተጣላህ ሰው ላይስ?
4. ሌላው ሰው ያደረሰብህና የጎዳህ ነገር ምንድነው?
5. ዝንባሌህን መርምር

ሀ) በዚህ ሁኔታ ውስጥ በጌታ ደስ የምትሰኝበት ምንድነው?

ለ) ለሌሎች ሰዎች ጨዋነህ ወይስ የምታስከፋና ባለፈ?
ከእንግዲህ የክርስቶስን ጨዋነት ለሌሎች የሚታይ የምታደርገው እንዴት ነው?

መ) የሚያስጨንቅህና የሚያሳስብህ ነገር ምንድነው?
በቅርብ ጊዜ በገጠሙህ ግጭቶች ውስጥ እግዚአብሔር እፍቃሪ፤ ብርቱ እና ታማኝ የሆነልህ እንዴት ነው?
አሁን በገጠሙህ ግጭት ውስጥ እንዲያደርግልህ ወይም በአንተ በኩል እንዲያከናውን የምትፈልገው ምንድነው?

ሰ) የተጋጨኸው ሰው ያለው መልካም ነገር ምንድነው?
ስለሚያሳስበው/ባት ነገር ትክክል የሆነው ነገር ምንድነው? ስለነበሩህ ግንኙነቶች ጥሩ ትዝታዎች አሉህ? ትገናኘው ከነበረ ሰው ጋር ሳለህ እግዚአብሔር እንዴት ረዳህ?

ረ) መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በትምህርትነት ከቀረቡት መርሆች የትኛው ነው ባለህበት ግጭት ውስጥ ለመተግበር ይበልጥ ያስቸገረህ? እነዚያን መርሆዎች ለመተግበር ትፈልጋለህ? እንዴት?

6. ይህ ግጭት ቀጥሎ በተጠቀሱት ነገሮች ላይ ያለው ወይም የሚኖረው ውጤት ምንድነው?

ሀ) ለክርስቶስ ባለህ ምስክርነት

ለ) በቤተሰባዊ ሕይወትህ

መ) በሥራህ

ሰ) በገንዘብ ወይም በንብረትህ

ረ) በወዳጅነትህ

ሸ) ከእግዚአብሔር ጋር ባለህ ግንኙነት

ቀ) ለቤተክርስቲያንህና ለማህበረሰብህ ባለህ እገልግሎት

7. መብቶችህን እወቅ

ሀ. አሁን ባለህበት ሁኔታ ተግባራዊ የምታደርገው ህጋዊ መብት ምንድነው? ድርጊትህ ሞራላዊ ትክክለኛነት አለው?

ለ. ተግባራዊ ልታደርጋቸው የሚችሉህ ሌሎች መብቶች የትኞቹ ናቸው? እነዚህን መብቶች መተግበሩ እንዴት ነው እግዚአብሔርን የሚያከብረው? መንግሥቱን የሚያስፋፋው? ለሌሎች የሚጠቅመው? አንተንስ እንዴት ነው የሚጠቅምህ?

8. በተራ ቁጥር 4 ለቀረበው ጥያቄ በቀረቡት መልሶች ውስጥ ከተጠቀሱት ጥቃቶች የትኛዎቹን ነው በቀላሉ የምናልፋቸው? ጥቃቶቹን ማለፉ እግዚአብሔርን የሚያስደስተውና የሚያከብረው እንዴት ነው?

9. ለቁጥር አንድ ጥያቄ ከቀረቡት መልሶች ውስጥ ካሉት ቁሳዊ ጉዳዮች ጃትኛውን ነው የምትቀበለው?

10. በዚህ ምዕራፍ በተጠቀሱትና በተማርካቸው መርሆዎች ላይ በመመሥረት ጸሎት እየጻፍክ ከጌታ ጋር ቀጥል።